

R E P O R T R E S U M E S

ED 016 225

AL 000 979

FUNDAMENTALS OF AMHARIC (REVISED EDITION), UNITS VIII-IX.
DIALOGUES FOR CONVERSATION, AMHARIC SCRIPT.
BY- BARTON, DONALD K. AND OTHERS
UTAH UNIV., SALT LAKE CITY

PUB DATE 67

EDRS PRICE MF-\$1.00 HC-\$9.40 233P.

DESCRIPTORS- #AMHARIC, #LANGUAGE INSTRUCTION, #GRAMMAR,
PATTERN DRILLS (LANGUAGE), PHONOLOGY, LANGUAGE STYLES, FORM
CLASSES (LANGUAGES), ROMANIZATION, STANDARD SPOKEN USAGE,
TAPE RECORDINGS, ETHIOPIA, AMHARIC SCRIPT, UNIVERSITY OF
UTAH,

THIS IS THE THIRD AND FINAL VOLUME OF A NINE-UNIT COURSE
IN BASIC AMHARIC. VOLUMES ONE AND TWO DEAL WITH THE PROBLEMS
OF PRONUNCIATION AND THE ORAL-AURAL MASTERY OF BASIC
GRAMMATICAL CONSTRUCTIONS. AT THE END OF EACH VOLUME ARE
APPENDED ENGLISH-AMHARIC AND AMHARIC-ENGLISH GLOSSARIES.
VOLUME THREE (UNITS VIII-IX) IS DIVIDED INTO TWO PARTS. PART
I (UNIT VIII) CONSISTS OF A COLLECTION OF DIALOGS AND
NARRATIVES WHICH ARE INTENDED TO IMPROVE AURAL COMPREHENSION
AND WHICH OFFER EXTENSIVE VOCABULARY STUDY INCLUDING
COLLOQUIALISMS SUITED TO DAILY SITUATIONS. TAPES ARE
AVAILABLE FOR ALL OF PART I. PART II (UNIT IX) IS AN
INTRODUCTION TO A STUDY OF ELEMENTARY LITERARY STYLE IN THE
AMHARIC SCRIPT. THIS COURSE WILL PREPARE THE STUDENT TO
PERFORM AT THE PROFICIENCY LEVEL IN SPOKEN AMHARIC OF S-3,
FOLLOWING THE EVALUATION CRITERIA OF THE FOREIGN SERVICE
INSTITUTE. (TP)

ED016225

University of Utah

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

(Revised Edition)

Units VIII - IX

Dialogues For Conversation - Amharic Script

Coordinator: Dr. Donald K. Barton

Materials Production: Taddese Beyene

Assistant Materials Production: Teshome Habte-Gabriel

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
OFFICE OF EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE
PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS
STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL OFFICE OF EDUCATION
POSITION OR POLICY.

Sponsored by

PEACE CORPS

UNIVERSITY OF UTAH

1967

AL 000 979

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

(Revised Edition)

Units VIII - IX

Dialogues For Conversation - Amharic Script

Coordinator::	Dr. Donald K. Barton
Materials Production :	Taddese Beyene
Assistant Materials Production :	Teshome Habte-Gabriel

Sponsored by

PEACE CORPS

UNIVERSITY OF UTAH

1967

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS
~~REPRODUCED~~ MATERIAL HAS BEEN GRANTED
BY Alan M. Kulakow,
Peace Corps
TO ERIC AND ORGANIZATIONS OPERATING
UNDER AGREEMENTS WITH THE U.S. OFFICE OF
EDUCATION. FURTHER REPRODUCTION OUTSIDE
THE ERIC SYSTEM REQUIRES PERMISSION OF
THE ~~OWNER~~ OWNER."

INTRODUCTION

The present volume of FUNDAMENTALS OF AMHARIC is comprised of two parts. Part I consists of dialogues and narratives which are intended to improve aural comprehension, expand functional vocabulary and give experience in the use of numerous idiomatic forms. The dialogues attempt to capture the spontaneity of conversation and introduce situations which represent day to day happenings in Ethiopia. They are, at least in part, to be committed to memory. The longer ones may have to be studied in segments. With the aid of the instructor students may achieve some interesting adaptations of this material. The narratives provide opportunity to test the student's ability to understand spoken Amharic. Each one is accompanied by a questionnaire for conversational purposes. Idioms introduced are to be memorized and practiced until mastered.

Tapes are available for all of Part I. Although these materials are intended for classroom use, they may be profitably utilized by any individual, for example, a Peace Corps Volunteer, engaged in a private study project, so long as there is another person--preferably one whose native tongue is Amharic--to serve as a conversationalist and narrator. A normal rate of speech should be maintained at all times.

Part II is an introduction to the Amharic system of writing. It includes a syllabary and extensive, though not complex, texts for practice reading. The textual material parallels in part the content of FUNDAMENTALS OF AMHARIC, Volume I. In addition, it includes many well-known Ethiopian folk tales and stories.

D. Barton
T. Beyene

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

VOLUME III

PART I

awtobus t'abiya

marta: isti wədə abbəbə bet innihidinna wədə awtobus
t'abiya indiwəsdən int'əyyik'əw.
p'awlos: t'iru. ahun təzəgajtəšall?
marta: awon ahun innihid.

martanna p'awlos wədə abbəbə bet yihedallu. abbəbə
bet indədərressu bərr yankuakuallu. aškəru bərrun
yikəftall.

marta: ato abbəbə allə?
aškər: awon allu. yigibu.
abbəbə: t'ena yist'illiñ. indəmin addəraččihi?
martanna
p'awlos: dəhna, igziabher yimməsgən. antəss indəmin
addərk?

abbəbə: dəhna igziabher yimməsgən. bət'əwat kəyet
mət't'aččihi?

p'awlos: kəbetaččin mət't'an.
abbəbə: aɡərun ləmmədaččihi?

martanna

p'awlos: minimm annil.

abbəbə: min yimt'allaččihi? šay, bunna wəyiss t'əlla?
marta: ahun t'əwat nəw. kət'əllaw bunna yišalləññall.

p'awlos: abbəbə, antə bunna attit'ət't'am inde?

abbəbə: innantə kəməmt'ataččihi bəfit t'ət't'ahu.

marta: bət'am t'iru bunna nəw.

p'awlos: yəɡənnə irəftaččinin bəɡondər wist' ləmasalləf
siləmminfəllig wədə ɡondər ləməhed innassiballən.
abbəbə: bət'am t'iru hassab nəw. inemm nəɡə wədə ɡondər
ləməhed assiballəhu.

marta: bəmin tihedalləh?

abbəbə: bawtobus ihedalləhu.

gets'ts' and

marta: yawtobus tiket gəztəhall?
 abbəbə: yəlləm gəna algəzzahum.
 p'awlos: yəmət't'anəw yawtobus tiket ləməgzat silemminfəllig.
 wədə awtobus t'abiya inditwəsden nəbbər.
 abbəbə: inemm tiket ləməgzat silemmifəllig abrən
 innihedallən. ləməhonu məče ləməhed tassiballačçıhu?
 ləmin nəgə abrən annihedim?
 marta: kante gar məhed bət'am dəss yilənall miknyatum
 agerun bədəmb tasgobəññənalləh.
 p'awlos: təzəgajtənall abbəbə. innihid?

abbəbə: yawtobus t'abiyaw yihəwinna. izzih inniwredinna
 innigba.
 marta: išši. ləməhonu gonder yet tarfalləh?
 abbəbə: bəkətəməw wist' t'ik'it hoteločč allu.
 dəhna hotel fəllige izziya arfalləhu.
 innantəss yet tarfallačçıhu?
 p'awlos: iññamm hotel innarfallən.
 abbəbə: ingidiyaw and hotel innarfallən.

p'awlos: t'ena yist'illin. nəgə wədə gonder ləsost
 səw bota yiggəññall?
 tiket k'orač': awon yiggəññall getaye.
 p'awlos: yetiketu waga sint nəw?
 tiket k'orač': kəzzih iskegonder asra ammist birr nəw. dəerso
 məls yihunillačçıhu wəyiss məheja bičča?
 marta: dəerso məls bihon t'iru yiməsləññall.
 abbəbə: awon dəerso məls yihun.
 p'awlos: ingidiyaw sost dəerso məls yadrigut.
 tiket k'orač': išši. wagaw zət'əna birr yihonall.
 p'awlos: awtobus bəsint səat yinnəssall?
 tiket k'orač': likk kət'əwatu band səat yinnəssall.
 marta: sint šant'awočč məyaz yiffək'ədillinall?
 tiket k'orač': iyandandačçıhu hulett hulett sant'awočč məyaz
 triɫlallačçıhu.
 p'awlos: igziabher yist'illin.
 tiket k'orač': abro yist'ən.

gets'ts' hulett

polis t'abiya

p'awlos: mekinaw yet allə?
marta: garaj wist' yəlləm inde?
p'awlos: yəlləm.
marta: indet! man wəssədəw? leba sərrek'əw inde?
p'awlos: mehonu nəwa!
marta: wəy gud! bət'am yasazzinall.
dəgmo mekina yissərək?
p'awlos: biro sɪlk dəwwiləʃ, zare indəmmaliggəŋ nigerillɪŋ.
wədə polis t'abiya yihinnin ləmaməlket ihedalləhu.
marta: yɪk'nah.

bəpolis t'abiya wist'

p'awlos: t'ena yɪst'illɪŋ, getaye.
yəmətə alək'a: t'ena yɪst'illɪŋ, mindɪn nəbbərə?
p'awlos: getaye, mekinaye sɪlətəsərrek'ə ləmaməlket nəw
yəmət'ahut.
yəmətə alək'a: yɪh yətrafik gudday sɪləhone wədə trafik kɪfɪl
yɪhidunna yaməlkitu. yətɪrafik kɪfɪl fok' lay nəw.
"yətɪrafik kɪfɪl" yəmmil ts'ɪhuf bərru lay
yagəŋŋallu.
p'awlos: aməsəgginalləhu, getaye.
yəmətə alək'a: minimm aydəlləm.

bətɪrafik kɪfɪl wist'

p'awlos: t'ena yɪst'illɪŋ, getaye.
yətrafik ʃum: t'ena yɪst'illɪŋ, min ladiɾgilliwot?
p'awlos: getaye, mekinaye sɪlətəsərrek'əbbɪŋ ləmaməlket
ɪfəllɪgalləhu.
yətrafik ʃum: min aynət mekina nəw?

gets'ts' sost

p'awlos: nəč'č' foks vagen nēw.
 yetrafik šum: yəsint amətə mihirət nēw?
 p'awlos: yasra zət'əñ mətə hamsa hulett foks vagen nēw.
 yetrafik šum: yətargaw k'ut'ir sint nēw?
 p'awlos: asra hulett selasa aratt nēw.
 yetrafik šum: mēt'fatun yətegənezzəbut məče nēw?
 p'awlos: zare t'əwat nēw.
 yetrafik šum: minalbat yəmmīt'ərət't'irut sēw allə?
 p'awlos: yəmmīt'ərət't'irəw sēw yelləññim.
 yetrafik šum: adraššawo yet nēw?
 p'awlos: aratt kilo kəkoleju jərba nēw.
 yetrafik šum: yəmmisərtu yet nēw?
 p'awlos: yəmmisəraw genzəb minister məzgəbbet wist' nēw.
 yetrafik šum: yəsil k'ut'ir alləwot?
 p'awlos: awon. and, selasa sost hamsa aratt nēw.
 yetrafik šum: t'iru yetəčalənin inserallen. məkinaw siggəñ
 int'ərawotallen.
 p'awlos: išši, getaye. bəyəgizəw iyyəmət't'ahu mət'əyyək'
 yasfəlligəññall?
 yetrafik šum: asfəllagi aydəlləm. sammint bəmaymolla gize wist'
 manīññawinim instawwīk'iwotallen. məkam, ahun
 wədə sira yihidu.
 p'awlos: t'ena yist'illīñ, getaye. igziabher yist'illīñ.
 yetrafik šum: minimm aydəlləm t'ena yist'illīñ.

gets'ts' aratt

wədə timhırbet

hulgize t'əwat t'əwat bəməngəd lay bizu lijočč
yittayyallu¹. gimmašočču wədəlay gimmašočču dəgmo
wədətačč yihedallu. Wədət yihedallu?
mets'ihəfoččinna dəbteročč yizəwall². and liɟ mət't'a.
isti³ lit'eyyik'əw.

- ato aseffa: simih man nəw?
getahun: sime getahun nəw.
ato aseffa: indəmin addərk getahun?
getahun: dəhna igziabher yimməsəgen.
indəmin addəru?
ato aseffa: dəhna igziabher yimməsəgen.
bet'əwat wədət tihedalləh?
getahun: wədə timhirtbet ihedalləhu.
ato aseffa: yet timhirtbet timmaralləh.
getahun: təfəri məkonnin timhirtbet immaralləhu.
ato aseffa: bet'am t'iru. sintəñña kifil nəh?
getahun: zət'ənəñña kifil nəñ.
ato aseffa: bet'am t'iru nəw. ləməhonu³ sint amətih nəw?
getahun: asra sost aməte nəw.
ato aseffa: min min timmarallaččirhu?
getahun: hisab sayıns, tarik, jiografi, amariñña
inglizimñanna ləlam timhirtočč innimmarallən.

-
- ¹ yit't'ayyallu 'are seen' (passive)
Citation form tayye 'he is seen/
² yizəwall (Literally, 'they have held')
was seen.
'they are holding'
³ isti 'how about'
⁴ ləməhonu 'by the way'

gets'ts' ammist

ato aseffa: bet'am t'iru nēw. berta. timhirtbetun and
 k'en lēmēgobñet ifelligallēhu. timhirtbetun
 lēmēgobñet yiččallall¹?
 getahun: awon, yiččallall. dirēkteru liyasgobēññuwot²
 yičilallu.
 ato aseffa: igziabher yistilliñ getahun.
 dēhna wal.
 getahun: abro yist'en. dēhna yiwalu.

t'ıyyak'ewočč

1. t'əwat t'əwat bēmēnged lay min yittayyall?
2. wēdet yihedallu?
3. ato aseffa mannin t'əyyək'u?
4. getahun sint ametu nēw?
5. yet timhirtbet yimmarall?
6. sintēñña kifil nēw?
7. ato aseffa timhirtbetun lēmēgobñet yifelligallu?
8. silato aseffanna silē getahun nigērēñ?
9. silato aseffanna silē getahun nigerin.
10. silato aseffanna silē getahun yingerun.

-
¹ yiččalall
čalē 'he could'	'it is possible' (passive)
tēčalē (passive) 'it was possible'
² liyasgobēññuwot
gobēññē
asgobēññē	'to show you (formal) around'
'he visited'
'he showed around'

ato aseffa timhirtbetun ləməgobñet yassıballu

bəsostəññaw k'en ato aseffa lətimhirtbetu direkter sıl k
dəwwəlu.

bəsıl k

- ts'əhafi: təferi məkonnin timhirtbet.
ato aseffa: kətimhirtbetu direkter gar ləmənnəgager¹
ifəlligalləhu.
ts'əhafi: man libəl² getaye?
ato aseffa: aseffa ibbalalləhu.
ts'əhafi: t'ık'it gize yıt'əbbık'u getaye.
direkter: alo.
ato aseffa: t'ena yıst'ıllıñ getaye.
aseffa ibbalalləhu.
direkter: t'ena yıst'ıllıñ.
ato aseffa: timhirtbetun ləməgobñetinna kəsswo gar
ləmənnəgager ifəlligalləhu. məče
yımmeččiwotall³?
k'ət'əro liset'uñ yıçılallu?
direkter: bət'am dəss yıləññall⁴. yəzare sammint bəsost
səat limet'u yıçılallu?
ato aseffa: awon içılalləhu getaye.
yəzare sammint səñño hıdar asra sost k'en nəw?

-
1 (lə)mənnəgager	'to talk to' (infinitive)
tənəgaggərə	'he talked to'
2 libəl	'may I say'
man libəl	'who is calling' literally, 'who
shall I say'
3 yımmeččiwotall	'it is convenient to you' 'comfortable'
	'it is convenient'
4 dəss yıləññall	'I will be happy'

gets'ts' səbatt

direkter: awon new.
ato aseffa: bet'am t'iru new. besost seat imet'alləhu.
igziabher yist'illin getaye.
direkter: abro yist'en.

t'iyyak'ewočč

1. ato aseffa besintəññaw k'en silk dəwwəlu?
2. silk ləmin dəwwəlu?
3. bəməjəmmeriya kəman gar tənəgaggeru?
4. ts'əhafiw min alə?
5. ato aseffass min alu?
6. ato aseffa lədirekteru min aluaččəw?
7. yetimhirtbetu direkter min məlləsu?
8. ato aseffa timhirtbetun ləməgobñet məče yihedallu?
9. silato aseffanna silə timhirtbetu direkter nigərən.
10. silato aseffanna silətimhirtbetu direkter nigərin.

ato aseffa timhirtbetun yigobəññallu.

kand sammint bəhuala hıdar asra sost k'en ato aseffa
bet'əwat tenəssu. kəzziya bəhuala k'ursaččəwin bellunna
likk bəhulett seat təkku taksi ləmet'əbbək' kəbetaččəw
wet't'u. kət'ik'it dək'ik'awočč bəhuala and taksi met't'a.

ato aseffa: taksi, səyčento.
taksi nəji: abet getaye.

gets'ts' simmint

ato aseffa: ibakkih wadə tēferi mēkonnin timhirtbet
wisədəñ.

taksi nəji: iŋŋi getaye. yigbu.

ato aseffa: sint ikēflallēhu?

taksi nəji: and birr yikēflallu.

ato aseffa: and birr bizu nēw. tēferi mēkonnin timhirtbet
ruk' aydēllēm. hamsa santim ikēflihallēhu.

taksi nəji: iŋŋi yigbunna innhid.

kasra ammist dād'ik'a bēhuala lēsost sēat likk ammist
dēk'ik'a gudday sihon ato aseffa tēferi mēkonnin timhirtbet
dērrēsū.

ato aseffa: gēnzēbu yihewinna.

taksi nəji: igziabher yist'illiñ.

ato aseffa: abro yist'ən.

kēzziya bēhuala wadə direktēru biro hedunna bērrun
ankuakku¹.

direktēr: yigbu.

ato aseffa: t'ena yist'illiñ getaye.

aseffa ibbalallēhu.

direktēr: t'ena yist'illiñ. kēbbədə ibbalallēhu.

yik'k'ēmēt'u. timhirtbetun lēmēgobñet

yifēlligallu?

bētēlēyy² min lēmēgobñet yifēlligallu?

¹ ankuakku 'he knocked' (formal)
ankuakkua 'he knocked' (informal) - (citation form)

² bētēlēyy 'especially, in particular'

ato aseffa: yeməmmariya kifloččin, birowoččininna
yetimhirt məssariyawoččin ləməgobnət
ifəlligalləhu.

direkter: bəməjəmməriya birowoččin asayyiwotalləhu.

ato aseffa: ɪʃʃi. bət'am t'iru. bətimhirtbetu sint
təməriwočč allu?

direkter: bandənna dərəja and ʃi ammist mətə,
bəhulettənna dərəja ammist mətə bət'ək'lallaw
hulett ʃi təməriwočč allu.

ato aseffa: ləhulett ʃi təməriwočč sint astəməriwočč allu?

direkter: ləhulett ʃi təməriwočč bət'ək'lallaw səba
astəməriwočč allu.

ato aseffa: bət'am tillik' timhirtbet nəw.

direkter: awon tillik' timhirtbet nəw.

ato aseffa birowoččin kəgobənna bəhuala kifloččin
ləməgobnət kədirekteru gar hedu.

t'ıyyak'ewočč:

1. ato aseffa kəbetačəw bəsint səat wət't'u?
2. wədə timhirtbetu bəmin hedu?
3. lətaksiw sint kəffəlu?
4. balə taksiw sint t'əyyək'aččəw?
5. ləbalə taksiw min alut?
6. timhirtbet bəsint səat dərresu?
7. direkterun bəbiroaččəw wist' aɡənnaaččəw?
8. ato aseffa direkterun siyayu min allu?

ɡets'ts' assir

9. direkteru min melleſu?
10. ato aseffa beteleyy min lemegobññet yifelligallu?
11. betimhirtbetu wist sint temariwočč allu?
12. sint astemariwočč allu?
13. sile timhirtbetih nigeren.
14. sile timhirtbetiſ nigerin.

ato aseffa kifloččun yigobēññallu

direkter: innēzzih yandēñña dēreja kifloč naččew.
innēzziya dēgmo yēhuletteñña dēreja kifločč
naččew. yih arateñña kifil nēw. ahun
jiografi yimmarallu. lemegbat yifelligallu?
ato aseffa: awon, lemegbat ifelligallēhu.

bekifil wist'

direkter: iññih ato girma naččew. issaččew dēgmo ato
aseffa naččew. ato girma yējiografi astemari
naččew.
ato girma, siyastemiru lēmēsmat inčilallēn?
ato girma: iſſi. bet'am dēss yilēññall.

ato girma yeityop'p'iya jiografi yastemirallu.

ato girma: ityop'p'iya bēyetinñaw ahgur¹ wist' nat?
mesfin: ityop'p'iya bafrika wist' nat.

¹ ahgur 'continent'

ato girma: bet'am t'iru. bafrika wist' bəyətɪŋŋaw
kɪfɪl nat?

gənnət: bəsəmen mɪsrak' afrika wist' nat.

ato girma: t'iru nəw. yeityop'p'iya wəsənočč¹ innəman
naččəw?

tesfaye: bəmiirab yəsudan repablik, bədəbub kəniya
bədəbub mɪsrak' yəsomale repablikɪnna bəmɪsrak'
k'əyy bahɪr naččəw.

ato girma: bet'am t'iru. yeityop'p'iya sɪfat² min
yahɪl nəw?

zəwdity: yeityop'p'iya sɪfat aratt mətə hamsa ʃi
kare mayls nəw.

ato girma: t'iru nəw. yeityop'p'iya hɪzb bɪzat³ min
yahɪl nəw?

getahun: yeityop'p'iya hɪzb bɪzat bəgɪmmɪt⁴ haya
hulətt miliyon nəw.

ato girma: bet'am t'iru. ityop'p'iya sint wədəbočč⁵
alluat?

mulu: hulətt wədəbočč alluat.

ato girma: sɪmaččəw man nəw?

mulu: sɪmaččəw mɪts'iwwanna asəb nəw.

ato girma: yetɪllɪk'u yeityop'p'iya wenz sɪm man nəw?

məsfin: tɪllɪk'u yeityop'p'iya wenz sɪm abbay nəw.

1 wəsənočč	'boundaries'
2 sɪfat	'area', 'width'
3 bɪzat	'quantity'
4 bəgɪmmɪt	'approximately'
5 wədəbočč	'sea ports'

gets'ts' asra hulətt

ato girma: yetillik'u yeityop'p'iya hayk¹ sim man nēw?
 zəwditu: yetillik'u yeityop'p'iya hayk' sim t'ana nēw.
 ato girma: yekəffiteññaw tərara sim man nēw?
 getahun: yekəffiteññaw tərara sim ras dašen nēw.
 ato girma: kəffitaw² min yahıl nēw?
 mulu: kəffitaw kəbahır belay asra ammist ši č'amma
 nēw.
 ato girma: ityop'p'iya sint t'ək'lay gizatočč alluat?
 təsəfaye: asra aratt t'ək'lay gizatočč alluat.
 ato girma: man man naččəw?
 gənnət: ertra, tigre, wello, bəgemdir, gojjam, šəwa,
 welləga, ilubabor, kəfa gəmuɡofa, sidamo, bale,
 harərınna arusi naččəw.
 ato girma: yeityop'p'iya wanna kətəma³ man nēw?
 getahun: yeityop'p'iya wanna kətəma addis abəba nēw.
 ato girma: yaddis abəba hızb bızat min yahıl nēw?
 zəwditu: yaddis abəba hızb bızat bəgımmıt ammist
 mətə ši nēw.

kəzzih bəhuala dirəkterunna ato asəffa ato girman
 aməsgnəw⁴ kəkıfl wet't'u. dirəkterunna ato asəffa asra ammist
 dək'ik'awočč yahıl kətənəgagğəru bəhuala ato asəffa dirəkterun
 aməsgnəw wədə bətaččəw təməlləsə.

-
1 hayk'	'lake'
2 kəffiteñña
kəffita	'highest'
'height'
3 t'ək'lay gizatočč	'provinces'
4 wanna
wanna kətəma	'main, chief, important'
'capital city'
5 aməsgnəw	'having thanked him'

gets'ts' asra sost

t'ıyyak'ewočč

1. direkteru lato aseffa min min asayyuaččew?
2. ato aseffa yetiññawin kifil gobəññu?
3. astəmarıw man nəbberu?
4. direkteru ato aseffanınna ato yohannısın
astəwawwək'uaččew?¹
5. ato yohannıs min yastəmıru nəbber?
6. yeıtyop'p'ıyanjiografi tawk'alləh?
7. sılə ityop'p'ıya jiografi t'ık'it nıgərən.
8. yeıtyop'p'ıyanjiografi tawk'ialləš?
9. ısti sılə ityop'p'ıya jiografi t'ık'it nıgərın.
10. sılamerika jiografi t'ık'it yıngeruñ.

¹ astəwawwək'uaččew 'he introduced them' (with each other)
astəwawwək'ə 'he introduced with one another'

bəbet wist'

yato ləmma bet kaddis abəba wič'č' nəw. betaččəw bambo mənəd lay General Wingate timhirt bet at'əgəb nəw. ato ləmma bizu bətəsəb allaččəw. hulett wəndočč lijoččinna hulett setočč lijočč alluaččəw.

ato ləmma nəggade naččəw. baddis abəba kətəma wist' tillik' yemigib suk' allaččəw. arattum lijoččaččəw temariwočč naččəw. baləbetaččəw aysərum. baletidar¹ naččəw.

yato ləmma bet tillik' nəw. bət'am səffi gibbi alləw. bəgibbiw wist' yeməkina mak'omiyanna² t'iru yatkiilt bota allə.

betaččəw zətənn kifločč allut. sost mənnitabetočč, hulett məttat'əbiya betočč, and yet'inat kifil, and wət'bet and migibbetinna and yəngda mərefiyabet³ allut. kifločču hullu səaffi naččəw.

yəbet ik'awočču hullu bət'am t'iru naččəw.

t'ıyyak'ewočč

1. yato ləmma bet yet nəw?
2. yato ləmma bətəsəb bizu nəw?
3. sint lijočč alluaččəw?

¹ baletidar 'housewife'

² yeməkina mak'omya 'garage' (parking lot)

³ yəngida mərefiyabet 'salon' (living room)

4. ato lamma min yiserallu?
5. min aynet suk' allaččew?
6. yato lamma balabet sira allaččew?
7. gibbiaččew indet new?
8. betaččew tillik new?
9. sint kifločč allut?
10. yebet ik'aččew indet new?

1. silabetih nigereñ.
2. silabetiñ nigeriñ.
3. beteseb alləh?
4. beteseb alləš?
5. kəman gar tinorialləš?
6. wədezzih kəməmt'atih bəfit kəman gar tinor nəbbər?

bəbet wist'

yato lamma balabet, weyzero təwabəččə hulgize
bət'əwat yinnəssunna ləbaləbetaččəwinna ləlijoččəaččəw
k'urs yazzəgajjallu.

min aynet k'urs yazzəgajjallu?

and and k'ən k'inč'e and and gize dəgmo ink'ulal
t'ibs wəyimm² gənfo³ yazzəgajjalu.

baləbetaččəwinna lijoččəaččəw bəhulətt səat
yinnəssunna k'ursaččəwin yibəlallu. kəzziya bəhualə
lijočču wəde timhirtbet ato lamma dəgmo wəde sira
yihədallu.

weyzero təwabəččə ašker wəyimm gərəd yəllaččəwim.
baləbetaččəwinna lijoččəaččəw indəhedu indəgəna

-
1 k'inč'ce	'homony grits'
2 wəyimm	'or' with statement sentences
3 gənfo	'porridge'

gets'ts' asra siddist

siraččəwin yijəmmirallu. bəməjəmməriya betun yit'ərgallu, kəzziya bəhuala algawoččun yanet't'ifallu.¹ algawoččun kanet't'əfu bəhuala sahinoččuninna yemigib ik'awoččun hullu yat'ballu. kəzziya bəhuala dəgmo misa mazzəgajet yijəmmirallu.

ləmisa min yazzəgajjallu?

and and k'ən yəsiga wet', allıç'ıç'anna² atkilt yazzəgajjallu. bələla gize dəgmo yədoro wet' wəyimm yasa wet' yazzəgajjallu.

lıkk bəşəbatt səat baləbetaččəwinna lijoččaččəw ləmisə yimət'allu. misa kabellu bəhuala lət'ik'it gize yarfunna baləbetaččəwinna lijoččaččəw sihedu irat məsrat yijəmmirallu.

t'ıyyakewočč.

1. yato ləmma baləbet sim man nəw?
2. wəyzəro təwabəčč t'əwat t'əwat min gize yinnəssallu?
3. ləmin bet'əwat yinnəssallu?
4. min aynet k'urs yazzəgajjallu?
5. wəyzəro təwabəč'ıç' aškərinna gərəd alluaččəw?
6. kək'urs bəhuala iske misa səat min yiserallu?
7. ləmisə min yazzəgajjallu?
8. baləbetaččəwinna lijoččaččəw ləmisə bəsint səat wədəbet yihedallu?

1 yanet't'ifallu
anet't'əfe

'she makes the bed' (formal)
'he made the bed'

2 allıç'ıç'a

'stew' 'sauce'

9. kəmisa behuala weyzero tēwabēčč min yisəralu?
10. silə weyzero tēwabēčč nigərən.
11. silə weyzero tēwabēčč nigərin.

1. t'əwat t'əwat bəsint sət tinnesalləh?
2. kətənnəssah behuala min tadərgalləh?
3. min aynet k'urs tibəlalləh?
4. wədə sira bəsint sət tihedalləh?
5. ləmisa bəsint sət tiwet'alləh?
6. misahin yet tibəlalləh?
7. kəmisa behuala wədə sira bəsint sət timəlləsalləh?
8. bək'en sint sət tisəraləh?
9. sirahin tiwəddalləh?
10. min aynet sira tisəraləh?

1. silərasış nigərin.
2. siləraswo yingerun.
3. silərasah nigərən.

weyzero tēwabēččinna buambua serrateññaw

and k'en yəweyzero tēwabēčč yəməttat'əbiyabet
 buambua tēsəbbərə¹. weyzero tēwabēččim wədiyaw buambua
 serrateñña t'ərru.

¹ tēsəbbərə 'it was broken' (passive)

wayzero tēwabēčč: t'ena yist'illīn.
 buambua serratēñña: t'ena yiist'illīn.
 wayzero tēwabēčč: yeməttat'ēbiya bete buambua zare
 t'əwat tēsəbbere.
 ibakkiwo liserullīn¹ yičilallu?
 buambua serratēñña: liyasayyūñ yičilallu?
 wayzero tēwabēčč: awon lasayyiwot ičilallēhu.
 buambua serratēñña: yetesəbberəw² yetiññaw buambua nəw?
 wayzero tēwabēčč: yetesəbberəw gəndaw³ sir yalləw
 buambua nəw. kət'əwat iskahun
 yafessall.
 buambua serratēñña: ahun indiseraw⁴ yifelligallu?
 wayzero tēwabēčč: awon, ibakkiwo ahun yiserullīn.
 buambua serratēñña: t'iru, ahun iserawallēhu.
 ammist birr yikeflallu.
 wayzero tēwabēčč: giddyelləm ikeflallēhu.

t'ıyyak'ewočč.

1. yeməttat'ēbiya betih buambua bisəbber mannin
tit'ərallēh?
2. yeməttat'ēbiya betih buambua ayseram. guaddēññah
(member of the class) buambua serratēñña nəw.
liredah yičilall. sile buambuaw nigerəw.
3. antə buambua serratēñña nəh. yəguaddēññah
yeməttat'ēbiya bet buambua ayseram. silebuambuawinna
silewagaw tənəgageru.

-
1 liserullīn	'to repair for me'
-lli-	'for'
2 yetesəbberəw	'the one which is broken'
3 gənda	'bath-tub'
4 indiseraw	'to repair it'

gets'ts' asra zet'əñ

bəhotelbet wist'

- ato aləmu: t'ena yist'illirñ
ingida tək'əbbay: t'ena yist'illirñ
ato aləmu: bado kifil allačçıhu?
ingida tək'əbbay: awon bado kifil allən. min aynət kifil
yifəlligallu?
ato aləmu: min aynət kifločč alluačçıhu?
ingida tək'əbbay: yaratt birr, yesiddist birrinna yassir
birr kifločč allun.
ato aləmu: yesiddistun birr kifil ləmayət ifəlligalləhu.
məttatəbiyabet alləw?
ingida tək'əbbay: awon məttat'əbiyabet alləw.
lasayyiwot ičılalləhu. yimt'u.
ato aləmu: ičši.
ingida tək'əbbay: yesiddistu birr kifil yih nəw.
yassirun birr ləmayət yifəlligallu?
ato aləmu: awon ləmayət ifəlligalləhu.
ingida tək'əbbay: yassiru birr kifil dəgmo yih nəw.
ato aləmu: yesiddistun birr iwədalləhu.
ingida tək'əbbay: wədə biro innihid. simwon bəməzgəbu¹
lay yits'afu. min yahıl gize yik'oyyallu?
ato aləmu: and sammint yahıl ik'oyyalləhu.
ingida tək'əbbay: and sammint kək'oyyu² kirayu bək'en
ammist birr yihonall.
ato aləmu: bət'am t'iru nəw. bəhotelu wist' mığibbet allə?

¹ məzgəb 'a register'

² kək'oyyu 'if you stay'

ingida tek'əbbay: awon migribbet allə. migribbetu
 huletteññaw fok'¹ lay nēw. fitlefit yihidunna
 wdek'əññ yizuru. bestek'əññiwo dərəja
 yageññallu. bədərəjaw ləy yiw't'u.

ato aləmu: igziabher yist'illin

ingida tek'əbbay: abro yist'en.

t'ıyyak'ewočč

1. ato aləmu wədet hedu?
2. bəhotelu wist' bado kifiločč allu?
3. min aynet kifločč alluaččəw?
4. yesiddistu birr kifil məttat'əbiyabet əlləw?
5. ato aləmu yetiññawočču² kifiločč ayyu?
6. yetiññawin kifil ləməwsəd fəlləgu?
7. bəhotelbetu wist' min yahıl gize yik'oyyallu?
8. and sammint kək'oyyu min yahıl yikəflallu?
9. bəhotelu wist' migribbet allə?
10. migribbetu yet nəw?

Dramatize the above dialogue in class. Tell the receptionist you want a room with a double bed, and with a telephone. Also ask the receptionist how far the post-office is.

¹ fok' 'floor', 'story'
 kə- 'if' with past tense forms.

² yetiññawočču 'which ones'
 yetiññaw 'which one'

bemigibbet wist'

- asallafi: t'ena yist'illiñ.
ato dawit: t'ena yist'illiñ.
asallafi: yet ləmək'k'əmət' tífəlligallaččihu?
ato dawit: izzih innik'k'əmət'allən.
asallafi: yemigibu zirzir¹ yihəwinna², getaye.
ato dawit: zare min t'iru migib allaččihu?
asallafi: yədoro wət', yasa wət', yəbəg allič'č'a
pasta šutta allən.
ato dawit: yədoro wət'u indet nəw?
asallafi: bət'am t'iru nəw.
ato dawit: ine yədoro wət' ifəlligalləhu.
baləbete dəgmo yəbəg allič'č'a tífəlligalləčč.
asallafi: išši, getaye. min ləmət'ət't'at tífəlligallaččihu?
t'əjj, t'əlla, bira ləlam mət'ət't'očč allun.
ato dawit: t'əjju indet nəw? hayləñña³ nəw?
asallafi: yəlləm getaye. bət'am ləslassa⁴ nəw.
ato dawit: ingdiyaw⁵ and t'ərmus t'əjj amt'allin.
asallafi: išši getaye.

-
- ¹ zirzir 'list'
² yihəwinna 'here it is'
³ hayləñña 'strong'
⁴ ləslassa 'soft'
⁵ ingdiyaw 'well then'

gəts'ts' haya hulett

asallafi: migibu indet new?
 weyzero marta: bet'am t'iru new.
 ato dawit: bet'am t'iru new. and t'omus t'ejj
 čemmirillin¹.
 asallafi: išši getaye. bet'am ləslassa t'ejj new.
 ato dawit: hisabu² sint new?
 asallafi: ammist birr new getaye?
 ato dawit: yihew.
 asallafi: igziabher yist'illin, getaye.
 ato dawit: abro yist'en.

t'iryyak'ewočč

1. asallafiw bəməjəmməriya min alə?
2. ato dawit min mellešu?
3. asallafiw min t'əyyək'aččew?
4. ato dawit min alu?
5. ato dawit lərasaččəwinna ləbaləbetaččew min aynet
migib azzezu?
6. min aynet met't'et' azzezu?
7. ato dawitinna baləbetaččew sint t'ərmus t'ejj t'et't'u?
8. lemigbunna ləmet'et't'u sint kəffəlu?
9. migbu t'iru nəbbərə?

Dramatize the above dialogue in class. Order for something different and try to carry on a conversation with the waiter or your company.

-
- ¹ č'əmmirillin 'give us more'
 č'əmmere 'he added/he gave more'
² hisabu 'the bill'

gets'ts' haya sost

bəbunnabet wist'

baddis abəba wist' bizu bunnabetočč allu. bəbunnabet wist' kəbunnana kəšay lela ləslassa mət'ət't'očč yəwič'č' agər mət'ət't'oččinna t'afač'¹ migbočč yiššet'allu.

məsfininna getahun guaddəñnočč naččəw. kəbizu gize bəhuala tɪlantinna addis abəba təgənañnu.

- məsfin: t'ena yist'illin getahun. indəmin alləh?
getahun: t'ena yist'illin. məsfin. indəmin alləh?
kayyəhuh bizu gize honəñ. yet tinoralləh?
məsfin: bəjimma wist' inoralləhu. antəss yet tinoralləh?
getahun: ine baddis wist' inoralləhu. məče mət't'ah?
məsfin: kəsost k'en bəfit mət't'ahu. ahun wədət tihedalləh? tičəkkulalləh?
getahun: yəlləm alčəkkulim.
məsfin: ingdiyawis wədə bunnabet innihidinna bunna innit'ət't'a.
getahun: bət'am dəss yiləññall.
bəjimma wist' min tiseralləh?
məsfin: astəmiralləhu.
getahun: yet tastəmiralləh?
məsfin: bərša timhirbet wist' astəmiralləhu.

bəbunnabet wist'

- asallafi: t'ena yist'illin. min lamt'a?
getahun: (lə məsfin) min tit'ət't'alləh?
məsfin: bira. antəss?

¹ t'afač' 'sweet/tasty'

getahun: inem bira it'et't'alləhu.
 (lə asallafiw) hulett k'iddus giorgis bira
 amt'allin.

asallafi: iŋŋi getaye.

məsfin: antess yet tiseralləh?

getahun: timbaho monoppol iseralləhu?

məsfin: siraw indet nəw?

getahun: siraw bet'am t'iru nəw. iwəddəwallehu.
 mist agebbah inde?

məsfin: bəsiddist seat təkkuł ante biro imet'alləhu.
 yəbiroh k'ut'ir sint nəw?

getahun: yəbiroye k'ut'ir sost mətə arba səbatt nəw.
 likk bəsiddist seat təkkuł it'əbbik'ihallehu.

məsfin: iŋŋi.

getahun: (lasallafiw) hisabu sint nəw?

asallafi: hulett birr karba santim nəw.

getahun: yihəwinna.

asallafi: igziabher yist'illiŋ.

getahun: (ləməsfin) ahun k'et'əro sılalləbbiŋ ləmehed
 ifelligallehu.

məsfin: k'idame inniggenanŋallən.
 dəhna wal.

getahun: dəhna wal.

You just met an old friend (member of class) who has been away for a long time. Greet him, ask him where he has been all this time. What he has been doing, and what he plans to do. Invite him for a cup of tea, coffee or beer in the nearest bar. Make an appointment with him for lunch for the next day or week.

gets'ts' haya ammist

məsfin: yəlləm iskahun alagəbbahum.
wədəfit gın ləmagbat assıballəhu.
antəss attagəbam inde?

getahun: wədə wič'č' agər lətimhirt ləməhed
ifəlligalləhu. kəzziya simməlləs
ləmagbat assıballəhu.

məsfin: wədət agər ləməhed tassıballəh?

getahun: yik'irta¹. (lasallafiw) ıbakırh hulett
t'ərmus bira č'əmmirillın.

asallafi: ıšši getaye.

getahun: yik'irta məsfin. wədə fərənsay agər ləməhed
assıballəhu.

məsfin: məče ləməhed tassıballəh?

getahun: bəmmimət'aw amət ləməhed assıballəhu.

məsfin: mın littat'əna tassıballəh?

getahun: hıgg lat'əna assıballəhu.
baddis abəba sint k'ən tık'oyyalləh?

məsfin: hulett sammint ik'oyyalləhu.

getahun: ıngıdiyaw k'ıdame mısa abrən innıbla.
yət innigənañ?

¹ yik'irta 'pardon me' 'I beg your pardon'

bəgəbəya wist'

baddis abəba wist' tıllık' yəgəbəya bota allə. bezzih gəbəya wist' bızu liyyu liyyu nəgeroçč yışšet'allu.

gəbəyaw bızu kifloçč allut. iyyandandu kifıl tər¹ yıbbalall. ləmissale² atkilt ləməgzat bitfəllıgu wədatkilt tər tihedallaççıhu. ihıl ləməgzat bitfəllıgu wədhıl tər tihed tihedallaççıhu malet nəw.

kənezzihim ləla yəbəg tər, yədoro tər, yəbərə tər, yelibs tər yəç'amma təranna ləloçčım tərəwoçč allu.

baddis abəba wist' kəsəñno iske k'idame bəgəbəya wist' bızu səwoçč yittayyallu. gimmašoçču³ nəggadewoçč gimmašoçču dəgmo gəžiwoçč⁴ naččew.

məkkeraker⁵ yetələmmədə⁶ nəger nəw. and ik'a ləməgzat bitfəllıgu bəməjəmmeriya ik'awın tayəllaççıhu. kəzziya bəhuala wəgawın tıt'əyyık'alleççıhu. nəggadew wəgawın kənəggeraççıhu bəhuala kırıkkır tijəmmiralləççıhu.

yalləfəw k'idame ato təsəmma kabborta ləməgzat wədə gəbəya hədu. gəbəya indədərresu bək'ət't'ita wədə kabborta tər hədu.

1	tera	'section'	
2	ləmissale	'for example'	
3	gimmašoçču	'half of them'	
4	gəžiwoçč	'buyers'	
5	məkkeraker	'to bargain'	kırıkkır 'bargaining'/
6	yetələmmədə	'customary'	argument'

gets'ts' haya səbatt

bəsuk' wist'

- ato tēsemma: t'iru kabborta allačči¹hu?
nəggade: awon. min aynət kabborta yifelligallu?
ato tēsemma: t'ik'ur kabborta ifelligalləhu.
nəggade: k'ut'rwo sint nəw?
ato tēsemma: arba hulett nəw.
nəggade: yihəwinna. bət'am t'iru kabborta nəw.
ato tēsemma: wagaw sint nəw?
nəggade: silsa birr nəw.
ato tēsemma: indet!¹ bəsilsa birr bət'am widd nəw.
ibbakkiwo ayk'əllidu.² irgit'u sint'nəw?
nəggade: alk'əllidim. yihin aynət kabborta lela bota
yelləm. išši ləsswo assir birr ik'ənnisalləhu.³
ato tēsemma: yəməč'ərrešaw⁴ waga arba birr yihonall.
ato tēsemma: bəsəlasa birr ayšet'um?
nəggade: bəsəlasa birr gudat⁵ nəw. giddyelləm bəsəlasa
ammist birr yiwsədut.
ato tēsemma: kəsəlasa birr bəlay ləməkfəl alčılım.
bifelligu bəsəlasa birr igəzawalləhu.
nəggade: wədefit dəmbəñña⁶ yihonallu. giddyelləm
bəsəlasa birr yiwsədut.
ato tēsemma: yihəw səlasa birru. yihəw kabbortaw. igziabher
yist' illiñ.
ato tēsemma: abro yist'en.

-
- ¹ indet 'how' (exclamation)
² ayk'əllidu 'don't joke' (you, polite) k'əllədə
'he joked'
³ ik'ənnisalləhu 'I will reduce/make a discount'
⁴ yəməč'ərrešaw 'the final'
⁵ gudat 'loss'
⁶ dəmbəñña 'customer'

gets'ts' haya simmint

1. You want to buy a shirt, a pair of shoes, or some fruits or vegetables. Ask for the thing you want to buy (fruits and vegetables are sold per kilogram) and bargain about the price.
2. Your friend doesn't know Amharic and he wants to buy an umbrella. Would you help him buy one for a good price.

bəbankbet wist'

- p'awlos: t'ena yist'illim.
mərreja: t'ena yist'illim. min lirdawot?
p'awlos: ibakkiwo yəminizzari kifil yetimnaw nəw?
mərreja: fitləfit yihidunna wadə gira yizuru. yəminizzari
kifil yəmil ts'ihuf yayallu. izziya nəw.

p'awlos: igziabher yist'illim.
mərreja: abro yist'en.
serrateñña: t'ena yist'illim getaye, min lirdawot?
p'awlos: inenna baləbete, çek ləməmənzer infəlligallən.
serrateñña: yəgill çek nəw wəyiss yəməsriyabet çek?
p'awlos: yəne yəməsriyabet çek nəw. yəbaləbete gin
yamerikan yəməngədəññočč çek nəw.
serrateñña: yəsswo çek bamerikan birr nəw wəyiss bəityop'p'iya
birr.

p'awlos: bəityop'p'iya birr nəw.
serrateñña: kəñña gar hesab alləwot?
p'awlos: awon. yəmat't'ərak'əmiya hesab alləñ.
serrateñña: yəməttawək'iya wərek'ət alləwot?
p'awlos: awon. yəsəlam guadd yəməttawək'iya wərek'ət
alləñ. yihəwinna getaye.

serrateñña: t'iru. bəčeku jərba lay yifərrimu.
p'awlos: ičši. yihəw fərrəmku.
serrateñña: gənzəbu yihəwinna. yik'ut'ərut.
p'awlos: likk nəw. aməsəgginalləhu.
serrateñña: minimm aydəlləm. isswos yəne imebet. kəñña gar
hesab alləwot?

marta: awon. yəček hesab alləñ.
serrateñña: yəməttawək'iya wərek'ətiss?
marta: pasporten yižžəalləhu. yihəwinna.

gets'ts' səlasa

serrateñña: mēlkam. čeku yēsint birr nēw?
 marta: yēhamsa amerikan birr nēw.
 serrateñña: hamsa yamerikan birr mēto haya ammist
 yēityop'p'iya birr yihonall. bēčeku lay yifērrimu.
 marta: išši. yihēw fērrēmku.
 serrateñña: mēto haya ammistu birr yihēwinna. yik'ut'ērut.
 marta: likk nēw.
 martanna
 p'awlos: igziabher yist'illiñ.
 serrateñña: abro yist'en.

bəpostabet wist'

- p'awlos: t'ena yist'illiñ.
innəzzihın dəbdabbewoçç ləmələk ifəllig
nəbber.
- serrateñña: yet agər yəmmihedu naççəw?
p'awlos: innəzzih hulettu wədə fərənsay agər
yəmmihedu naççəw. innəzzih ammistu dəgmo
yagər wist' dəbdabbewoçç naççəw.
yək'errut səbattu wədə amerika yəmmihedu
naççəw.
- serrateñña: hullum bətera məlɪkt yəmmillaku naççəw
wəyiss bayyer yəmmihedu naççəw?
p'awlos: wədə fərənsay agər yəmmihedut dəbdabbewoçç
bayyer yəmmillaku naççəw. wədə amerika
yəmmihedut bayyer yəmmillaku yadəra
dəbdabbewoçç (rekomandewoçç) naççəw.
yagər wist' dəbdabbewoççu gin bətera
məlɪkt yəmmillaku naççəw.
- serrateñña: wədə fərənsay ləmmilakut hulett dəbdabbewoçç
dəgmo ləyyandandaççəw asra ammist santim,
wədə amerika ləmmillakut siddist
dəbdabbewoçç ləyyandandaççəw and birr
kəhaya ammist santim, lammistu yagər wist'
dəbdabbewoçç dəgmo ləyyandandaççəw asra
ammist santim bət'ək'lallaw zət'əñ birr
karba ammist santim yikəflallu.
- p'awlos: bətəç'əmmari ammist baland birr, asra ammist
balassır santim, haya balammist santimınna
haya balə sılsa ammist tembroçç yist'uñ.
- serrateñña: kəbəfiteññaw gar bət'ək'lallaw haya zət'əñ
birr kəzət'əna ammist santim yihonall.
- p'awlos: işşi. səlasa birr yihəwinna.
serrateñña: ammist santim məls alləwot yihəwinna.
p'awlos: igziabher yist'illiñ.
serrateñña: abro yist'ən.

gets'ts' səlasa hulett

bəč'amma səfi suk' wist'

- p'awlos: t'ena yist'illiñ.
- č'amma səfi: t'ena yist'illiñ. min liredawot ič'ilalləhu?
- p'awlos: yəmmittaddəsu č'ammawočč sılallun ləmasaddəs infəlligallən.
- č'amma səfi: č'ammawočču yət allu?
- p'awlos: bəborsaw wist' naččəw. innəzzihunna. sost yəwənd č'ammanna arat yəset č'ammawočč naččəw.
- č'amma səfi: min aynet sira yifəlligallu? gimmaš sol wəyiss mulu sol yifəlligallu?
- p'awlos: mulu sol bihon t'iru yiməsləññall. tərəkəzu gomma indihonilliñ ifəlligalləhu. min aynet yəgomma tərəkəz alləwot?
- č'amma səfi: t'iru aynet t'ənkarra yətərəkəz gomma alləñ.
- p'awlos: ingdiyaw ləne č'ammawočč mulu solinna tərəkəzoččun gomma yadīrgulliñ?
- č'amma səfi: išši. imməbetess indet indissərrulliwot yifəlligallu?
- marta: arattum č'ammawočč tərəkəzaččəw indilləwwət' ifəlligalləhu. bətəč'əmmari nəč'č'u č'amma t'ik'ur k'ələm indik'əbballiñ ifəlligalləhu.
- č'amma səfi: yiččalall. bət'k'lallaw haya birr tikəflallaččihu.
- marta: haya birr albəzzam inde? asra simmint birr inkəflallən. məč'ess min innadərgallən.
- č'amma səfi: gidd yelləm. dəmbəñña tihonuññallaččihu. basra simmint birr isəralłaččihuallehu.
- p'awlos: ləməče yadərsulliñall?
- č'amma səfi: səmonun beal sıləhone and sammint yiwəsdall. yezare sammint bitmət'u təzəgajto tagəññutallaččihu.
- p'awlos: ahun yəmminkəfləw nəgər allə?
- č'amma səfi: yəčalāččihutin yahıl k'bd bitkəflu t'iru nəw.

gets'ts' səlasa sost

p'awlos: ahun simmint birr ikəflalləhu. assirun birr
č'ammawin siwəsd ikəflalləhu. simmintu birr
yihəwinna.
č'amma səfi: k'oyyu ləsimmintu birr dərresəñ list'aččiḥu.
marta: yik'irta dərresəññun rəssanəw. igziabher
yist'illiñ. dəhna yiwalu.
č'amma səfi: dəhna walu.

hakimbet

ato girma: alo. yet nēw?
silkeñña¹: ras dēsta hospital nēw.
ato girma: ibakkiwo kədokter p'et'ros gar lēmennēgagər
ifēlligallēhu.
silkeñña: and gize yit'əbbik'u.
nərs(astamami) yədokter p'et'ros biro.
ato girma: hakimun lēmayet ifēlligallēhu. lēnēgē
k'ət'əro mēwsəd ič'ilallēhu?
nərs: nēgē bammist sət limət'u yič'iləllu?
ato girma: awon. awon ič'ilallēhu.
nərs: simwo man nēw?
ato girma: girma.
nərs: yabbatwo sim man nēw?
ato girma: hayle.
nərs: nēgē likk bammist sət yimt'u.
ato girma: išši. aməsəgginallēhu².
nərs: minimm aydēllēm.³

bəhakimbet wist'

ato girma: t'əna yist'illiñ girma ibbalallēhu.
nərs: t'əna yist'illiñ. yik'k'əmət'u.
hakimu ahun yimət'allu. tinnriš yit'əbbik'u.

-
- ¹ silkeñña: 'telephone operator'
² aməsəgginallēhu 'thank you' (literally, 'I thank')
aməsəggene 'he thanked'
³ minimm aydēllēm 'you are welcome' (literally 'it is
nothing')

ners: ato girma, yigbu.
 doktər p'et'ros: t'ena yist'illiñ.
 ato girma: t'ena yist'illiñ doktər.
 doktər p'et'ros: yik'k'əmət'u. min liredawot ičilalləhu?
 ato girma: hoden¹ yamməññall². ləməmmərmər³ ifəlligalləhu.
 doktər p'et'ros: indet yadərgwotall?⁴
 ato girma: bət'am yak'k'at'iləññall.
 and and gize dəgmo yik'ort'əññall.⁵

 ato girma: t'əwatinna mata bət'am yamməññall.
 doktər p'et'ros: məče jəmmərwot?
 ato girma: karatt k'ən bəfit jəmmərəñ.
 doktər p'et'ros: sirawo mindin nəw?
 ato girma: astəmari nəñ.
 doktər p'et'ros: bək'ən sint səat yisəralļu?
 ato girma: abzaññawin⁶ gize bək'ən simmint səat
 isərallehu.
 doktər p'et'ros: yihinnin mədhanit isət'wot'alləhu.
 bək'ən aratt gize bəšorba mankiya
 yit'ət't'u. kəsammint bəhuala yimmələsu.
 indəgena imərməmirwotalləhu.

¹ hod	'stomach'
² yamməññall	'I have pain' (literally, 'it makes me sick'
'I have pain in the stomach'
³ ləməmmərmər
mərəmmərə	'to be examined'
'he examined'
⁴ yak'k'at'iləññall	'it burns me'
⁵ yik'ort'əññall	'I have a stomach ache' (literally
'it cuts me')
⁶ abzaññaw
abzaññawin gize	'most of...'
'most of the time'

gəts'ts' səlasa siddist

ato girma: igziabher yist'illiñ doktər.
 doktər p'etros: abro yist'ən. dəhna yiwalu.
 ato girma: dəhna yiwalu.

t'iyyak'ewočč

1. ato girma silk wədet dəwwəlu?
2. ləmin dəwwəlu?
3. bəməjəmməriya kəman gar tənəgagğəru?
4. kəzziya bəhualass kəman gar tənəgagğəru?
5. k'ət'əro ləməčə tək'əbbəlu?
6. nərswa min t'əyyək'əččəččəw?
7. ato girma minaččəwin¹ yammaččəwall?
8. indet yadərgəččəwall?
9. hakimū min t'əyyək'aččəw?
10. mədhanit sət't'aččəw?
11. ato girma wədə hakimbet məčə yimməlləssallu?

1. Assume the role of the patient and carry on a conversation with the doctor (one of your class-mates) in class. Call first to make an appointment.

2. Assume the role of the doctor and ask the patient various questions concerning his ailment.

¹ minaččəwin 'what part of his body'
 literally 'his what'
 minaččəwin yammaččəwall? 'what is he suffering from'

yelibs nits'ihinna mesč'a suk'

- marta: t'ena yist'illirñ.
serrateñña: t'ena yist'illirñ.
marta: libs ləmasat't'əbinna ləmast'ərreg ifəllig nəbber.
serrateñña: libsu yet nəw?
p'awlos: izziya məkina wist' nəw. amət'awallehu.
- serrateñña: min min allaččihu?
marta: yəne sost k'əmis, hulett šurrab, and kabbortanna
aratt šəmizočč naččew.
p'awlos: yəne dəgmo sost mulu libs, sost šurrab and
kabbortanna siđdist šəmizočč naččew.
serrateñña: hullum band dərresəññ lay yihun?
marta: awon band dərresəññ lay yadrigut.
serrateñña: simwon man libəl?
marta: wəyzero marta duk.
serrateñña: šəmizočču amido yasfəlligaččewall?
p'awlos: awon yəne šəmizočč saybeza bətinnišu amido
yasfəlligaččewall.
marta: yəne amido ayasfəlligaččewim.
ləməče yidersall?
serrateñña: letənəgə wədiya basra and seat yidersall.
dərresəññu yihəwinna.
martanna
p'awlos: igziabher yist'illirñ. tənəgə wədiya inmet'allən.

gets'ts' səlasa simmint

bəlibə səfi suk' wist'

baddis abəba wist' bizu libs səfiwočč allu.

abzaññaw¹ yeityop'p'riya hızb yeteseffa²libs aygezam.
and səw addis libs ləmasseffat³ bifəllig bəməjəmməriya
č'ərk'un⁴ yigezall. kezziya bəhuala č'ərk'un ləlibs-səfi
yisət'all.

ato girma ləlīdət bealaččəw addis libs ləmasseffat
sıləfəlləgu t'ik'ur yəsuf⁵ č'ərk' gəzzunna wədə libs-səfi
suk' hedu.

ato girma: t'ena yist'illin ato fəllək'e.

ato fəllək'e: t'ena yist'illin ato girma.

zare keyət met't'u?

ato girma: libs ləmassefat met't'ahu.

ato fəllək'e: dəss-yiləññall. č'ərk'un gəzzu?

ato girma: awon, yihəwinna. sost metir nəw. iyyandandun
metir bəsəlasa birr gəzzahut.

ato fəllək'e: bət'am t'iru č'ərk' nəw. min aynet
sifet yifəlligallu?

ato girma: t'iru sifet ifəlligalləhu.

ato fəllək'e kotu baləhulett wəyiss balə sost k'ulf⁶ yihun?

ato girma: baləsost k'ulf bihon t'iru nəw.

¹ abzaññaw 'most of'

² yeteseffa-libs 'ready made clothing'

³ (lə)masseffat 'to have (a suit, dress) tailored'

⁴ č'ərk' 'cloth'

⁵ yəsuf 'wool'

⁶ k'ulf 'button' (key)

ato fellek'e: awon, balesost k'ulf t'iru yihonall. surriwiss
indet yihunilliwot?

ato girma: surriw rejjim bihon t'iru new.

ato fellek'e: lela min yifelligallu?

ato girma: sederiyya¹ ifelligallehu.

ato fellek'e: t'iru. libsun lemeče yifelligutall?

ato girma: yelidet beale yezare asra ammist k'en siləhone
lezziyan gize ifelligewallehu.

ato fellek'e: iŋŋi lezare asra ammist k'en yidersall.
yezare sammint lemukkera² leməmt'at yičilallu.

ato girma: awon ičilallehu. besint seat limt'a?

ato fellek'e: likk bezzihu³ seat yimt'u.

ato girma: iŋŋi

ato fellek'e: yelibsu mesfiya waga silsa ammist birr new.
ahun sint yikeflallu?

ato girma: ahun haya birr ikeflallehu. arba ammistun
birr libsun siwəsd ikeflallehu.

ato fellek'e: iŋŋi t'iru new.

ato girma: igziabher yist'illin ato fellek'e. dəhna yiwalu.

ato fellek'e: abro yist'en, dəhna yiwalu.

You want a suit, or a dress made. You have the material.
Tell your tailor (member of the class) how you want your
suit or dress made and other details, and also when you want
it for.

-
- ¹ sederiyya 'vest'
² lemukkera 'for trial'
³ bezzihu 'at this'
bezzihu seat 'at this time'

gets'ts' arba

yek'unjinna salon

- marta: t'ena yist'illiñ.
ts'egur seri: t'ena yist'illiñ.
marta: bizu wɛrɛfa allɛ?
ts'egur seri: minimm wɛrɛfa yellɛm. issiwo bičča nɛwot.
marta: bɛt'am iddɪlɛñña nɛñ.
ts'egur seri: bɛsɪra k'ɛn bizuwočču dɛmbɛññoččaččɪn aymɛt'um.
ts'egurwon indɛt lɛmɛssɛrat yɪfɛllɪgallu?
bɛwiha wɛyɪss bɛsat?
marta: bɛmɛjɛmmɛriya lɛmɛttat'ɛb ɪfɛllɪgallɛhu.
kɛzziya bɛhuala bɛwiha lɛmɛssɛrat ɪfɛllɪgallɛhu.
ts'egur seri: zare pɛrmanɛnt yasfɛllɪgwotall?
marta: lɛpɛrmanɛnt sɪnt nɛw yɛmmikkɛffɛlɛw?
ts'egur seri: pɛrmanɛnt bičča yɛhɔnɛ indɛhɔnɛ asra ammist
bɪrr nɛw. k'ɛlɛm kɛfɛllɛgu haya ammist bɪrr
yɪhɔnall?
marta: nɛgɛ tɪllɪk' gɪbža sɪllallɛbbɪñ pɛrmanɛntɪnna
k'ɛlɛm badɛrg yɪššal yɪmɛslɛññall.
ts'egur seri: min aynɛt gɪbža allɛbbɪwot?
marta: guaddɛññaye tagɛballɛčč.
ts'egur seri: ɪngɪɪyaw pɛrmanɛntɪnna k'ɛlɛm yadrigut.
marta: lay layun bɛtɪnnɪšu biyastɛkakkɪlullɪñ
ɪwɛddallɛhu.
ts'egur seri: ɪšši bɛdɛssɪta. yɛt'ɪfɪr k'ɛlɛm yasfɛllɪgwotall?
marta: min aynɛt k'ɛlɛm allɛččɪhu?
ts'egur seri: yɪmrɛt'u bizu aynɛt t'ɪru t'ɪru k'ɛlɛm allɛn.
marta: yɪhɛññaw yɪššalɛññall.
ts'egur seri: ts'egurwo ɪskɪdɛrk' k'ɛlɛmun ɪk'ɛbballɪwotallɛhu.
marta: ɪšši t'ɪru.

gets'ts' arba.and

ts'əgur seri: ts'əgurwo dərək'uall. ahun labet't'irilliwot.
marta: iŋŋi. bət'am t'iru hone.
ts'əgur seri: indet labet't'irilliwot.
marta: ləməlke indəmmismama yabet't'irulliŋ.
ts'əgur seri: yih indet nəw? bəməstawetu yimməlketut.
marta: bət'am t'iru nəw. k'onjo adərreguŋ.
ts'əgur seri: dəmbəŋŋoččaččinin k'onjo ləmadrəg yetəzəgajjen
nən.
marta: bət'ək'lallaw sint likfəliwot?
ts'əgur seri: ləts'əguriwo hayammist birr lət'ifir k'ələm
hulett birr - bət'ək'lalləw haya səbatt birr
yihonall.
marta: səlasa birr yihəwinna.
ts'əgur seri: sost birr məls alləwot yihəwinna.
marta: igziabher yist'illiŋ.
ts'əgur seri: abro yist'ən. ləguaddəŋŋawo məlkam gabičča
yadiŋgillaččəw.
marta: amen. dəhna yiwalu.
ts'əgur seri: dəhna yiwalu.

gets'ts' arba hulett

ts'əgur astəkakay suk'

- p'awlos: t'ena yist'illin.
ts'əgur astəkakay: t'ena yist'illin.
p'awlos: ts'əguren ləməstəkakəl ifəllig nəbbər -
bizu səw alləwot?
ts'əgur astəkakay: yik'k'əmət'unna tinniš yit'əbbik'u.
and səw bičča nəw yalləñ bizu gize aywəsdim.
p'awlos: min yahıl gize yəmmiwəsd yiməslwotall?
ts'əgur astəkakay: ingdiyaw izzih dərrišše mət't'ahu.
ts'əgur astəkakay: tolo yimmələsu.
p'awlos: išši tolo imməlləsalləhu.
ts'əgur astəkakay: ahun yəsswo tərta nəw. indet adrigge
lastəkaklwot?
p'awlos: kəwədəfite at'ərr yibəlillin. kəwədəhualaye
dəgmo lay layuninna sir sirun yastəkaklullin.
ts'əgur astəkakay: išši getaye. ts'əgurwənməttat'əb yifəlligallu?
p'awlos: išši yit'əbuñ.
ts'əgur astəkakay: ts'imwon məllač'ət yasfəlligwotall?
p'awlos: yəlləm aməsəginalləhu. ts'imen ibet
illač'č'alləhu.
ts'əgur astəkakay: bəməstawətu yimməlketut. indet nəw?
p'awlos: bət'am t'iru nəw. sint likfəlliwot?
ts'əgur astəkakay: hulett birr nəw getaye.
p'awlos: igziabher yist'illin. ləwədəfitimm izzih
imət'alləhu.
ts'əgur astəkakay: abro yist'ən, bət'am dəss yiləññall.
p'awlos: t'ena yist'illin. dəhna yiwalu.
ts'əgur astəkakay: dəhna yiwalu.

bet mækkərayət

- ato girma: t'ena yist'illiñ
məngədəñña: t'ena yist'illiñ
ato girma: ibakkiwo izzih səfer¹ yəmmikkərayy bet allə?
məngədəñña: awon, ya tıllık' bet yıkkərayall.
ato girma: kirayu sint nəw?
məngədəñña: bəwnətu alawk'im. baləbetəççun ləmət'əyyək'
yıçılallu.
ato girma: igziabher yist'illiñ.
ato girma: t'ena yist'illiñ
baləbet² t'ena yist'illiñ.
ato girma: bet ləməkkərayət ifəlligalləhu.
betun ləmayət ıçılalləhu?
baləbet: awon yıçılallu.
ato girma: sint kifloçç allut?
baləbet: hulett məññıtabet, and salon, and mığıbbet,
and ık'a betınna and məttat'əbiyabet,
bet'ək'lallaw³ siddist kifloçç allut.
yih salonu nəw. yih mığıbbetu nəw.
innəzzih məññıtabetəççu naççəw. ık'a betunna
məttat'əbiyabetu bəzziya bəkkul⁴ naççəw.
ato girma: məttat'əbiyabetun liyasayyuñ yıçılallu?

-
- ¹ səfer 'vicinity'
² baləbet 'land lord/land lady' (literally, 'owner')
³ bet'ək'lallaw 'all in all' 'in general'
⁴ bəzziya bəkkul 'on that side'

baləbet: awon ičılalləhu. məttat'əbiya betu yih nəw.
 wiha mamok'iya¹ alləw.
 ato girma: kirayu sint nəw?
 baləbet: kirayu bəwər məto hamsa birr nəw.
 ato girma: ləwihanna ləməbrat yəmmikəfl man nəw?
 baləbet: ləwihanna ləməbrat yəmmikəfl təkərayu² nəw.
 ato girma: məto hamsa birr yalə wihanna yaləməbrat bet'am
 bizu nəw.
 baləbet: sint ləməkfəl yičılallu?
 ato girma: yalə³ wihanna yalə məbrat bəwər məto haya birr
 ikəflalləhu.
 baləbet: bəməto haya birr ayikkərayyim. išši gidyəlləm
 bəməto haya ammist birr akkərayyəwalləhu.
 ato girma: ingdiyaw nəgə ik'ayen amət'alləhu. ahun
 kirayun yifəlligallu?
 baləbet: nəgə ik'awon siyamət'u yikəflallu.
 kirayun ask'əddiməw⁴ yikəflallu.
 ato girma: t'iru. ingdiyaw nəgə imət'alləhu.

t'iryyak'ewočč

1. ato girma bəməjəmməriya mannin agəññu?
2. mənğədəññawin min t'əyyək'ut?
3. mənğədəññaw min məlləsə?
4. yəbetun kiray nəgğəraččəw?

-
1	mamok'iya	'heater'	wiha mamok'iya	'waterheater'
2	təkərayu	'the person who rents'		
	təkəray	'one who rents'		
3	yalə	'without'		
	yaləwihanna yaləməbrat	'without water and light'		
4	ask'əddiməw	'in advance' (you, formal).		

gets'ts' arba ammist

5. betu sint kifločč allut?
6. kirayu sint nēw?
7. lēwihanna lēmēbrat yēmnikēfīl man nēw?
8. ato girma betun bēsint mēkkērayēt yifēllīgallu?
9. bēkirayu kēbalēbetu gar tēsammū?
10. ante balēbet nēh. issu (member of the class) bet mēkkērayēt yifēllīgall. tēnēgageru.
11. anči bet mēkkērayēt tifēllīgiallēš. ine yēmnikkēray bet allēñ. t'ēyyik'iñ.

gēred mēk't'ēr

ato girma:	simiš man nēw?
bizunēš:	sime bizunēš nēw.
ato girma:	kēzzih bēfit yēt tīsēri nēbbēre?
bizunēš:	nēts'annet hotel isēra nēbbēre.
ato girma:	mīgib mēsrat, libs mat'ēbinna mētekkos ¹
tičiyiallēš?
bizunēš:	awon ičilallēhu.
ato girma:	dēmoziš sint nēw?
bizunēš:	bēwēr hamsa birr nēw.
ato girma:	izzih bizu sira yēllēm.
wannaw sira mīgib mēsrat, bet mēt'rēg, alga
mant'ēfinna ² libs mat'ēb nēw. hamsa birr
bizu nēw.
arba ikēflišallēhu.
bizunēš:	lēsiraye arba birr bet'am tinniš nēw.
ato girma:	wēdefit dēgmo ič'ēmmirillišallēhu.

¹ mētekkos 'to iron'

² mant'ēf 'to spread out' (infinitive)
alga mant'ēf 'to make bed'

bizunəš: išši. t'iru nəw.
 ato girma: təyaž¹ alleš?
 bizunəš: awon getaye.
 ato girma: sira məče ləməjəmmər tičiyialləš?
 bizunəš: nəgə t'əwat ləməjəmmər ičilalləhu.
 ato girma: təyažišin məče ləməmt'at tičiyialləš?
 bizunəš: bəmanniñhawim² gize ləməmt'at ičilalləhu.
 ato girma: təyažišin nəgə t'əwat amč'inna kəzziya
 bəhuala sira litjəmmiri tičiyialləš.
 bizunəš: išši getaye. t'ena yist'illiñ.
 ato girma: t'ena yist'illiñ, dəhna wayi.

Interview a possible employee you want to hire, for instance, a cook, a maid-servant, a man-servant, a guard, a gardner, etc...

Find out what he/she can do, about his/her experience and how much he/she wants. Take turns with your class mates.

¹ təyaž 'guarantor'
² manniñhawim 'any' 'each' 'every'
 bəmanniñhawim gize 'any time'

sinima

- p'awlos: t'ena yist'illiñ, abbəbə.
abbəbə: t'ena yist'illiñ, p'awlos. t'ena yist'illiñ.
marta: t'ena yist'illiñ.
p'awlos: kəṭəyayyən bɪzu gize honen.
abbəbə: awon. sayittasəb gizew yiroṭ'all.
marta: tɪlantɪnna mata p'awlosɪnna ɪne kəsuk' sɪnnɪmət'a
kəsɪnima bet sɪttɪwət'a ayyənɪh.
abbəbə: awon. kəmiššɪtu sost sət təkkuḷ lay?
p'awlos: likk nəw. min sinima nəbbərə?
abbəbə: yət'aliyan sinima nəbbərə.
marta: t'iru nəbbərə?
abbəbə: bət'am t'iru nəbbərə.
p'awlos: sɪləmɪndɪn nəbbərə?
abbəbə: libb yəminəka yəfɪk'ɪr tarik nəbbərə.
marta: ɪsti sɪlə tariku tɪnniʃ nɪgərən.
abbəbə: tariku rəjjɪm nəw. setɪyyəwa ɪndagəbbəčč bəməkina
adəga tɪmotalləčč. nəgər gɪn, bəwnətu tariku
sɪlə balɪyyəw nəw.
marta: adəga sɪdərsbbat balwa yət nəbbərə?
abbəbə: yasazzɪnall, balwa bəzziyan gize ləsswa k'əmɪsɪnnə
č'amma ləməgzat suk' wɪst' nəbbərə.
p'awlos: yəmɪstun mot min gize awwək'ə?
abbəbə: bet ɪndəgəbbə yətɪrafɪk polisočč sɪladəgaw
nəggərut. wədiyawɪnu kənnəssu gar wədə həkɪmbet hədə.
marta: ɪndet yasazzɪnall.
abbəbə: kəzziya bəhualə ɪbd honə. ɪndiyawɪm polisoččun
ɪyyətaggələ rasun ləməgdəll yɪfəllɪg nəbbər.
p'awlos: ɪšši, bəhualass min honə?
abbəbə: mistu resə lay hono ɪrɪrr bɪlo alk'ɪso wədə betu
təmələsə.

marta: yaltaddələ!
 p'awlos: yetariku məč'ərreša indet nəw? rasun yigədlall?
 abbəbə: yəlləm. bət'am kəff yalə bisiçit adrobbet, dəhiyto
 bəməčərreša yimotall.
 marta: iwnətim libb yəmminəka sinima nəbbərə.
 p'awlos: fotograf annəsası indet nəbbərə?
 abbəbə: bət'am t'iru nəbbərə. kəsinimaw məjəmmeriya ansito
 setiyyəwa iskittimot dirəs tiriyyitu bət'am
 asdəssačč nəbbərə. tariku iyyək'ət't'ələ sihed
 tiriyytum bəmelləwawət' hazənın yigəltis' nəbbərə.
 marta: ləmohonu artistočçu t'aliyanočč naččəw?
 abbəbə: awon. wannaw artist, balliyyəw Antonio Guido
 nəbbərə. mistu Fiorella nəbbərəčč.
 p'awlos: t'iru sinima ayyəha!
 abbəbə: innantəm littayut yigəbball.
 p'awlos: sinimawın ləmayət sint kəfəlk?
 abbəbə: ine landəñña dərəja hulett birr kəfiyye gəbahu.
 gin yand birrinna yəhulett birrim allə. ində
 dərəjaw nəw.
 marta: yəsetoččinna yəwədočč bota yətələyye nəw?
 abbəbə: yəlləm. yətələyye aydəlləm. yədərəjaw liyyunnet
 bəgenzəb bičča nəw.
 p'awlos: sinimaw sint səat fəjjə?
 abbəbə: and səat təkkuł fəjjə. bızuw sinima kand səat
 təkkuł bəlay aywəsdım. nəgər gin hulett səatınna
 sost səatım yəmmiwədu sinimawočč allu.
 marta: dərəjawočçu indet yiləyyallu?
 abbəbə: andəññaw dərəja fok' lay nəw. kəzziya bədəmb
 yittayyall. hulettəññaw dərəja midirbet nəw,
 sostəññawım dərəja midirbet hono kəhulettəññaw
 dərəja bəstəfit nəw.
 p'awlos: yəyyədərəjawočçu waga hulgize yətəwəssənə nəw?
 abbəbə: yəlləm. ində sinimaw aynət nəw. and and gize
 yik'ənnisall, and and gizem yič'əmmirall.

gets'ts' arba zət'əñ

p'awlos: min aynet sinima indalle ask'eddimo indet ləməwək' yışçalall?

abbəbə: bızuwin gize bəgazet'a lay k'ədəm bīlo sīlə sinimaw yıts'ts'afall. and and gizem bəradiyo yinnəggerall. indihum bəyyəbotaw mastawək'ıya yılet't'ıfallu.

marta: bət'am t'iru zəde nəw.

p'awlos: bəkətəma wıst' ləla min min aynet sinimawoçç yittayyallu?

abbəbə: liyyu liyyu sinimawoçç yittayyallu. ləmissale, yamerikan, yəferənsay, yengliz, yarəb, yəhind sinimawoçç yittayyallu. bətəçəmmarim yeityop'p'ıya sinimawoçç yittayyallu.

p'awlos: bət'am t'iru nəw.

marta: and k'en məhed alləbbin.

abbəbə: ine lıgabızaççıhu. məçe yimməççaççıhuall?

marta: abzaññawın gize mata mata minimm sira yəlləbbinim. bihonim k'ıdame wəyimm ihud mata yışçalall.

abbəbə: abzaññaw səwim sinima yəmmiyayəw k'ıdamenna ihud nəw.

p'awlos: yəmmimət'aw k'ıdame mata innihid. sinimaw yəmmijjəmmərəw bəsint səat nəw.

abbəbə: sinimaw yəmmijjəmmərəw likk bəhulett səat nəw. ine band səat təkkuł bətaççıhu dıres imət'alləhu.

p'awlos: t'iru int'əbbik'ihallən.

marta: k'ədəm bıləh nanna ırat abrən inbəlallən.

abbəbə: imokkiralləhu. ahun lihıd, bət gudday aləbbiñ.

marta: dəhna, k'ıdame indattık'ər.

abbəbə: gıdd yəlləm alk'ərim. t'ena yıst'ıllıñ.

p'awlos: t'ena yıst'ıllıñ, innayıhallən.

yərša bota

- abbəbə: t'ena yist'illir, p'awlos.
p'awlos: t'ena yist'illir, abbəbə.
abbəbə: tadiyas indəmin nəh?
p'awlos: dəhna igziabher yimməsən, antəs?
abbəbə: dəhna nəñ amlak yimməsən.
p'awlos: sira indet yadərgwotall?
abbəbə: minimm aylimm.
and gəbəre aggot alluñ. yərša botaččəwin ləməgobñet
assibbe nəbber. antenna weyzəro marta tihedu
indəhon abrən innihid.
p'awlos: məče ləməhed assibəhall?
abbəbə: yəmmimet'aw ihud gize kallačçıhu binnihed
t'iru yiməsləññall.
p'awlos: ihud bet'am t'iru gize nəw. martan t'əyyik'e
inəgrihalləhu. irgit'əñña nəñ yəgubirññitu
təkafay ləməhon dəss yrlatall.
abbəbə: tadiya ləhud k'ət'əro innadirga?
p'awlos: məkam. yet innigənañ?
abbəbə: rak'k' siləmmil ket'əwatu likk bəhulətt səat
mət'ičče iwəsdačçıhuallehu.
p'awlos: bəl dəhna wal. ihud innayihallən. dəhna
wal ingidih ihud imət'allehu.
abbəbə: t'ena yist'illir marta. t'ena yist'illir, p'awlos.
martanna
p'awlos: t'ena yist'illir abbəbə. likk bəseatu mət't'ah.
abbəbə: tadiyass innihid.
marta: išši. p'awlosinna antə yihinnin məkinaw wist'
asgəbbu.
abbəbə: yih mindin nəw?
marta: yəməngəd k'urs nəw.

gets'ts' hamsa and

marta: yəməngəd k'urs new.
 abbəbə: min asassebaččiḥu. bəməngəd lay bizu bunna-
 betoččinna miḡibbetočč allu.
 marta: bizu aydəlləm. tinniš new.
 abbəbə: məkam. bəlu innihid.

 abbəbə: issaččəw aggote naččəw. ato kəbbədə yibbalallu.
 innəssu guaddəññočče wəyzəro martanna ato
 p'awlos yibballallu.

 martanna
 p'awlos: t'ena yist'illiñ, ato kəbbədə.
 kəbbədə: t'ena yist'illiñ. inkuan dəhna dərresəččiḥu.
 wədə bet ḡibu. kəlijočče ḡar lastəwawk'aččiḥu.
 k'uč'č' bəlu. tadiya t'əlla yimt'a?
 marta: yəlləm. ḡziabher yist'illiñ.
 p'awlos: sinnit'ət't'a nəw yəwalnəw.
 bəwnətu minimm ayasfəlligim. kəḡibir tənəstən
 nəw wədəzzih yəmət't'anəw.
 kəbbədə: minalbat kəḡubiññitu sinimməlləs ḡora innilallən.
 marta: t'iru.
 kəbbədə: wədə iršaw innazḡim.
 p'awlos: iršši. yərša məretu min yahil yihanall?
 kəbbədə: hulett ḡašša nəw.
 marta: tiliḡ' nəw. min aynət ihil yabək'lall?
 kəbbədə: botaw ləm nəw. bizu aynət ihil yabək'lall.
 ləmisalle sinde, bək'k'ollo, t'ef, ḡəbs,
 lelām aynət ihil yabək'lall. bətəč'əmmari
 šinkurt, ḡommən, k'ariyanna liyyu liyyu atkilt
 yabək'lall.

gets'ts' hamsa hulett

marta: iwnetimm ləm məret nəw.
 p'awlos: bəmin yarsallu?
 kəbbədə: bəbərə nəw.
 p'awlos: ihilu sidərs ač'ido ləməkemmer irdata
 yagəññallu?
 kəbbədə: awon bakkababiye kallut gəberewočč gar
 tēgagzən insərallən. yaləzziyamma yet
 yiččalall?
 marta: bamət wist' sint gize yamərtallu?
 kəbbədə: and gize bičča nəw.
 p'awlos: yəgibrinna sira hayləñña nəw.
 kəbbədə: hayləñña nəw asdəssaččim nəw. ihilu afirito
 siyašət lij wəldo, asadigo indəmədar nəw.
 marta: iwnet alləwot.
 p'awlos: igziabher yist'illin, ato kəbbədə. ahun
 binnihed yiššalall.
 kəbbədə: bet gora satillu.
 marta: biččal t'iru nəbbərə nəgər gin betaččin
 yəmmit'əbbik'un ingidočč sılallu tolo sayməš
 binnimməlləs yišalall.
 p'awlos: ləla gize dəgmo inmət'allən.
 kəbbədə: dəss yiləññall.
 marta: ləbaləbetwo səlamta yak'ribullin.
 kəbbədə: ak'ərbəlləhu.
 p'awlos: t'ena yist'illin. dəhna yisənbitu. bət'am
 innaməsəgginalən.
 kəbbədə: silemət't'ačči hu aməsəgginalləhu.
 indəgena indəmmətmət'u tēsfə alləñ.

yəsivilinna yəwəttaddər mairəgočč

p'awlos: zare wədə abbəbə bet innihidinna sinniččawwət
inniwal.
marta: min čəggərəñ. dəss yiləññall.
p'awlos: šay dərsoall? šay t'ət't'itən innihid.
marta: awon dərsoall. yihəw amət't'ahu.
p'awlos: yəzarew šayis bet'am t'iru nəw.
marta: wəddədkəw? aməsəgginihalləhu.
p'awlos: ingidih šayaččinin t'ət't'an. innihid.
marta: išši innihid.

martanna p'awlos abbəbə bet yidərsallu.

p'awlos: t'ena yist'illirñ.
aškər: t'ena yist'illirñ. gibu.
marta: ato abbəbə allə?
aškər: awon allu. tək'əmmət'u.
abbəbə: t'ena yist'illirñ. indəmin allaččihu?
marta: dəhna igziabher yimməsgən.
p'awlos: tilantınna biroh sılk dəwriyye nəbber.
lagəññirñ alčalkum.
abbəbə: bəsint səat nəbbərə?
p'awlos: kək'ənu ammist səat lay nəbbərə.
abbəbə: bəzziyan gize sərbəba lay nəbbərku.
ahun min yimt'allaččihu? šay wəyiss bunna?
marta: yantə bet bunna bet'am t'iru nəw.
ləne bunna yimt'allirñ.
p'awlos: lənem bunna yihunillirñ.
abbəbə: (aškərun) t'iru bunna aflullin. tadiyass indəmin
allaččihu? min addis nəgər allə?
p'awlos: tilantınna səlf ayyən bəsəlfu lay bizu məkuanint,
wəttaddəročč, təmarivoččinna yəkətəma nəwariwočč
nəbberu.

gets'ts' hamsa aratt

abbəbə: and səw yəsivil šumamintoččin siyannəgaggir --
t'ena yist'illin getaye yılall, silənnəssu
sinnager gin k'əñnazmač ikəle, ras ikəle yılall.
yəwəttaddər šumamintoččin siyannəgaggir yassir
alək'aye, šalək'aye, kolonole yılall.
siləssu sinnəgagğər yassir alək'a ikəle,
yəməto alək'a ikəle, šambel ikəle yılall.
p'awlos: bəsəffiw siləsreəddahən innamesəginihallən.
abbəbə: minimm aydelləm. yəmmattawk'utin ləmasreəddat
dəssitaye nəw.
marta: ingdih innihid.
abbəbə: tinniš təčawətu. wədet ləməhed tičəkkulallaččiḥu?
p'awlos: bəl dəhna hun. igziabher yist'illin.
abbəbə: bəlu dəhna walu.

yəsəlam guad abalinnnet

- abbəbə: t'ena yist'illirñ, abbəbə ibbalalləhu.
p'awlos: t'ena yist'illirñ, p'awlos ibbalalləhu.
isswa dəgmo baləbete nəčč, marta tibbalalləčč.
abbəbə: sittəwawwək'aččihu bət'am dəs yiləñall.
yik'irta, yet tiserallaččihu?
marta: yəsəlam guad abaločč nən. irswos?
abbəbə: ine bawra godana balə silt'an məsriyabet wist'
iseralləhu. məče mət't'aččihu?
p'awlos: hulett amət adirgenall.
abbəbə: min yahıl gize tık'oyyallaččihu?
p'awlos: siraččinin bək'irbu č'ərrisen wədə amerika
linimməlləs nəw.
abbəbə: ləməhonu indet yəsəlam guadd abal məhon assebaččihu?
marta: kətəmaribet wət'itən and amət kəsəran bəhuala
ləsəlam guadd fillagotaččin bəməgləts' amələkkətn.
abbəbə: indet girum nəw. inem liyyu liyyu aɡəroččin
ləməɡobñet fillagot alləñ. nəɡer ɡin bək'i genzəb
iskat't'ərak'k'im bizu gize yiwəsdall.
p'awlos: lətimhirt wəyim ləɡubirñit kalhedk yeityop'p'ıya
yəsəlam guadd yəlləm.
abbəbə: yigəbaññall. innantən bəmagñete bət'am dəs
biloññall. silə səlam guadd dirijjit tasrədduññallaččihu.
marta: yetəčalənin ləmasrəddat bət'am dəs yilənall.
ləmin and k'ən bətaččin bık'k' attılim?
abbəbə: bət'am t'iru hassab nəw, məče yimməččačçıhuall?
p'awlos: k'idame kəsəat bəhuala wəyiss ihud yimməčçıhall?
abbəbə: k'idame mulu k'ən sira alləbbirñ. ihud innadirɡew.
marta: məlkam ihud yimməččənnall. ləmmimət'aw ihud aydəlləm?
abbəbə: awon. ləmmimət'aw ihud nəw.
p'awlos: ihud bəsint səat ləməmt'at tifəlligalləh?
abbəbə: kəbete kristian məls baratt səat imət'alləhu.
marta: ingdiyaw mısahın ləmin kəñña ɡar atbəlam?

gets'ts' hamsa siddist

- abbəbə: k'et'ero silalləbbriñ bəmisa səat wədəbet ləməmmələs
ifəlligalləhu. ləməhonu betaččihun indet ləmagñet
içilalləhu?
- p'awlos: betaččin kəras dəsta hakimbet fitləfit nəw.
yəberru k'ələm k'əyy nəw. ayassasitim.
- abbəbə: ayt'əfaññim. bək'et't'ita imət'alləhu.
dəhna walu.
- p'awlos: indəmin kərrəmu? yigibu.
- abbəbə: dəhna indəmin kərrəmaččihu?
- marta: dəhna igziabher yiməsgən.
- abbəbə: isti yəsəlam guadd abal indet ləməhon indəmmiččall
nigeruñ.
- p'awlos: bəməjəmməriya and səw yəkolejin timhirt yəč'ərrəsə
wəyimm bizu yəsira limd yalləw məhon alləbbət.
- abbəbə: yəmmiyamələkkitu səwočč balinna mist məhon
alləbbaččəw?
- p'awlos: yagəbbum yalagəbbum liyamələkkitu yiçilallu.
- abbəbə: bət'am t'iru nəw. bəsira lay sallu bizu yəmmiggabbu allu?
- marta: awon bəyyamətu k'ut'raččəw beza yalə yəsəlam guadd
abaločč yiggabballu.
- abbəbə: and səw yəsəlam guaddin higg ask'əddimo indet mawək'
yiçilall?
- p'awlos: bəməjəmməriya diriJJitun ləmagəlgəl fək'adəñña
məhonun bədəbdabbe məgləts' yasfəlligəwall.
kəzziya bəhuala asfəllagiw mərreja hullu yillakillətall.
- abbəbə: kəzziya bəhualas?
- p'awlos: kəzziya bəhuala, yəmmimolla māməkəča (form)
yilkullətall. bəməməlkəčaw lay yallutın t'iyak'ewočč
məlliso kəlake bəhuala bək'irb gize wist' məlsu
yidərsəwall.
- abbəbə: aməkəčəččun wədəyyageru yəmmidələddil diriJJitu nəw?

- p'awlos: bizuwin gize amelkačču ləməhed yəmmifəlligibbetin
ager yimert'all. and and gize gin dirijjitu
yamelkačun fək'ad t'əyyik'o wədəmmiffəlləgibbet
bota yiməddibəwall.
- abbəbə: wəde ityop'p'iya yəmət't'ačči hut mərt'en nəw. bətimhirt
bətaččin yafrikan tarik wədən nəbbər bətələyy
ityop'p'iyan ləmayət kəduro jəmmiro fillagot
nəbbərən.
- abbəbə: and səw indetek'əbbelut yəmmiyawk'əw kəmin yahıl
gize bəhuala nəw?
- p'awlos: and səw ləselam guadd abalinnət məmmərət'un
yəmmiyawk'əw yətimhirtun program bəmmiggəbba
təkətatlo bəmırč'awim bik'u hono kətəgəññə
bəhuala nəw.
- abbəbə: yətimhirtunna yəmırč'aw program yəmmikkahədəw
indet nəw?
- p'awlos: amelkaču wəde wič'č' agər kəməllaku bəfit
bətəməddəbellət yuniversity wist' ləzigijjit
yillakall. bəzigijjitu
program yək'uank'ua, yətarik, yəjiografina
yəmastəmar zədə timhirtočč yissət't'allu.
yətimhirtu gize ləsost wər yahıl sihon
yəməč'ərrešawim mırč'a yəmmikkənawwənəw bəzzihu
bəstost wər gize wist nəw.
- abbəbə: lət'ıyyakewočče at'gabi məls siləsət't'ačči huñ
bət'am aməsəgginallehu. ahun məhed alləbbirñ.
- p'awlos: inñam siləmət't'u innamesəgginiwotallən.
- abbəbə: t'ena yist'ıllirñ. dəhna walu.
- marta: ıyyəmət't'u yit't'əyyik'un.
- abbəbə: išši. bələla gize imət'alləhu.
- martanna
- p'awlos: dəhna yiwalu.

- abbəbə: yəzəwd beal yəmmikkəbberəw bamet and gize
siləhone bealun ləmakber bizu hızb yiwet'all.
- marta: yəwəttaddəročču səlf bet'am yasdəssit nəbber.
betəleyy yetəčawwetuaččəw muzik'awočč dəss
yilu nəbber?
- p'awlos: bəsəlfu lay yənəbberut məkuanıntınna šumamint
liyyu liyyu yəmet't'əriya mairəg indallaččəw
bawk'im yəmairəgoččun sim alawk'im.
- abbəbə: liyyu liyyu yəmet't'əriya mairəgočč allu.
ləmissale bəcivil bəkkul kəffiteñnoččunna wanna
wannawočču k'əñnazmač, girazmač, dəjjazmač, fitawrari,
afənigus, bitwəddəd, rasibitwəddəd, ras, liul-ras,
liul-dəjjazmač, liul, liilt, imməbetınna
ləloččim naččəw.
- marta: innəzzih hullu ləwəndočč bičča yəmmisset't'u
naččəw wəyiss ləsetoččim lisset't'u yičilallu?
- abbəbə: kəliiltınna kəmməbet bəstek'er hullum yəwəndočč
yəmairəg simočč naččəw.
- p'awlos: kənnəzzih mairəgočč wist' betəleyy lənigusawıyan
betəsəbočč bičča yəhonu allu?
- abbəbə: awon. liul, liilt, imməbetınna indihum liul
yəmmiddərəbıbbəččəw mairəgočč hullu betəleyy
yənigusawıyan betəsəbočč bičča naččəw.
- marta: bəwəttaddəriss bəkkul bizu mairəgočč allu?
- abbəbə: awon bizu mairəgočč allu. kəsir jəmmire lingəraččihi.
yəməjəmməriyaw mairəg wəttadder yıbbalall. kəzziya
k'et't'ilo mikkıtil yassir alək'a, yassir alək'a,
yəhamsa alək'a, šambel bašša, mikkıtil yəmeto
alək'a, yəmeto alək'a, šambel, šalək'a, letəna
kolonel, kolonel letəna jəneral, mejer jəneral,
kommander yəmmibballu mairəgoččinna ləloččim allu.
- p'awlos: and səw yəcivilinim hone yəwəttaderin šumamint
siyanneğaggir wəyimm silənnəssu sinnəğagger
min yılall?

gets'ts' hamsa zət'əñ

yəigir kuas č'awəta

- abbəbə: t'ena yist'illiñ, marta.
marta: t'ena yist'illiñ, abbəbə, gıba! keyət met'ah?
abbəbə: kəsira məmmələse nəw, p'awlos algəbbam?
p'awlos: t'ena yist'illiñ. abbəbə, tək'əmmət'.
abbəbə: t'ena yist'illiñ. p'awlos, tadiyas?
p'awlos: allən. sannittəyayy bızu gize honən.
marta: ərə ləməhonu yet t'əffah?
abbəbə: bəwnətu bızu sira nəbbərəbbiñ. bet bəməsrət lay
iko nəñ.
marta: bət'am t'iru, ingidiyas yik'irta yiddərrəgillihall.
p'awlos: t'əlla yımt'allih? abbəbə.
abbəbə: bət'am t'iru. məlkam t'əla nəw.
marta: aməsəgginalləhu.
abbəbə: zare gora yalkut, innantən ləkuas č'əwata ləməgabəz
assıbbe nəw. bəmmimət'aw sammint ihud tıllık'
git'miya allə. ləməhed tıfəlligallačçıhu?
p'awlos: indeta. dəss yıləñall. git'miyaw bəmannınna bəman
məkakkəl nəw?
abbəbə: bərtıyop'p'iyanna bəgıbt's' məkakkəl nəw.
p'awlos: tıllık' git'miya nəwa?
abbəbə: yəmmiwədaddərut lafrika wanč'a nəw.
p'awlos: bət'am dəss iyyallən inhedallən. min yıməslişall,
marta?
marta: bət'am t'iru hassab nəw. ine gin sile č'əwataw minimm
alawk'im.
p'awlos: inəm alawk'im gin abbəbə indəmmiyasrəddan ırgıt'əñña
nəñ.
abbəbə: bədəmb asrəddačçıhuallehu.
marta: č'əwataw bəsint səat yıjjəmmərall?
abbəbə: kəsəat bəhuala bəzət'əñ səat yıjjəmmərall. nəgər
gin k'ədəm bılən bəsimmint ızziya binnigğəññ
t'iru yıməsleññall. kəsimmint səat bəhuala t'iru
mək'k'əməč'č'a ləmagñət yasčəggirənall.

gets'ts' sılsa

marta: mēlkam. k'edēm bīlən innihedallən.
 abbēbē: ingīdih ahun lihīd. yēm̄mimēt'aw ihud wēdē simmīnt
 sēat gēdēma mēt'īččē iwēsdaččihuallehu.
 p'awlos: išši yihun. ahun lēmīn tinnīš attik'oyyīm?
 abbēbē: saymēš wēdē garaž mēhed allēbīñ. mēkinaye tinnīš
 tēbēlaštallēčč.
 marta: tinnīš bittik'oyy t'iru nēbbēr gīn kēčēkkolk mēčess
 mīn yihun.
 abbēbē: bīk'oyy dēss yilēññ nēbbēr nēgēr gīn mēhed allēbbīñ.
 p'awlos: ingīdiyaw bēm̄mimēt'aw sammīnt int'ēbbīk'hallən.
 abbēbē: t'iru, t'ēna yist'illīñ.
 martanna
 p'awlos: t'ēna yist'illīñ, abbēbē.

(kēsammīnt bēhualā, ihud)

abbēbē: t'ēna yist'illīñ.
 p'awlos: t'ēna yist'illīñ, abbēbē, bēgize mēt't'ah.
 abbēbē: - tēsēnadtaččihual?
 p'awlos: awon, martam yalēwetrowa bēgize tēsēnadtallēčč.
 abbēbē: t'iru nēw. innihīd?

(tiket k'oraččunna abbēbē)

abbēbē: sost yandēñña mairēg tiket ifēllīgallēhu.
 mīn yahīl nēw?
 tiket k'orač': asra-ammīst bīrr nēw, getaye.
 abbēbē: yihēwinna.
 tiket k'orač': bēzzih gību.
 abbēbē: amēsēggīnallēhu.

abbēbē: tēkēttēluñ.

(yīk'k'ēm̄mēt'allu)

gets'ts' sīlsa and

p'awlos: bət'am bizu səw allə.
 abbəbə: gəna bizu səw yimet'all.
 marta: innəzziya hulett bərrəčč mindin naččəw.
 abbəbə: gib yəmmigəbabbaččəw bərrəčč naččəw. kuasua gib
 t'əbbak'iwın alfa bəberru sittigəba gib gəbba wəyim
 gib təgəññə yibbalall.
 p'awlos: məkakəl yalləw nəč'č' məsmər mindin nəw?
 abbəbə: ya yəmmitayəw məsmər yəmedaw aggamaš nəw. č'əwataw
 yəmmijjəməwəw kəzziya lay nəw.
 p'awlos: ləməhonu iyyandandu budin sint təč'awačəčč allut?
 abbəbə: iyyandandu budin asra-ant təč'əwačəčč allut.
 p'awlos: innəzziya mindin naččəw?
 abbəbə: č'əwataw lijəmmər nəw. innəzziya yəməsmər daññočč
 naččəw. ya balə k'umt'a surriw səwwiyye ač'č'awačč
 wəyim wana dañña nəw. iyyerəw'u yəmmigəbut
 təč'awačəčč naččəw.
 marta: lijəmmiru nəw?
 abbəbə: awon. daññaw fiška sinəfa yijjəmmərall.
 innəzziya yəmmič'əbabbət'ut yəyyəbudinu
 ambəlləčč naččəw.
 marta: bətəč'awačəčču jərba lay yalləw k'ut'ir mindin nəw?
 abbəbə: iyyandandun təč'awačč ləmələyyet yəmmiyagələggıl
 k'ut'ir nəw.
 p'awlos: daññaw ləmin fiška nəffa? č'əwataw malək'u nəw?
 abbəbə: yəlləm, təč'awačəčču t'ifat siyat'əfu hulgize
 fiška yinəfall. yat'fiwın budin yik'ət'all.
 p'awlos: indet yallə t'ifat yask'ət't'all?
 abbəbə: ləmissale, irgič'č'a, kuasun bəijj mənkat,
 kəhigg yəwət't'a giffiya yask'ət'all.
 marta: wəy gud! səwwu abbədə. ahun min hone?
 abbəbə: gol! yəñña budin and gol asgəba.
 p'awlos: bət'am t'iru, ahun č'əwəwəw allək'ə?

gets'ts' silsa hulett

abbəbə: yəlləm gəna nəw. ahun č'əwataw təfəfame
gizew gəna nəw, gimaš gize inkwan alhonən.

p'awlos: tadiya ləmin indəgəna yijəmmirallu?

abbəbə: gib sigəba hulgize č'əwataw gib bəgəbbabət budin
kəməkakəkəl meda yijjəmməral.

p'awlos: bət'am dink' č'əwata nəw.

marta: bət'am girum nəw.

p'awlos: ləmaššənəf sint gib magbat yasfəlligall?

abbəbə: ləmaššənnəf yəmmyiasfəlligəw yəgib bılč'a inji
yəgib k'ut'ir aydəlləm.

marta: aye, gibts'očč and gib asgəbbu.

abbəbə: ahun and land naččəw.

p'awlos: yəityop'p'iya budin lela gib agəññu!
ahun hulett land naččəw.

abbəbə: daññaw fiška nəffa. č'əwataw təfəts'ts'əmə.

p'awlos: girum č'əwata! kəingidih wədiya kəzzih alt'əfam.

marat: bət'am igziabher yist'illin. indəzzih dəb bilon
ayawk'im.

abbəbə: minimm aydəlləm. abro yist'en.

pasportinna viza

bəwɪʃ'ʒ' gudday minister məsriyabet wɪst'

getahun: tena yisteilliñ. ibakkiwo yepasport kifil
yetinñaw new. yetinñaw new?
serrateñña: wedelay yiwt'u. sosteññaw fok' lay new.
getahun: amesegginallehu.
serrateñña: minimm aydellēm.

getahun berr yankuakuall

yəpasport kifil şum: yigbu.
getahun: tena yist'illin.
yəpasport kifil şum: t'ena yist'illin. min lirdawot?
getahun: pasport ləmwat'at¹ ifelligalləhu.
yəpasport kifil şum: wədet agər yihedallu?
getahun: wədamerikan agər ihedalləhu.
yəpasport kifil şum: ləmin yihedallu?
getahun: lətimirt ihedalləhu.
yəpasport kifil şum: min yahıl gize yik'oyyallu?
getahun: hulett amət ik'oyyalləhu.
yəpasport kifil şum: wəde yetinñaw yuniversiti
yihedallu?
getahun: wəde Stanford yuniversiti ihedalləhu.
yəpasport kifil şum: keyuniversitiw dəbdabbe alləwot?
getahun: awon alləñ. yihəwinna.

1 (lə)mawt'at 'to have (something) issued to'
pasport ləmawt'at ifəlligalləhu. 'I want to have a passport
issued to me'

yepasport kifil šum: bət'am t'iru dəbdabbe nēw.
 ingdiyaw maməlkeča yıts'afunna nəge
 besost seət yamt'ut.

bəmagistu likk besost seət getahun wəde wič'č' guddəy
 minister hədə. izziam indəderrešə bək'et't'ita wəde pasport
 kifil hədə.

getahun: t'ena yist'illin.
 yepasport kifil šum: t'ena yist'illin. maməlkcawin amət't'u?
 getahun: awon, yihəwinna.
 yepasport kifil šum: t'iru. bəməjəmmeriya yihinnin
 form yimulu. kəmollu bəhuala lene yist'uñ.

getahun: išši.

getahun: yihəwinna. č'ərrəsku.

yepasport kifil šum: t'iru. t'inniš gize yit'əbbik'u.

yepasport kifil šum: pasportwo yihəwinna. yik'nawo¹.
 məkam mēgəd.

getahun: amməsəgginalləhu. kizzih bəhuala wədet mēhed
 alləbbin?²

yepasport kifil šum: bəməjəmmeriya wədamerikan embassi
 mēhedinna yəməgbiya viza mawt'at alləbwot.
 kəzziya bəhuala ləməwč'a viza wəde imigrešin
 mēhed alləbwot.
 fənt'at'anna bič'a wəba təkətbəwall?³

¹ yik'nawo 'good luck'

² alləbbin 'I have to'

alləbbih 'you have to (sing.masc.informal)

alləbbiš 'you have to (sing.fem. informal)

gənzəb alləbbin 'I owe money'

sira alləbbin 'I have work'

³ təkətbəwall 'you are vaccinated'

kəttebə 'he vaccinated'

təkəttebə 'he is vaccinated' (passive)

getahun: awon tēketibbeallēhu.
 yēpasport kifil šum: mēlkēm guzo. yik'nawo.
 getahun: igziabher yist'illiñ.
 yēpasport kifil šum: abro yist'en.

t'ıyyak'ewočč

1. getahun wēde wič'č' gudday minister limin hedē?
2. pasport lēmawt'at lēmin yifelligall?
3. wēdamerikan agēr lēmin yihedall?
4. bēyetinñaw yuniversity wist' limmar yassiball?
5. bamerika wist' min yahıl gize lēmēk'oyyet yassiball?
6. pasportun lēmagñet min madrēg allēbet?
7. getahun lēwič'č' gudday minister mamēlkeča ts'afe?
8. lelās min aderrēge?
9. yēpasportu kifil šum t'iru sēw naččew?
10. getahunin rēddut?

Dramatize the above dialogue in class with one of your class mates. You may ask different questions, you may also vary your responses but keep the same situation.

bamerikan embassi wist'
 getahun: ibakkiwo yēvizaw kifil yetinñaw nēw?
 serrateñña: bēket't'ita wēdefit yihidunna wēde k'ēññ
 yizuru. yēvizaw kifil fitlefit yallēw¹
 hints'a² wist' nēw.

1 yallēw	'which is' (literally 'that there is')
2 hints'a	'building'

gets'ts' silsa siddist

getahun: igziabher yist'illiñ.
 serrateñña: abro yist'en.

kəvizaw šum gar

getahun: t'ena yist'illiñ.
 yeviza šum: t'ena yist'illiñ.
 min liredawot ičılalləhu?
 getahun: viza ləməwt'at ifəlligalləhu?
 yeviza šum: wədamerika ləmin yihedallu?
 getahun: lətimhirt ihedalləhu.
 yeviza šum: məče ləməhed yassiballu?
 getahun: kand sammint bəhuala ləməhed assiballəhu.
 yeviza šum: kittibatwon č'errisəwall?
 getahun: awon č'ərrišealləhu.
 yeviza šum: ingdiyaw yihinnin form yimulu.
 fotografwon keformu gar yayyayizu.¹
 getahun: išši.
 getahub: yihewinna. čerresku.
 yeviza šum: t'iru. levizaw assir birr yrkeflallu.
 getahun: išši ikeflalləhu.
 yeviza šum: vizawo yihewinna. melkam guzo. yik'nəwo.
 getahun: amesəgginaləhu.
 yeviza šum: minimm aydellem.

¹ yayyayizu 'attach' (you, formal)
 ayyayeze 'he attached'

1. Assume the role of the visa officer and interview an applicant for a visa.
2. Assume the role of an applicant for a visa and respond to the questions put forth by the visa officer, occasionally asking him about the country you are going to, for example, the weather of the country, the city you are going to live in, and what you should take with you.

beityop'p'rya ayyer mænged biro wist'

getahun:	t'ena yist'illin.
serrateñña:	t'ena yist'illin.
getahun:	bota ləməyaz ifəlligalləhu.
serrateñña:	wədet yihedallu.
getahun:	wədamerika ihedalləhu.
serrateñña:	məçe ləməhed yifəlligallu?
getahun:	nəhase asra səbatt k'en ləməhed ifəlligalləhu.
serrateñña:	tiket alləwot.
getahun:	tiket algəzzahum. ahun ləməgzat ifəlligalləhu.
serrateñña:	kəzzih wədet ləməhed yifəlligallu.
getahun:	kəzzih wədə atens, katens wədə paris, kəparis wədə New York, kəNew york wədə San Francisco ləməhed ifəlligalləhu.
serrateñña:	atensinna paris ləmader yifəlligallu?
getahun:	awon, atens hulett k'en, paris dəgmo sost k'en ləmək'oyyet ifəlligalləhu.

gets'ts' šilsa simmint

serrateñña: New Yorkiss ləmək'oyyət yifelligallu?
getahun: awon bəNew York wist ammist k'ən ləmək'oyyət
ifelligalləhu.

serrateñña: min aynet tiket yifelligallu?
getahun: yəməheja weyiss yədərso mels tiket?
serrateñña: yəməheja tiket bičča ifelligalləhu.
getahun: kəzzih iske San Francisco and ši ammist mətə
birr yihonall.

serrateñña: lətəmari k'innaš¹ yelləm?
getahun: yih yetəmari waga nəw.
serrateñña: išši ikəflalləhu.
getahun: ayroplanu besint seat yinnəssall?
serrateñña: likk band seat təkkul yinnəssall.
getahun: isswo basra hulett seat ayroplan marəfiya
məggəññet alləbbwot.

serrateñña: min yahıl kibdet yiffək'ədall?
getahun: arbə ammist kilo yiffək'ədall. bətəč'əmmari
t'ik'it mətə'ihafočč, kabborta, jant'ilanna
barnet'a liyizu yičılallu.

serrateñña: aməsəgginnalləhu.
getahun: minimm aydəlləm.

¹ k'innaš 'discount', 'reduction'

t'ıyyak'ewočč

1. getahun wədə ityop'p'ıya ayyer mænged biro ləmin hedə?
2. wədamerika məče lihed yassıball?
3. bəməjəmmeriya wədet yihedall?
4. atens sint k'en yik'oyyall?
5. katens wədet yihedall?
6. Paris sint k'en yik'oyyall?
7. kəParis bək'et't'ıta wədə San Francisco yihedall wəyiss
New York yik'oyyall?
8. New York min yahıl gize yik'k'oyyall?
9. getahun yədərso məls tiket gezza wəyiss yəməheja bıčča
tiket gezza?
10. kaddis abəba iske San Francisco yəməheja waga sint nəw?
11. min yahıl kıbdet ləməwsəd yıçılall?

Carry on a conversation with a member of the class on the same topic. One member of the class should be the ticket agent and another one the passenger. You can ask and respond to various questions on the same line.

gets'ts' səba

bəgibža lay

- abbəbə: t'ena yist'illim. indəmin sənəbbetaččihi?
martanna
p'awlos: t'ena yist'illim. indəmin sənəbbetk?
kəteyayyən bizu gize honən. minnəw t'əffah?
abbəbə: yəlləm alt'əffahum sira bəztobbiñ nəw.
innantəss minnəw t'əffaččihi?
marta: iññam bizu sira nəbbərəbbin. səmonun yəfətəna
sammint silənəbbərə fətəna bəmest'ətinna bəmarrem
lay nəbbərn.
p'awlos: t'iru gize mət't'ah. k'ursaččinin abren inbəlallən.
abbəbə: k'urs sattibəlu bəməmt'ate bət'am iddileñña nəñ.
marta: min tit'ət't'alləh? bunna wəyiss šay?
abbəbə: bunna yışšaləññall.

(k'urs yibəlallu)

- abbəbə: bət'am t'iru k'urs nəw. anči nəš yəsərrašiw?
marta: aməsəgginalləhu.
p'awlos: tadiyas abbəbə. bət'am təsmamtohall?
abbəbə: igziabher yimməsəgən dəhna nəñ. zare yəmət't'ahut
nəgə mata bəgənnət hotel tallak' gibža silallə
abren indinnihed linəgraččihi nəw.
p'awlos: min aynet gibža nəw?
abbəbə: yəfasikan bəal mikniyat bəmadrəg bəyyamətu
yəmmiddərrəg gibža nəw.
marta: min min allə? isti siləgibžaw tinniš nigərən.
abbəbə: migibinna mət'ət't' indihum dans allə.
yəmuzik'aw təč'awačočč yək'ədamawi haylə sillasse
orkestra baldərəbočč naččəw.
marta: ine yeityop'p'iya dans alawk'im. min min aynet
muzik'a yič'č'awwətallu?

gets'ts' səba and

abbəbə: liyyu liyyu aynət yagerinna yəwič'č' agər muzik'awočč yirč'č'awwetallu.

p'awlos: gribžaw bəsint seat.nəw? isti sile programu nigerən.

abbəbə: gribžaw likk band seat təkkuł yijjəmməralł. kand seat təkkuł iskəhulett seat k'ədəm bilew yəgəbbut ingidočč iyyet'et't'u sič'č'awwetu leločču yigəballu. bəhulett seat muzik'a iyyetesəma yibbəlall. kəsost seat jəmmiro iske nigat dirəs iyyetət'et't'a muzik'a yisəmmall, yiddənnəsall.

p'awlos: bət'am tıllık' bəal məhon alləbbət.

marta: ləgribžaw liyyu libs məlbəs yasfəlligall?

abbəbə: liyyu libs məlbəs ayasfəlligim. setočč yager libsınna rəjjim č'amma wəyim dəgmo yəwič'č' agər libs yiləbsallu. wəndočč dəgmo kətəčalə t'ik'ur libs kəkrabat gar kaltečaləm ləla aynət libs yiləbsallu.

p'awlos: ləməhed bət'am infəlligallən. indəzzih yallə bota sinniggabbəz yih yəməjəmməriya gizeaččin nəw.

abbəbə: ingıdiyaw nəgə likk kəmiššitu band seat imət'anna abrən innihedallən. ahun yəmmihedibbət bota sılalləñ lihıd.

martanna

p'awlos: igziabher yist'ıllıñ. təzəgajten int'əbbık'ıhallən. dəhna wal.

abbəbə: dəhna walu. nəgə aɡəññačçıhuallehu.

(bəmagıstu abbəbə likk band seat yimət'all)

abbəbə: t'ena yist'ıllıñ. indəmin aməššačçıhu?

p'awlos: t'ena yist'ıllıñ abbəbə. indəmin aməššəh? gıba.

abbəbə: tadiyas?

p'awlos: allən. marta bəməzzəgajət lay nat. iskəzziya and bırč'č'ik'k'o bira t'et't'a.

abbəbə: išši. gizew gena nəw. indersallən.

gets'ts' səba hulett

p'awlos: Širr biləhall. lijagerəd alləh wəyiss badohin
nəw yəmmithedəw?
abbəbə: lijagerəd alləččiñ. ibetwa tɪt'əbbɪk'əññalləčč.
wədə gɪbʒaw sinnihed bezziyaw iwesdatalləhu.
marta: t'ena yist'illiñ abbəbə. yɪk'irta gize sɪləfəjjəhu.
abbəbə: minimm aydəlləm. bət'am širr biləšall. amrobbišall.
marta: igziabher yist'illiñ abbəbə.
p'awlos: marta ləməhed təzəgajjəš?
marta: awon innihid.

(martanna p'awlos babbəbə məkina yihedallu. t'ɪk'it
kətəguazu bəhuala abbəbə məkina win yak'omall.)

abbəbə: guaddəññayen ləmant'at izzih igəballəhu. hulett
dək'ik'a t'əbbɪk'uñ.

martanna

p'awlos: išši.

(abbəbə guaddəññawin yizo yimət'all)

abbəbə: kəts'əhay gar lastəwawk'aččiñ. ts'əhay, isswa
wəyzəro marta tɪbbalalləčč, issu dəgmo baləbetwa
nəw ato p'awlos yɪbbalall.

martanna

p'awlos: t'ena yist'illiñ ts'əhay.
ts'əhay: t'ena yist'illiñ.
marta: bət'am k'onjo guaddəñña alləh abbəbə.
ts'əhayinna
abbəbə: igziabher yist'illiñ.

(gənnət hotel yidərsallu)

asallafi: t'ena yist'illiñ.
abbəbə: t'ena yist'illiñ. aratt mək'k'əməč'awočč
infəlligallən.

gets'ts' səba sost

(marta, p'awlos, ts'əhayinna abbəbə sič'č'awwetunna
sidənnisu kaməššu bəhuala sinəga wədəyyəbetaččəw
yihedallu.)

martanna

p'awlos: bət'am innaməsəgginhallən.
gikum gibža nəbbərə.

ts'əhayinna

abbəbə: t'ena yist'illin.

martanna

p'awlos: t'ena yist'illin.

asallafi: iŝŝi getaye. wəðəzzih nu.
 abbəbə: sətəčču məjəmməriya gibu.
 ts'əhayinna
 marta: igziabher yist'illin.

(hullum yik'k'əmmət'allu)

asallafi: min lamt'allaččihu?
 abbəbə: min min allaččihu?
 asallafi: bira, kokakola, wiski, jin, vermut', t'əllanna
 t'əjj alle.
 marta: ləne vermut' kətinniš jininna kəsoda gar
 amt'allin.
 ts'əhay: wiski kəkəkala gar ifəlligalləhu.
 p'awlos: t'əjj ləmək'məs ifəlligalləhu. and t'ərmus t'əjj
 amt'allin.
 abbəbə: ləne wiski kəbərədonna kambo wiha gar amt'allin.
 marta: innəzzih yək'ədamawi haylə sillasse orchestra
 təč'awačočč naččəw?
 abbəbə: awon. muzik'a liyasəmmun təzəgajtəwall.
 p'awlos: yəmmič'č'awwətut bəzəmənawi məssariya nəw.
 bagər məssariya ayič'č'awətum?
 abbəbə: indəzzih yallə gibža lay yəmmič'č'awwətut
 bəzəmənawi məssariyawočč bičča nəw.
 nəgər gin leloččinim yagər yəmuzik'a məssariyawočč
 yič'č'awwətallu.
 marta: ləməhonu min min aynet yagər yəmuzik'a məssariyawočč
 allu?
 abbəbə: bizu aynet yəmuzik'a məssariyawočč allu. wanna
 wannawočču kirar, masink'o, bəgəna, wašint
 naččəw, nəgər gin leloččim allu.
 p'awlos: yəfasika bəal yəmmikkəbbərəw ləmindin nəw?
 abbəbə: yəfasika bəal yəmmikkəbbərəw getaččin iyyəsus
 kiristos moto yətənəssabbətın k'ən mikniyat
 bəmadrəg nəw.

gets'ts' səba ammist

ts'əhay: yerat gize yəderreṣə yiməsləññall.
 abbəbə: awon. bəməjəmməriya setočču hidunna migibaččihun
 amt'u. marta kəts'əhay gar hiji.
 marta: indiyawim bət'am riboññall.

(martanna ts'əhay yimməlləsallu)

p'awlos: bək'i amət't'aččihu?
 ts'əhay: awon bək'i amt'iččealləhu.
 abbəbə: p'awlos antənnə ine dəgmo innihid.
 p'awlos: inem riboññall.

(p'awlosinna abbəbəm yimməlləsallu)

p'awlos: migbu indet nəw?
 marta: girum nəw.
 abbəbə: ts'əhayiss, migbu təsmammaš?
 ts'əhay: bət'am təsmamtoññall.
 asallafi: min aynət mət'ət't' lamt'allaččihu?
 abbəbə: min ləmət'ət't'at tifəlligallaččihu?
 ine bira it'ət't'alləhu.

marta

p'awlosinna
 ts'əhay: iññam bira int'ət't'allən.
 asallafi: min aynət bira yihunillaččihu?
 abbəbə: hulett melottinna hulett k'iddus giorgis
 amt'allin.
 marta: dansu təjəmmərə. ləmədənnəs inčılallən?
 abbəbə: awon tičılallaččihu.
 p'awlos: innidənnis?
 marta: bədəssita.
 abbəbə: ləmədənnəs yiffək'k'ədillirññall.
 ts'əhay: indeta.

gəts'ts' səba siddist

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

VOLUME III

PART II

Introduction to the Syllabary of Amharic.

1. The Syllabary.

The Amharic writing system is called a syllabary because each symbol stands for a syllable, i.e. for a consonant and a vowel or for a vowel only. However, there is an exception to this generalization. The consonant sounds represented by a basic consonant symbol followed by the vowel /I/ do not always represent a syllable, as a result the writing system is not completely syllabic but semi-syllabic.

2. Presentation.

In the following pages the letters of the syllabary are classified into five groups according to their shapes for pedagogical reasons. Thus we have:

1. Two-legged characters.
2. One-legged characters.
3. Three-legged characters.
4. Characters with a rounded-bottom.
5. Characters with a horizontal-bottom line.

This classification based on shapes minimizes the irregularity of the pattern, and at the same time it makes the irregular patterns stand out clearly. The irregular patterns have to be studied separately.

3. Alternate Forms.

A few of the characters, /h/, /s/ and /ts'/ and the characters for the vowels have alternate forms. These alternate forms were historically distinct from each other in their pronunciation.

4. Orders.

Each letter of the syllabary has seven different forms for the seven vowels of Amharic, and these forms are called orders.

The following example serves to illustrate the different forms of the consonant /s/ with all the seven vowels, traditionally called orders.

Orders	I	II	III	IV	V	VI	VII
Vowels	ə	u	i	a	e	ɪ	o
Consonant /s/	ɳ	ʈ	ɳ	ŋ	ɳ	ɳ	ɳ

5. The Sixth Order Characters.

The sixth order characters represent a consonant, or a consonant and a vowel.

They stand for a consonant:

a) word finally	- <u>k'es</u>	ʔn	'priest'
b) in clusers,	- <u>tɪmhɪrt</u>	†ɸUC†	'education'
medially or			
finally	- <u>sInt</u>	ŋɪt	'how much/how
		-	many.'

Elsewhere, that is, in other environments the sixth order characters stand for a consonant and a vowel.

Initially

tImhIrt.

ተምህርት

Medially

sat'In. etc. ᠰᠠᠲᠤᠨ

6. Consonant Length.

Consonant length, that is, doubling of consonants is not indicated by the writing system. Thus /al / and /all / are both written in the same way, and out of context they could be pronounced either way, with or without the doubling of the /l/. However, in a contextual situation the context always determines the pronunciation, that is, whether a certain consonant is to be doubled or not.

7. Punctuation.

Two dots /:/ used between words and four dots /::/ are used at the end of sentence.

TWO-LEGGED CHARACTERS

	ə	u	i	a	e	I	o
ŝ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
s	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
a	ṡ*	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
k	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
h	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
d	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
ts'	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
p'	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
j	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
z	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
ž	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
b	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ
l	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ	ṡ

* Written in the first order, but pronounced in the same way as the fourth Order character.

EXERCISES

ԹՆ	ՊՊ	ՊՆ	ՊԴ
ՊՆ	ՊՊ	ՊԶ	ՊՊԷ
ՊՊ	ՊՊ	ՊՊ	ՊԳ
ԶՊ	ԳՊ	ԳՆ	ԳՊ
ՋՊ	ՋԳ	ՋԳՆ	ՋԶԶ
ԽՊ	ԽԳ	ԽՆՆ	ԽՊԶ
ՆՆ	ՊՆ	ՊՊ	ՊԶ
ՆԽ	ՆՊ	ՆՊ	ՆԶ

ONE-LEGGED CHARACTERS

	ə	u	i	a	e	I	o
k'	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿
t	†	†	†	†	†	†	†
č	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿
n	†	†	†	†	†	†	†
ñ	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿
h	†	†	†	†	†	†	†
y	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿
g	†	†	†	†	†	†	†
p	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿	⦿

EXERCISE

ቀገ	ቀኝ	ቀይ	ቀናት	ቃታ
ታቸ	ተቸተ	ቸገኝ	ተገኝ	ተጋተ
ቻይ	ቸለታ	ቸኮለ	ቸቦ	ቸገኝ
ነገ	ነገ	ገብ	ነፁ	ገጋተ
የተ	የለም	የጣገ	የተም	የተኖፁ
ገኛ	ገና	ገታ	ገገ	ገገተ

ROUNDED-BOTTOM CHARACTERS

	ə	u	i	a	e	I	o
h	U*	U	Y	Y	Y	U	U
s	ʊ	ʊ	ʏ	ʏ	ʏ	ʊ	ʏ
m	ʊ	ʊ	ʏ	ʏ	ʏ	ʊ	ʏ
w	ʊ	ʊ	ʏ	ʏ	ʏ	ʊ	ʏ
ts'	ə	ə	ə	ə	ə	ə	ə
a	o**	o	ə	ə	ə	o	o

EXERCISE

ʊʊʊ	ʊʊʊ	ʊʊ	ʊʊ
ʊʊ	ʊʊ	ʊʊʊ	ʊʊ
ʊʊʊ	ʊʊ	ʊʊ	ʊʊ
ʊʊ	ʊʊ	ʊʊ	ʊʊ ʊʊ
ʊʊʊ	ʊʊ	ʊʊʊ	ʊʊʊ

* Written in the first order but pronounced in the same way as the fourth order character.

** The same as the above.

THREE-LEGGED CHARACTERS

h	፡*	፡	፡	፡	፡	፡	፡
t'	፡	፡	፡	፡	፡	፡	፡
c'	፡	፡	፡	፡	፡	፡	፡

EXERCISE

፡፡፡	፡፡፡	፡፡	፡፡፡
፡፡፡	፡፡፡	፡፡፡	፡፡፡
፡፡	፡፡	፡፡	፡፡
፡፡፡	፡፡	፡፡	፡፡፡፡፡
፡፡፡	፡፡፡	፡፡፡	፡፡፡
፡፡፡	፡፡፡	፡፡፡	፡፡፡

* Written in the first Order but pronounced in the same way as the fourth Order character.

HORIZONTAL BOTTOM LINE CHARACTERS

r	ə ʔ	u ʔ	i ʔ	a ʔ	e ʔ	I C	o C
f	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ	ʔ

EXERCISE

ʔʔ	ʔʔ	ʔʔ	ʔʔ
ʔʔʔ	ʔʔʔ	ʔʔʔ	ʔʔʔ
ʔʔʔ	ʔʔʔʔ	ʔʔʔʔ	ʔʔʔʔ
ʔʔʔʔ	ʔʔʔʔ	ʔʔʔʔ	ʔʔʔʔ
ʔʔʔʔʔ	ʔʔʔʔ	ʔʔʔʔ	ʔʔʔʔ

ADDITIONAL SYMBOLS

The following list contains additional symbols to the letters of the syllabary presented in the preceding pages.

The symbols stand for a consonant followed by /wa/ or for a consonant followed by /ua/.

Example: 1 ၇၄ balwa 'her husband'
 ၇၃၄† gəddəluat 'they killed her'
 ၇ sɪmwa 'her name'
 ၇၃† səmmuat 'they heard her'

The consonant + wa combinations can also be spelt with two symbols, i.e. with the consonant followed (wa).

Example: ᠨᠠᠭᠤᠨ 'her husband' ᠨᠠᠭᠤᠨ 'her name'

ሷ:-	ባሷ	ዐደሷ	በደሷ
፯:-	ሰ፯	ወንደ፯	ቀለ፯
ሷ:-	እሷ	ለብሷ	ጥርሷ
፳:-	ደብተሯ	ነበሯት	ነበሯ ቸው
፷:-	ቋንቋ	ቋ፯	ቋጥጥ
ሷ:-	ጦንሷ	ሷለት	ንሷ
፲:-	አባ፲	እህ፲	ቤ፲
፲፭	፲ላ	በሰተ፲ላ	በ፲ላ
፷:-	፸፭	ዘመ፸	አጠፍ፸
ዘ:-	ዘ፭	ደመዘ	ሸጧዘ
፲:-	፲ር	፲ደኘ	በ፲
፭:-	፭፭ተ	ዘ፭	ወ፭
ሷ:-	ሷስ	ጦንሷት	ጦ ነሷስት

አ ገ ደ ና ተ ም ህ ር ተ

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ::
 ተማሪዎቹ: ጤና ይስጥልኝ::
 አስተማሪ: እንደምናቸው?
 ተማሪዎቹ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::

2. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምናቸው?
 ተማሪዎቹ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::
 እርስዎን እንደምነዎት?
 አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::

1.1

1. ደህ አቶ አበበ ነው::
2. ደህ አቶ አበፋ ነው::
3. ደህ አቶ ዩጤን ነው::
4. ደህ አቶ ዓለሙ ነው::

1.2

1. አቶ አበበ ገበሬ ነው፡፡
2. አቶ አበፋ ገበሬ ነው፡፡
3. አቶ ለግ ነጋሳ ነው፡፡
4. አቶ ዓለው ነጋሳ ነው፡፡

1.3

1. ይቺ ወይዘሮ ሶፊያ ናት፡፡
2. የቺ ወይዘሮ አለግዝ ናት፡፡
3. ይቺ ወይዘሮ የቪ ናት፡፡
4. ይቺ ወይዘሮ አስቲ ናት፡፡
5. ይቺ ወይዘሮ ውሉ ናት፡፡

1.4

1. ወይዘሮ ሶፊያ አስተግሪ ናት፡፡
2. ወይዘሮ አለግዝ አስተግሪ ናት፡፡
3. ወይዘሪት አስቲ ጸሐፊ ናት፡፡
4. ወይዘሪት ሣራ ጸሐፊ ናት፡፡

1.5

1. አስተማሪ: አቶ አበበ ገበሬ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን አቶ አበበ ገበሬ ነው::
2. አስተማሪ: አቶ አበፋ ገበሬ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን አቶ አበፋ ገበሬ ነው::
3. አስተማሪ: አቶ ለግ ነጋዳ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን አቶ ለግ ነጋዳ ነው::
4. አስተማሪ: አቶ ዓለሙ ነጋዳ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን አቶ ዓለሙ ነጋዳ ነው::

1.6

1. አስተማሪ: ወይዘሮ ሶፊያ አስተማሪ ናት?
 ተማሪዎች: አዎን ወይዘሮ ሶፊያ አስተማሪ ናት::
2. አስተማሪ: ወይዘሮ አለግዝ አስተማሪ ናት?
 ተማሪዎች: አዎን ወይዘሮ አለግዝ አስተማሪ ናት::
3. አስተማሪ: ወይዘሮ አስቴር ጸሐፊ ናት?
 ተማሪዎች: አዎን ወይዘሮ አስቴር ጸሐፊ ናት::
4. አስተማሪ: ወይዘሪት ሣራ ጸሐፊ ናት?
 ተማሪዎች: አዎን ወይዘሪት ሣራ ጸሐፊ ናት::

1.7

1. አስተማሪ: አቶ አበበ ነጋሩ ነው?
ተማሪያቸ: የለም አቶ አበበ ነጋሩ አይደለም::
2. አስተማሪ: አቶ ለግ ገበሬ ነው?
ተማሪያቸ: የለም አቶ ለግ ገበሬ አይደለም::
3. አስተማሪ: ወይዘሮ ሶፊያ ጸሐፊ ናት?
ተማሪያቸ: የለም ወይዘሮ ሶፊያ ጸሐፊ አይደለችም::
4. አስተማሪ: ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ ናት?
ተማሪያቸ: የለም ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ አይደለችም::
5. አስተማሪ: ወይዘሪት አስቲ አስተማሪ ናት?
ተማሪያቸ: የለም ወይዘሪት አስቲ አስተማሪ አይደለችም::

1.8

1. አስተማሪ: ወይዘሪት አስቲ አስተማሪ ናት ወይስ ተማሪ?
ተማሪያቸ: ወይዘሪት አስቲ ጸሐፊ ናት::
2. አስተማሪ: አቶ ዓለሙ ነጋሩ ነው ወይስ አስተማሪ?
ተማሪያቸ: አቶ ዓለሙ ነጋሩ ነው::
3. አስተማሪ: ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ ናት ወይስ ጸሐፊ?
ተማሪያቸ: ወይዘሪት ሣራ አስተማሪ ናት::
4. አስተማሪ: አቶ ዩጠገስ አስተማሪ ነው ወይስ ነጋሩ?
ተማሪያቸ: አቶ ዩጠገስ አስተማሪ ነው::
5. አስተማሪ: ወይዘሪት ጡሉ ተማሪ ናት ወይስ አስተማሪ?
ተማሪያቸ: ወይዘሪት ጡሉ ተማሪ ናት::

ሁ ለ ተ ና ተ ም ሀ ር ተ

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምናቸው?
 ተማሪዎቹ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡
 እርስዎን እንደምነያት?
 አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡

2. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምነህ?
 ተማሪ : ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡
 እርስዎን እንደምነያት?
 አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡

2.1

1. አቶ አበበ ገበሬ ነው፣ አቶ አሰፋም ገበሬ ነው፡፡
 እነሱ ገበሬዎች ናቸው፡፡
2. አቶ ለማ ነጋዴ ነው፣ አቶ ዓለሙም ነጋዴ ነው፡፡
 እነሱ ነጋዴዎች ናቸው፡፡
3. አቶ ዩጠገሰ አስተማሪ ነው፣ አቶ ገርማም አስተማሪ ነው፡፡
 እነሱ አስተማሪዎች ናቸው፡፡
4. ወይዘሪት አስቲፍ ጸሐፊ ናት፣ ወይዘሪት ሣራም ጸሐፊ ናት፡፡
 እነሱ ጸሐፊዎች ናቸው፡፡

5. ወይዘሪት ጡሉ ተግሪ ናት፣ ወይዘሪት ገነትም ተግሪ ናት፡፡
እነሱ ተግሪያቸ ናቸው፡፡
6. ወይዘሪ ሰፊያ አስተግሪ ናት፣ ወይዘሪ አለግዘዎ አስተግሪ ናት፡፡
እነሱ አስተግሪያቸ ናቸው፡፡
7. ወይዘሪ የሺ አስተግሪ ናት፣ አቶ የጠገሰዎ አስተግሪ ነው፡፡
እነሱ አስተግሪያቸ ናቸው፡፡
8. ተስፋዪ ተግሪ ነው፣ ጠላቱም ተግሪ ነው፡፡
እነሱ ተግሪያቸ ናቸው፡፡

2.2

1. አቶ ለግ ነጋዴ ነው፣ አቶ ዓለጦም ነጋዴ ነው፡፡
አቶ ለግና አቶ ዓለጦ ነጋዴያቸውና፡፡
2. አቶ የጠገሰ ለሰተጣፊ ነው፣ ወይዘሪት ለሰተፎጥ
ለሰተጣፊ ናት፡፡
አቶ የጠገሰና ወይዘሪት ለሰተፎ ለሰተጣፊያቸውና፡፡
3. ወይዘሪት ሣፊ ለሰተጣፊ ናት፣ አቶ ገርግ ለሰተጣፊ ነው፡፡
ወይዘሪት ለሰተፎና አቶ ገርግ ለሰተጣፊያቸውና፡፡
4. ወይዘሪት ሶፊያ ጸጠፊ ናት፣ ወይዘሪት ለሰተጣፊ ጸጠፊ ናት፡፡
ወይዘሪት ሶፊያና ወይዘሪት ለሰተጣፊ ጸጠፊያቸውና፡፡
5. ወይዘሪት ጦሉ ተጣፊ ናት፣ ወይዘሪት ገነትም ተጣፊ ናት፡፡
ወይዘሪት ጦሉና ወይዘሪት ገነት ተጣፊያቸውና፡፡

2.3

1. አቶ አበበና አቶ አሰፋ ገበሬዎች ናቸው?
 አዎን እነሱ ገበሬዎች ናቸው::
2. አቶ ለግና አቶ ዓለጼ ነጋዳዎች ናቸው?
 አዎን እነሱ ነጋዳዎች ናቸው::
3. አቶ ዩጠንበና አቶ ገርግ አስተማሪዎች ናቸው?
 አዎን እነሱ አስተማሪዎች ናቸው::
4. ወይዘሮ ሶፊያና ወይዘሮ አለግዝ አስተማሪዎች ናቸው?
 አዎን እነሱ አስተማሪዎች ናቸው::
5. ወይዘሪት ጼላና ወይዘሪት ገነት አስተማሪዎች ናቸው?
 አዎን እነሱ አስተማሪዎች ናቸው::
6. ወይዘሪት ሣፌና ወይዘሪት ብርቱካን አስተማሪዎች
 ናቸው?
 አዎን እነሱ አስተማሪዎች ናቸው::

2.4

1. አቶ አበበና አቶ አሰፋ ነጋሳያቸው?
 የለም ነጋሳያቸው አይደሉም፣ ገበሬያቸው ናቸው፡፡
2. አቶ ለጣና አቶ ዓለጤ ገበሬያቸው?
 የለም ገበሬያቸው አይደሉም፣ ነጋሳያቸው ናቸው፡፡
3. አቶ የጠገሰና አቶ ገርጣ ተጣሪያቸው?
 የለም ተጣሪያቸው አይደሉም፣ አስተጣሪያቸው ናቸው፡፡
4. ወይዘሪት ጡሉና አቶ ጦስፍን አስተጣሪያቸው?
 የለም አስተጣሪያቸው አይደሉም፣ ተጣሪያቸው ናቸው፡፡
5. ወይዘሪት አለጣዝና ወይዘሪት የጊ ተጣሪያቸው?
 የለም ተጣሪያቸው አይደሉም፣ ጸሐፊያቸው ናቸው፡፡
6. ወይዘሪት አስቴርና ወይዘሪት ሣራ አስተጣሪያቸው?
 የለም አስተጣሪያቸው አይደሉም፣ ጸሐፊያቸው ናቸው፡፡

2.5

1. አገተ አስተጻፊ ነህ?
 የለም አስተጻፊ አይደለሁም፣ ተጻፊ ነኝ፡፡

2. አገተ ነጋዳ ነህ?
 የለም ነጋዳ አይደለሁም፣ ተጻፊ ነኝ፡፡

3. አገተ ተጻፊ ነህ?
 አያገ ተጻፊ ነኝ፡፡

4. አገተ ገበሬ ነህ?
 አያገ ገበሬ ነኝ፡፡

0 0 + 5 + 9 U C +

1. አስተማሪ፡ ጤና ይስጥልኝ እንደምናቸው?
 ተማሪዎቹ፡ ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡
 እርስዎስ እንደምንድነዎት?
 አስተማሪ፡ ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡
2. አስተማሪ፡ ጤና ይስጥልኝ እንደምነሸ?
 ተማሪ፡ ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡
 እርስዎስ እንደምነዎት?
 አስተማሪ፡ ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡

3.1

1.	ይህ ምንድነው?	ወጽጠኛ ነው::
2.	ይህ ምንድነው?	እርሳስ ነው::
3.	ይህ ምንድነው?	ብዕር ነው::
4.	ይህ ምንድነው?	ወምበር ነው::
5.	ይህ ምንድነው?	ጠረጴዛ ነው::
6.	ይህ ምንድነው?	በር ነው::
7.	ይህ ምንድነው?	ጫካ ነው::
8.	ይህ ምንድነው?	ደብተር ነው::

3.2

1. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ጸሐፊ ነው::
2. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: አርባስ ነው::
3. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ብዕር ነው::
4. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ወምበር ነው::
5. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ጠረጴዛ ነው::
6. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: በር ነው::
7. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ጸሐፊ ነው::
8. አስተማሪ: ይህ ምንድነው?
 ተማሪዎች: ደብተር ነው::

3.3

1. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? መስከተ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን ነው? አዎን መስከተ ነው::
2. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ደብተር ነው?
 ተማሪዎች: አዎን ነው? አዎን ደብተር ነው::
3. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? አርባስ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን ነው? አዎን አርባስ ነው::
4. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? መጽሐፍ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን ነው? አዎን መጽሐፍ ነው::
5. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? በር ነው?
 ተማሪዎች: አዎን ነው? አዎን በር ነው::
6. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ብዕር ነው?
 ተማሪዎች: አዎን ነው? አዎን ብዕር ነው::
7. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ጠረጴዛ ነው?
 ተማሪዎች: አዎን ነው? አዎን ጠረጴዛ ነው::
8. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ወምበር ነው?
 ተማሪዎች: አዎን ነው? አዎን ወምበር ነው::

3.4

1. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? መጽሐፍ ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም መጽሐፍ አይደለም::
2. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? እርሳስ ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም እርሳስ አይደለም::
3. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ብዕር ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ብዕር አይደለም::
4. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ወምበር ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ወምበር አይደለም::
5. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ጠረጴዛ ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ጠረጴዛ አይደለም::
6. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ብር ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ብር አይደለም::
7. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? መስኮት ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም መስኮት አይደለም::
8. አስተማሪ: ይህ ምንድነው? ደብተር ነው?
 ተማሪዎች: የለም አይደለም? የለም ደብተር አይደለም::

3.5

1. አስተማሪ: ይህ እርሻነት ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም እርሻነት አይደለም::
 ለ/ ወደብር ነው::
2. አስተማሪ: ይህ መጽሐፍ ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም መጽሐፍ አይደለም::
 ለ/ እርሻነት ነው::
3. አስተማሪ: ይህ ወደብር ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ወደብር አይደለም::
 ለ/ በር ነው::
4. አስተማሪ: ይህ በር ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/የለም በር አይደለም::
 ለ/ ብዕር ነው::
5. አስተማሪ: ይህ ብዕር ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ብዕር አይደለም::
 ለ/ መስከት ነው::
6. አስተማሪ: ይህ ደብተር ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ደብተር አይደለም::
 ለ/ መጽሐፍ ነው::
7. አስተማሪ: ይህ ጠረጴዛ ነው?
 ተማሪዎች: ሀ/ የለም ጠረጴዛ አይደለም::
 ለ/ ደብተር ነው::

አራተኛ ትምህርት::

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኛል? አንደኛው ናቸው?
ተማሪዎች: ይህና አገዛዝብጤ ይመስላል? እርስዎ አንደኛው ነገር?
አስተማሪ: ይህና አገዛዝብጤ ይመስላል::
2. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኛል? አንደኛው ነገር?
ተማሪ : ይህና አገዛዝብጤ ይመስላል? እርስዎ አንደኛው ነገር?
አስተማሪ: ይህና አገዛዝብጤ ይመስላል::
3. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኛል? አንደኛው ነገር?
ተማሪ : ይህና አገዛዝብጤ ይመስላል? እርስዎ አንደኛው ነገር?

4.1

1. መጽሐፍቶች
2. እርሳቸው
3. ብዕሮች
4. ጋጥሞች

5. ጠረጴዛዎች
6. በርቶ
7. ጫካዎች
8. ደብተሮች

4.2

1. እነዚህ ጫካዎች ናቸው::
2. እነዚህ እርሳሶች ናቸው::
3. እነዚህ ብዕሮች ናቸው::
4. እነዚህ ወያኖች ናቸው::
5. እነዚህ ጠረጴዛዎች ናቸው::
6. እነዚህ በርቶ ናቸው::
7. እነዚህ ጫካዎች ናቸው::
8. እነዚህ ደብተሮች ናቸው::

4.3

1. እነዚህ ዎንዶች ናቸው?
ጫካዎች ናቸው::
2. እነዚህ ዎንዶች ናቸው?
እርሳሶች ናቸው::
3. እነዚህ ዎንዶች ናቸው?
ብዕሮች ናቸው::

4. እነዚህ ምንድናቸው? ወምበርቸውናቸው::
5. እነዚህ ምንድናቸው? ጠረጴዛዎቻቸውናቸው::
6. እነዚህ ምንድናቸው? በርቸውናቸው::
7. እነዚህ ምንድናቸው? መስኮቶቻቸውናቸው::
8. እነዚህ ምንድናቸው? ደብተርቸውናቸው::

4.4

1. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? በዕርቸውናቸው?
 ተማሪዎቻቸው፡ አያንናቸው:: በዕርቸውናቸው::
2. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? እርሳቸውናቸው?
 ተማሪዎቻቸው፡ አያንናቸው:: እርሳቸውናቸው::
3. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? መጽሐፍቸውናቸው?
 ተማሪዎቻቸው፡ አያንናቸው:: መጽሐፍቸውናቸው::
4. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? ጠረጴዛዎቻቸውናቸው?
 ተማሪዎቻቸው፡ አያንናቸው:: ጠረጴዛዎቻቸውናቸው::
5. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? በርቸውናቸው?
 ተማሪዎቻቸው፡ አያንናቸው:: በርቸውናቸው::
6. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? መስኮቶቻቸውናቸው?
 ተማሪዎቻቸው፡ አያንናቸው:: መስኮቶቻቸውናቸው::
7. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? ደብተርቸውናቸው?
 ተማሪዎቻቸው፡ አያንናቸው:: ደብተርቸውናቸው::
8. አስተማሪ፡ እነዚህ ምንድናቸው? ወምበርቸውናቸው?
 ተማሪዎቻቸው፡ አያንናቸው:: ወምበርቸውናቸው::

4.5

1. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? መጽሐፍቱ ናቸው?
 ተጣሪያቸ: የለም አይደለም:: መጽሐፍቱ አይደለም::
2. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? አርባቦቹ ናቸው?
 ተጣሪያቸ: የለም አይደለም:: አርባቦቹ አይደለም::
3. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? በዕርቱ ናቸው?
 ተጣሪያቸ: የለም አይደለም:: በዕርቱ አይደለም::
4. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? ወምበርቱ ናቸው?
 ተጣሪያቸ: የለም አይደለም:: ወምበርቱ አይደለም::
5. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? ጠረጴዛያቸ ናቸው?
 ተጣሪያቸ: የለም አይደለም:: ጠረጴዛያቸ አይደለም::
6. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? መስኮቶቹ ናቸው?
 ተጣሪያቸ: የለም አይደለም:: መስኮቶቹ አይደለም::
7. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? በርቱ ናቸው?
 ተጣሪያቸ: የለም አይደለም:: በርቱ አይደለም::
8. አበተጣሪ: እነዚህ ምንድናቸው? ደብተርቱ ናቸው?
 ተጣሪያቸ: የለም አይደለም:: ደብተርቱ አይደለም::

4.6

- ተግሪ 1: እነዚህ ምንድናቸው? እርሳቸው ናቸው?
- ተግሪ 2: አያን ናቸው::
- ተግሪ 1: መጽሐፍቱ ናቸው?
- ተግሪ 2: የለም መጽሐፍቱ አይደለም:: እርሳቸው ናቸው::
- ተግሪ 2: እነዚህ ምንድናቸው? በሮቹ ናቸው?
- ተግሪ 3: አያን ናቸው::
- ተግሪ 2: በዕሮቹ ናቸው?
- ተግሪ 3: የለም በዕሮቹ አይደለም:: በሮቹ ናቸው::
- ተግሪ 3: እነዚህ ምንድናቸው? መስኮቶቹ ናቸው?
- ተግሪ 4: አያን ናቸው::
- ተግሪ 3: ወምበሮቹ ናቸው?
- ተግሪ 4: የለም ወምበሮቹ አይደለም:: መስኮቶቹ ናቸው::
- ተግሪ 4: እነዚህ ምንድናቸው? ደብተሮቹ ናቸው?
- ተግሪ 5: አያን ናቸው::
- ተግሪ 4: መጽሐፍቱ ናቸው?
- ተግሪ 5: የለም መጽሐፍቱ አይደለም:: ደብተሮቹ ናቸው::
- ተግሪ 5: እነዚህ ምንድናቸው? ጠረጴዛዎቹ ናቸው?
- ተግሪ 6: አያን ናቸው::
- ተግሪ 5: መስኮቶቹ ናቸው?
- ተግሪ 6: የለም መስኮቶቹ አይደለም:: ጠረጴዛዎቹ ናቸው::

ስድስተኛ ትምህርት

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥላችኋል እንደዚሁ አይረባረቡ?
 ተማሪዎች: ደህና እገዛለብጤ ይመስለኝ እርስዎ
 እንደዚሁ አይረባረቡ?
 አስተማሪ: ደህና እገዛለብጤ ይመስለኝ::
2. ተማሪዎች: ጤና ይስጥላችኋል እንደዚሁ አይረባረቡ?
 ተማሪዎች: ደህና እገዛለብጤ ይመስለኝ እናንተ
 እንደዚሁ አይረባረቡ?
 ተማሪዎች: ደህና እገዛለብጤ ይመስለኝ::
3. አስተማሪ: ደህና ዋሉ::
 ተማሪዎች: ደህና ይዋሉ::
4. አስተማሪ: ጤና ይስጥላችኋል::
 ተማሪዎች: ጤና ይስጥላችኋል::
 አስተማሪ: እንደዚሁ አይረባረቡ?
 ተማሪዎች: ደህና እርስዎ እንደዚሁ አይረባረቡ?
 አስተማሪ: ደህና እገዛለብጤ ይመስለኝ::
5. አስተማሪ: ደህና ዋሉ::
 ተማሪዎች: ደህና ይዋሉ::

6. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ::
 ተማሪዎቹ: ጤና ይስጥልኝ::
 አስተማሪ: እንደዎን እደርከ?
 ተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::
 እርሰዎ እንደዎን እደረ?
 አስተማሪ: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::

7. አስተማሪ: ደህና ዋሉ::
 ተማሪ : ደህና ይዋሉ::

6. ቁጥር::

አንድ	ሰባት	አሥራ ሰባት	አሥራ ዘጠኝ
ሁለት	ስምንት	አሥራ አራት	ሃያ
ሶስት	ዘጠኝ	አሥራ አምስት	ሰላሣ
አራት	አሥር	አሥራ ስድስት	አርባ
አምስት	አሥራ አንድ	አሥራ ሰባት	ሃምሳ
ስድስት	አሥራ ሁለት	አሥራ ስምንት	ስልሳ /ስድሳ/

ሰባ
 ሰባ ነፃ
 ዘጠና
 ወ ቶ
 ቪህ

ሁለት ወ ቶ
 ሰባት ወ ቶ
 አራት ወ ቶ
 አምስት ወ ቶ
 አሥር ቪህ

ሰድስት ወ ቶ
 ሰባት ወ ቶ
 ሰባት ወ ቶ
 ዘጠኝ ወ ቶ
 ወ ቶ ቪህ

አስተማሪ:-

6.1

1. ይህ ዘውዱ ነው፡፡ አሥራ ሰባት ዓመት ነው፡፡
2. ይህ ኃይሉ ነው፡፡ አሥራ አምስት ዓመት ነው፡፡
3. ይህ አፍሪካ ነው፡፡ አሥራ ሰባት ዓመት ነው፡፡
4. ይህ ጠፋኝ ነው፡፡ አሥራት ሁለት ዓመት ነው፡፡
5. ይህቸ አባባ ናት፡፡ ሃያ አንድ ዓመት ነው፡፡
6. ይህቸ ፋና ናት፡፡ አሥር ዓመት ነው፡፡
7. ይህቸ ሣባ ናት፡፡ አሥራ አምስት ዓመት ነው፡፡

6.2

1. አስተማሪ: ዘውዴ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ዘውዴ እሥራ ስንት ዓመት ነው::
2. አስተማሪ: ኃይሉ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ኃይሉ እሥራ ስንት ዓመት ነው::
3. አስተማሪ: ጠፋሪ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ጠፋሪ እሥራ ሁለት ዓመት ነው::
4. አስተማሪ: አፍሪካ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: አፍሪካ እሥራ አንድ ዓመት ነው::
5. አስተማሪ: አበበ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: አበበ ሃያ አንድ ዓመት ነው::
6. አስተማሪ: ሣባ ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ሣባ እሥራ አምስት ዓመት ነው::
7. አስተማሪ: ፋና ስንት ዓመት ነው?
ተማሪያቸ: ፋና እሥር ዓመት ነው::

6.3

1. እኚህ አቶ ዩክራን ናቸው፡፡ ሃምሳ ዓመታቸው ነው፡፡
2. እኚህ ወይዘሮ ሀና ናቸው፡፡ አርባ ዓመታቸው ነው፡፡
3. እኚህ አቶ ዳዊት ናቸው፡፡ አርባ አምስት ዓመታቸው ነው፡፡
4. እኚህ ወይዘሮ ማርታ ናቸው፡፡ አርባ ዓመታቸው ነው፡፡

6.4

1. አስተማሪ፡ አቶ ዩክራን ስንት ዓመታቸው ነው?
ተማሪያቸው፡ አቶ ዩክራን ሃምሳ ዓመታቸው ነው፡፡
2. አስተማሪ፡ አቶ ዳዊት ስንት ዓመታቸው ነው?
ተማሪያቸው፡ አቶ ዳዊት አርባ ዓመታቸው ነው፡፡
3. አስተማሪ፡ ወይዘሮ ሀና ስንት ዓመታቸው ነው?
ተማሪያቸው፡ ወይዘሮ ሀና አርባ ዓመታቸው ነው፡፡
4. አስተማሪ፡ ወይዘሮ ማርታ ስንት ዓመታቸው ነው?
ተማሪያቸው፡ ወይዘሮ ማርታ አርባ ዓመታቸው ነው፡፡

6.5

1. ስሙ ጠፋኝ ነው፡፡ አሥራ ሁለት ዓመት ነው፡፡
2. ስሟ ፋና ነው፡፡ አሥር ዓመቷ ነው፡፡
3. ስሙ ኃይሉ ነው፡፡ አሥራ ሰባት ዓመት ነው፡፡
4. ስሟ ሣባ ነው፡፡ አሥራ አምስት ዓመቷ ነው፡፡
5. ስሙ አፍሪካ ነው፡፡ አሥራ አንድ ዓመት ነው፡፡
6. ስሟ አበባ ነው፡፡ ሃያ አንድ ዓመቷ ነው፡፡

6.6

1. ስሞቹ አቶ ዩጠገሰ ነው፡፡ ሃምሳ ዓመታቸው ነው፡፡
2. ስሞቹ ወይዘሮ ጠና ነው፡፡ አርባ አምስት ዓመታቸው ነው፡፡
3. ስሞቹ አቶ ዳዊት ነው፡፡ አርባ አምስት ዓመታቸው ነው፡፡
4. ስሞቹ ወይዘሮ ጫታ ነው፡፡ አርባ ዓመታቸው ነው፡፡

ንግግር

6.7

1. አቶ ገርጫ፣ ስምህ ማነው?
2. መስፍን፣ ስሜ መስፍን ነው።
3. አቶ ገርጫ፣ አገርህ የት ነው?
4. መስፍን፣ አገረ ኢትዮጵያ ነው።
5. አቶ ገርጫ፣ ዜገ ነትህ ምንድነው?
6. መስፍን፣ ዜገ ነቱ ኢትዮጵያዊ ነው።
7. አቶ ገርጫ፣ ሥራህ ምንድነው?
8. መስፍን፣ ተግሪ ነኝ።

6.8

1. አስተግሪ፡ ስምሽ ማነው?
አስቲር ፡ ስሜ አስቲር ነው።
2. አስተግሪ፡ አገርሽ የት ነው?
አስቲር ፡ አገረ ኢትዮጵያ ነው።
3. አስተግሪ፡ ሥራሽ ምንድነው?
አስቲር ፡ ጸሐፊ ነኝ።
4. አስተግሪ፡ ዜገ ነትሽ ምንድነው?
አስቲር ፡ ዜገ ነቱ ኢትዮጵያዊ ነው።

6.9

1. ጸሐፊ፣ ስዎን ማነው?
 አቶ ዩሰን፣ ስሜ ዩሰን ነው።
2. ጸሐፊ፣ አገርዎ የት ነው?
 አቶ ዩሰን፣ አገረ ኢትዮጵያ ነው።
3. ጸሐፊ፣ ዜገ ነትዎ ምንድነው?
 አቶ ዩሰን፣ ዜገ ነቱ ኢትዮጵያዊ ነው።
4. ጸሐፊ፣ ሥራዎ ምንድነው?
 አቶ ዩሰን፣ አስተሳሰብ ነ።

በባቱ ተምህርት

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ::
 ተማሪዎቹ: ጤና ይስጥልኝ::
 አስተማሪ: እንደምን ዋለቸሁ?
 ተማሪዎቹ: ደህና እገዟለብጤ ይመስገን::
 እርስዎን እንደምን ዋሉ?
 አስተማሪ: ደህና እገዟለብጤ ይመስገን::
2. አስተማሪ: ደህና አዎኹ::
 ተማሪዎቹ: ደህና ያዎኹ::
3. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምን ዋለክ?
 ተማሪ: ደህና እገዟለብጤ ይመስገን::
 እርስዎን እንደምን ዋሉ::
 አስተማሪ: ደህና እገዟለብጤ ይመስገን::

4. አስተማሪ: ደህና አዎሽ::
 ተማሪ: ደህና ያዎሹ::

5. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ::
 ተማሪ: ጤና ይስጥልኝ::

 አስተማሪ: እንደምን ዋለሽ?
 ተማሪ: ደህና እገዛለብጤ ይመስገን::
 እርስዎን ምንደምን ዋሉ?

 አስተማሪ: ደህና እገዛለብጤ ይመስገን::

6. አስተማሪ: ደህና አዎሺ::
 ተማሪ: ደህና ያዎሹ::

7.1

1. አቶ ዩሰን ሃዘው አባት ናቸው፡፡
2. አቶ ዩሰን የሰላም አባት ናቸው፡፡
3. አቶ ዩሰን የፋና አባት ናቸው፡፡
4. አቶ ዩሰን ያበባ አባት ናቸው፡፡
5. አቶ ዩሰን የወይዘሮ ሃና ባለቤት ናቸው፡፡

7.2

1. ወይዘሮ ሃና የዘውዱ እናት ናቸው፡፡
2. ወይዘሮ ሃና የሰላም እናት ናቸው፡፡
3. ወይዘሮ ሃና የፋና እናት ናቸው፡፡
4. ወይዘሮ ሃና ያበባእናት ናቸው፡፡
5. ወይዘሮ ሃና ያቶ ዩሰን ባለቤት ናቸው፡፡

7.3

1. አበባ ያቶ ዩሰን ልጅ ናት፡፡
2. አበባ የፋና እህት ናት፡፡
3. አበባ የዘውዱ እህት ናት፡፡
4. አበባ የሰላም እህት ናት፡፡
5. አበባ የወይዘሮ ሃና ልጅ ናት፡፡

7.4

1. ዘውዱ ያተ የጠገሰ ለፎ ነው፡፡
2. ዘውዱ ያበባ ወገድም ነው፡፡
3. ዘውዱ የፋና ወገድም ነው፡፡
4. ዘውዱ የጠፋሰ ወገድም ነው፡፡
5. ዘውዱ የወይዘሮ ሃና ለፎ ነው፡፡

7.5

1. ያጉትህ ስም ማነው?
2. ያከሰትህ ስም ማነው?
3. ያጉትህ ስም ማነው?
4. ያጉትህ ለፎ ስም ማነው?
5. ያከሰትህ ለፎ ስም ማነው?
6. የወገድ አያትህ ስም ማነው?
7. ያያቸህ ስም ማነው?
8. የሴት አያትሽ ስም ማነው?

ስምንተኛ ተምህርት

8.1

1. አስተማሪ: ጤና ይስጥልኝ እንደምን አመኛቸው?
- ተማሪዎቹ: ደህና እግዚአብሔር ይመስገን፣ እርስዎን
 እንደምን አመኛ?
- አስተማሪ: ደህና እግዚአብሔር ይመስገን፡፡
 አሁን ስንት ሰዓት ነው?
 ቀኑ ምንድነው?
 ወሩ ምንድነው?
 ዓመት ምህረት ምንድነው?
 አየሩ እንዴት ነው?

8.2

ጤና ይስጥልኝ እንደምን አመኛ?
ደህና እግዚአብሔር ይመስገን፣ እንተስ እንደምን አመኛ?
ደህና እግዚአብሔር ይመስገን፡፡

ስምሽ ግ ነው?

ሥራሽ ምንድነው?

ቤትሽ የት ነው?

የግን ለፎ ነሽ?

አገርሽ የት ነው?

ደህና አደሪ::

ደህና አደር::

8.3

ጤና ይስጥልኝ እንደሆን አመሽህ?

ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::

አንቺስ እንደሆን አመሽሽ?

ደህና እገዚአብሔር ይመስገን::

ስምህ ግ ነው?

ሥራህ ምንድነው?

ስንት ዓመተህ ነው?

ደህና አደር::

ደህና አደሪ::

ዘመነኛ ትምህርት

9.1

የሣዎገት ቁጥጥር

እሁድ	ሰውስ
ሰኞ	ዓርብ
ማክሰኞ	ቀዳሜ
ረቡዕ	

9.2

ወራት

መስከረም	መጋቢት
ጥቅምት	ዲያዝያ
ነሐሴ	ገንቦት
ታሣሥ	ሰኔ
ጥር	ሐምሌ
የካቲት	ነሐሴ

9.3

አስተማሪ: ወረ ያገድነው?

የጊዜው ወር ያገድነው?

ይህ ወር ያገድነው?

በበጋ ወራት ያዳሪካ አየር አገዳት ነው?
 በከረዎት ወራት የኢትዮጵያ አገር አገዳት ነው?
 በዚህ ወር አየሩ አገዳት ነው?
 በዚህ ዓመት አየሩ አገዳት ነው?
 በዓመት ውስጥ ስንት ወራት አሉ?
 የወራትቸስ ስም ማለት?
 ያገርህ አየር አገዳት ነው?
 በከረዎት ያገርሽ አየር አገዳት ነው?

9.4

አስተማሪ: በስንት ዓመት ምህረት ተወለደ?
 በስንት ዓመት ምህረት ተወለደ?
 በስንት ዓመት ምህረት ተወለዱ?
 በስንት ዓመት ምህረት ስለዩ ጨረሰ?
 በስንት ዓመት ምህረት አገባ?
 በስንት ዓመት ምህረት ሥራ ጀመሩ?
 የሁለተኛው ዓለም ጦርነት በስንት ዓመት ምህረት ነበር?

አሥራ አንድ ትምህርት

11.1

1. መጽሐፈ ለዚህ ነው፡፡
2. ወያኔ ለዚያ ነው፡፡
3. ለርሳሱ ለዚያ ነው፡፡
4. ማስመሪያው ለዚያ ነው፡፡
5. መጽሐፍቱ ለዚህ ናቸው፡፡
6. ወያኔ ለዚያ ናቸው፡፡
7. ለርሳሱ ለዚያ ናቸው፡፡
8. ማስመሪያዎች ለዚያ ናቸው፡፡

11.2

1. ተሳሪ ቤተ በስተቀኝ ነው፡፡
2. ባቡር ጣቢያው በስተገራ ነው፡፡
3. አደርገላን ማፈራያው በስተቀኝ ነው፡፡
4. ሐኪም ቤተ በስተገራ ነው፡፡
5. ጎረቤት ቤተ በስተቀኝ ነው፡፡
6. ሱቀ በስተገራ ነው፡፡

7. ፖሊስ ጣቢያው በስተቀኝ ነው፡፡

8. ሆቴል ቤት በስተገራ ነው፡፡

11.3

1. ተግሪ ቤት ከጠከሮ ቤት በስተቀኝ ነው፡፡

2. ጠከሮ ቤት ከሱቅ በስተገራ ነው፡፡

3. ሱቅ ከፖሊስ ጣቢያው በስተቀኝ ነው፡፡

4. ፖሊስ ጣቢያው ከፖስታ ቤት በስተገራ ነው፡፡

5. ፖስታ ቤት ከባቦር ጣቢያው በስተቀኝ ነው፡፡

6. ባቦር ጣቢያው ከሆቴል ቤት በስተገራ ነው፡፡

7. ሆቴል ቤት ከአይርፕላን ግራፊያው በስተቀኝ ነው፡፡

8. አይርፕላን ግራፊያው ከሆቴል ቤት በስተገራ ነው፡፡

ገ ገ ገ ር

ወይዘሪት ውሉፍ አቶ ገርግ

ገርግ: ጤና ይስጥልኝ ውሉ፡፡

ውሉ: ጤና ይስጥልኝ ገርግ፡፡

ገርግ: እንደምን አደርሽ ውሉ?

ውሉ: ደህና እገዛለብጤ ይመስገን፡፡
እንደምን አደርክ?

ገርጫ: ደህና እገዛአብጤር ይመስገን፡፡

ውሉ: ቤተሀ የት ነው?

ገርጫ: ቤተ ክላገደኛ ፖሊስ ጣቢያ በስተገራ ነው፡፡
ያንቺ ቤት የት ነው?

ውሉ: የኔ ቤት ከፖስታ ቤት በስተቀኝ ነው፡፡

ገርጫ: ተግሪ ቤትሽ የት ነው?

ውሉ: ተግሪ ቤት ከባቡር ጣቢያው በስተገራ ነው፡፡
እባክህ ያዲ ስ እበባ ባንክ የት ነው?

ገርጫ: በቺርቸል ጉዳና ላይ ነው፡፡

ውሉ: እገዛአብጤር ይስጥልኝ፡፡

ገርጫ: አብሮ ይስጠን፡፡

ውሉ: ጤና ይስጥልኝ ደህና ዋል፡፡

ገርጫ: ጤና ይስጥልኝ ደህና ዋዩ፡፡

11.5

1. ተግሪ ቤተ ክርስቲያን ቤተ በስተኋላ ነው።
2. ጠከሮ ቤተ ክርስቲያን ቤተ ፊት ለፊት ነው።
3. የሰላም ጋድ ቢሮ ከአፈት ኪሉ በስተቀኝ ነው።
4. ፓሊስ ጣቢያ ከሱቅ አጠገብ ነው።
5. የአጫሪካን ኤምባሲ ከስድስት ኪሉ በላይ ነው።
6. ሱቅ ከሀቲል ቤተ አጠገብ ነው።
7. ሂቲል ቤተ ክርስቲያን ቤተ በስተኋላ ነው።
8. ተግሪ ቤተ ክርስቲያን ቤተ ፊት ለፊት ነው።

ገ ገ ገ ር

ገ ነትና ዘውቶ።

ዘውቶ፡ ጤና ይስጥልኝ ገ ነት።

ገ ነት፡ ጤና ይስጥልኝ ዘውቶ።

ዘውቶ፡ እንደምን ዋለሽ?

ገ ነት፡ ደህና እገዚአብሔር ይጠራኝ።

እንደምን ዋለሽ?

ዘወት: ደህና እገዚአብሔር ይመስገን፡፡

እናትሽና ወገድሆሽ ደህና ናቸው?

ገነት: ደህና ናቸው፡፡

ዘወት: ተግሪ ቤትሽ የት ነው?

ገነት: ፖስታ ቤት አጠገብ ነው፡፡

ዘወት: አባከሽ ፖስታ ቤት የት ነው?

ገነት: ባገክ ቤት አጠገብ ነው፡፡

ዘወት: አባከሽ ፖሊስ ጣቢያው የት ነው?

ገነት: ፖሊስ ጣቢያው ከጣተጣያው ቤት ፊት ለፊት ነው፡፡

ዘወት: ፖስታ ቤት አጠገብ ጤና ቤት አለ?

ገነት: አያን ከፖስታ ቤት በታች ጤና ቤት አለ፡፡

ዘወት: ከፖስታ ቤት በላይ ደገዎ ምን አለ?

ገነት: ተለቀ ሱህ አለ፡፡

ዘወት: እገዚአብሔር ይስጥልኝ፡፡

ገነት: አብር ይስጠን፡፡

ዘወት: ደህና አዎሽ፡፡

ገነት: ደህና አዎሽ፡፡

አሥራ ሁለተኛ ትምህርት

12.1

1. በጠረጴዛው ላይ እርሳስ አለ::
2. በወምበሩ ላይ መጽሐፍ አለ::
3. በገድገዳው ላይ ጥቁር ሰለጻ አለ::
4. በወለሉ ላይ ወረቀት አለ::
5. በመስኮት ላይ ማስመሪያ አለ::
6. በገድገዳው ላይ ሰዓት አለ::
7. በወምበሩ ላይ ሰዓት አለ::
8. በጠረጴዛው ላይ ብርጭቆ አለ::

12.2

1. በጠረጴዛው ላይ እርሳሶቹ አሉ::
2. በወምበሩ ላይ መጽሐፍቱ አሉ::
3. በገድገዳው ላይ ጥቁር ሰለጻዎቹ አሉ::
4. በወለሉ ላይ ወረቀቶቹ አሉ::
5. በመስኮት ላይ ማስመሪያዎቹ አሉ::
6. በገድገዳው ላይ ሰዓቶቹ አሉ::

7. በወምበሩ ላይ እርሳቸው አሉ፡፡
8. በጠረጴዛው ላይ ብርቱቶቻቸው አሉ፡፡

12.3

1. በክፍል ውስጥ ሃያ ተግሪቻቸው አሉ፡፡
2. በሳምንት ውስጥ ሰባት ቁጥጥ አሉ፡፡
3. በወምበሩ ላይ ሁለት መጽሐፍቶች አሉ፡፡
4. በቀን ውስጥ አሥራ ሁለት ሰዓቶች አሉ፡፡
5. በደቂቃ ውስጥ ስልሣ ሰባቶች አሉ፡፡
6. በመስኮት ላይ ሰባት እርሳቸው አሉ፡፡
7. በተግሪ ቤት ውስጥ መቶ ተግሪቻቸው አሉ፡፡
8. በጠረጴዛው ላይ አራት ብዕሮች አሉ፡፡

12.4

1. በጠረጴዛው ላይ እርሳስ የለም፡፡
2. በወምበሩ ሥር መጽሐፍ የለም፡፡
3. በገደገዳው ላይ ጥቁር ሰሌዳ የለም፡፡
4. በወለሉ ላይ ወረቀት የለም፡፡

5. በመስኮት ላይ ማስመሪያ የለም፡፡
6. በወምበሩ ሥር እርሳስ የለም፡፡
7. በጠረጴዛው ሥር ሰዓት የለም፡፡
8. በክፍለ ውስጥ ተግሪ የለም፡፡

12.5

1. በጠረጴዛው ሥር እርሳሶች የለም፡፡
2. በወምበሩ ላይ መጽጠኖች የለም፡፡
3. በገደገዳው ላይ ጥቁር ሰለፋዎች የለም፡፡
4. በወለሉ ላይ ወረቀቶች የለም፡፡
5. በመስኮት ሥር ማስመሪያዎች የለም፡፡
6. በጠረጴዛው ሥር ሰዓቶች የለም፡፡
7. በወምበሩ ሥር ሰዓቶች የለም፡፡
8. በክፍሉ ውስጥ ተግሪዎች የለም፡፡

12.6

1. አስተማሪ: በጠረጴዛው ሥር ወጽጠኛ አለ?
ተማሪዎች: ሀ/ አያን አለ::
ለ/ አያን በጠረጴዛው ሥር ወጽጠኛ አለ::
2. አስተማሪ: በጠረጴዛው ላይ ወጽጠኛዎች አሉ?
ተማሪዎች: ሀ/ የለም የለም::
ለ/ የለም በጠረጴዛው ላይ ወጽጠኛዎች የለም::
3. አስተማሪ: በዛህኑ ላይ ስኬት አለ?
ተማሪዎች: ሀ/ አያን አለ::
ለ/ አያን በዛህኑ ላይ ስኬት አለ::
4. አስተማሪ: በቀን ውስጥ አሥር ሰዓቶች አሉ?
ተማሪዎች: ሀ/ የለም የለም::
ለ/ የለም በቀን ውስጥ አሥር ሰዓቶች የለም::
5. አስተማሪ: በገደገዳው ላይ ሰዓቶች አሉ?
ተማሪዎች: ሀ/ አያን አለ::
ለ/ አያን በገደገዳው ላይ ሰዓቶች አለ::

6. አስተማሪ: በባዎንን ውስጥ አዎስት ጥኛ አሉ?
 ተግልፆቹ: ሀ/ የለም የለም::
 ለ/ የለም በባዎንን ውስጥ አዎስት ጥኛ የለም::
7. አስተማሪ: በወር ዉስጥ አራት ባዎን ተኛ አሉ?
 ተግልፆቹ: ሀ/ አያን አሉ::
 ለ/ አያን በወር ውስጥ አራት ባዎን ተኛ አሉ::
8. አስተማሪ: ባዎት ውስጥ ለሥር ወርቅ አሉ?
 ተግልፆቹ: ሀ/ የለም የለም::
 ለ/ የለም ባዎት ውስጥ ለሥር ወርቅ የለም::

12.7

1. አስተማሪ: በጠረጴዛው ላይ ዎን አለ?
 ተግልፆቹ: ሀ/ ዎንም የለም::
 ለ/ በጠረጴዛው ላይ ዎንም የለም::
2. አስተማሪ: በስኬት ውስጥ ዎን አለ?
 ተግልፆቹ: ሀ/ ዎንም የለም::
 ለ/ በስኬት ውስጥ ዎንም የለም::

3. አስተማሪ: በብርሃኑ ውስጥ ያለው ምን ዓይነት ነው?
ተማሪዎች: ሀ/ ያለው የለም::
ለ/ በብርሃኑ ውስጥ ያለው የለም::
4. አስተማሪ: በባህሉ ላይ ምን ዓይነት ነው?
ተማሪዎች: ሀ/ ያለው የለም::
ለ/ በባህሉ ላይ ያለው የለም::
5. አስተማሪ: በቤት ውስጥ ምን ዓይነት ነው?
ተማሪዎች: ሀ/ ያለው የለም::
ለ/ በቤት ውስጥ ያለው የለም::
6. አስተማሪ: በብረት ሥር ምን ዓይነት ነው?
ተማሪዎች: ሀ/ ያለው የለም::
ለ/ በብረት ሥር ያለው የለም::
7. አስተማሪ: በወንጌት ሥር ምን ዓይነት ነው?
ተማሪዎች: ሀ/ ያለው የለም::
ለ/ በወንጌት ሥር ያለው የለም::

አሥራ ሦስት ትምህርት

13.1

1. እርባስ አለኝ፡፡
2. ወጽጤ አለኝ፡፡
3. ጠረጴዛ አለኝ፡፡
4. ወምቦር አለኝ፡፡
5. ቤት አለኝ፡፡
6. ልብስ አለኝ፡፡
7. ጥሩ ፈረስ አለኝ፡፡
8. ትልቅ ወኪል አለኝ፡፡

13.2

1. እርባሶቼ አሉኝ፡፡
2. ወጽጤቼ አሉኝ፡፡
3. ጠረጴዛዎቼ አሉኝ፡፡
4. ወምቦርቼ አሉኝ፡፡
5. ቤቶቼ አሉኝ፡፡

6. ልብሶቸ አሉኝ::
7. ጥሩ ፈረሶቸ አሉኝ::
8. ታናናሽ ወገደዎቸ አሉኝ::

13.3

1. ቀይ መኪና የለኝም::
2. ታናሽ ወገደም የለኝም::
3. ተለቀ ቤት የለኝም::
4. ጥሩ አስተማሪ የለኝም::
5. አፋኝ ልብስ የለኝም::
6. ጥሩ ጋደኛ የለኝም::
7. ነጭ ፈረስ የለኝም::
8. ረጅም አርባስ የለኝም::

13.4

1. ረጅም አርባሶቸ የሉኝም::
2. ቀይ መኪናዎቸ የለኝም::

3. የደህንነት ጥያቄ የሆነው፡፡
4. ታናና በገንዘብ የሆነው፡፡
5. ለዓላማ ለባለው የሆነው፡፡
6. ለርገ ምዝብ የሆነው፡፡
7. ብዙ መጠን የሆነው፡፡
8. ጥሩ ተግባር የሆነው፡፡

13.5

1. እርባሰ አለህ::
2. ብዕር አለህ::
3. መጽሐፍ አለህ::
4. ለብሰ አለህ::
5. ጧሰ አለህ::

13.6

1. አህተ አለቡ::
2. ገንዘብ አለቡ::
3. እርሳስ አለቡ::
4. ጋደኛ አለቡ::

5. ባለ አለቤት፡፡

13.7

1. ቀይ መኪና አለቃት፡፡
2. ጥቁር ልብብ አለቃት፡፡
3. ቀጠር አለቃት፡፡
4. ቀንጾ እህት አለቃት፡፡
5. ልጆቹ አሉ፡፡

13.8

1. ወንድሞቹ አሉ፡፡
2. ብዕርቹ አሉ፡፡
3. ፈረሶቹ አሉ፡፡
4. ቤቶቹ አሉ፡፡
5. ልጆቹ አሉ፡፡

13.9

1. በዙ ልብሶቹ አሉ፡፡
2. ጥሩ ተግሪዎቹ አሉ፡፡
3. አርጌ ጢጣዎቹ አሉ፡፡

4. አዲስ ሽግፍ አለ።:

5. አሁንም አለ።:

13.10

1. ጥሩ ጋደኛ አለ።:

2. ሰባት ወጪያዎች አለ።:

3. ሁለት ልጆች አለ።:

4. ብዙ ጥሩ ወጪኞች አለ።:

5. አያቶች አለ።:

13.11

1. ወጪኛ የለህም::

2. ጊዜ የለህም::

3. የአገልግሎት ወጪኛ የለህም::

4. ተዎህርት የለህም::

5. ግሥት የለህም::

13.12

1. ቀጠሮ የለሽም::

2. ጉዳይ የለሽም::

3. በዙ ጊዜ የለሽም፡፡

4. ሥራ የለሽም፡፡

5. ባለ የለሽም፡፡

13.13

1. መኪና የለቻትም፡፡

2. ፈረስ የለቻትም፡፡

3. ወግ የለቻትም፡፡

4. ጉዳይ የለቻትም፡፡

5. ለፎ የለቻትም፡፡

13.14

1. ጥሩ ተግሪቻቸው የሉህም፡፡

2. በዙ መጽሐፍቸው የሉህም፡፡

3. አዲስ ወግቻቸው የሉህም፡፡

4. በዙ ጋደኛቸው የሉህም፡፡

13.15

1. ጥሩ አስተግሪቻቸው የለሽም፡፡

2. አዲስ በዓቶቻቸው የለሽም፡፡

3. ፈረሶቹ የሉዋሉ::

4. የታሪክ መጽሐፍቱ የሉዋሉ::

13.16

1. ፈረሶቹ የሉዋሉ::

2. የታሪክ መጽሐፍቱ የሉዋሉ::

3. ገበዝ ተግራግቶ የሉዋሉ::

4. ጥሩ መጽሐፍቱ የሉዋሉ::

13.17

1. ገ ገ ገ ር

ዓለሙ ፊና::

ዓለሙ: ጤና ይስጥልኝ ፊና::

ፊና: ጤና ይስጥልኝ ዓለሙ::

ዓለሙ: እንደዎን ነሽ?

ፊና: ደህና እገዛለብህ ይመስለኝ::
እንደዎን ነህ?

ዓለሙ: ደህና ነህ እገዛለብህ ይመስለኝ::
አባትሽ ደህናና ቸው?

ፊና: ደህና ና ቸው::
እናትህ ደህና ናት?

ዓለጡ፡ ደህና ናት፡፡
 ፋ ና፡ አሁን የት ናት?
 ዓለጡ፡ እዚህ ናት፡፡
 ፋ ና፡ ስንት ወንዶች አሉህ ዓለጡ?
 ዓለጡ፡ ወንዶች የሉኝም ፣ አንቺ ስንት ወንዶች አሉሽ
 ፋ ና፡ አንድ ወንድም አለኝ፡፡
 ዓለጡ፡ አባትሽ ገበሬ ናቸው?
 ፋ ና፡ የለም ገበሬ አይደለም፡፡ ነጋዳ ናቸው፡፡
 ዓለጡ፡ ሱቃቸው የት ነው?
 ፋ ና፡ በአዲስ አበባ ውስጥ ነው፡፡
 ጤና ይስጥልኝ፣ ደህና ዋለ፡፡
 ዓለጡ፡ ደህና ዋይ ፋና፡፡

ሥራ ለራሱ ተቃርቦ

14.1

1. መጽሐፍ አለው::
2. እርባሰ አለው::
3. ብዕር አለው::
4. ጉዳይ አለው::
5. ግብት አለው::

14.2

1. ገደኛ አላት::
2. መኪና አላት::
3. ጫማ አላት::
4. ወገድዎ አላት::
5. ባለ አላት::

14.3

1. ብዙ በዓት አላቸው::
2. ብዙ ሥራ አላቸው::
3. አዲስ ልብስ አላቸው::

4. ቀጠሮ አላቸው፡፡

5. ልጅ አላቸው፡፡

14.4

1. በዙ በዕርቸ አሉት፡፡

2. ስባት ሰዓቶቹ አሉት፡፡

3. አራት ቤቶቹ አሉት፡፡

4. ሁለት አገቶቹ አሉት፡፡

5. ሰባት መጽሐፍቶቹ አሉት፡፡

14.5

1. በዙ ቀጣሪቶቹ አሉባት፡፡

2. አሥር መጽሐፍቶቹ አሉባት፡፡

3. ሁለት ደብተሮቹ አሉባት፡፡

4. በዙ አህቶቹ አሉባት፡፡

5. ስባት አክባቶቹ አሉባት፡፡

14.6

1. በዙ ላዎቹ አሉባቸው፡፡

2. አራት ፈረሶቹ አሉባቸው፡፡

3. አዎስተ በጌቸ አሉዋጥወ::
4. ሰድስተ ፍ የሉቸ አሉዋጥወ::
5. ሁለት ውሻያቸ አሉዋጥወ::

14.7

1. ጊዜ የለውም::
2. ሥራ የለውም::
3. ቀጠሮ የለውም::
4. ጉዳይ የለውም::
5. ጧስት የለውም::

14.8

1. ወኪና የላትም::
2. ገንዘብ የላትም::
3. የታሪክ ወጽጠፍ የላትም::
4. ወጥ ቤት የላትም::
5. ባለ የላትም::

14.9

1. አሸከር የላቸው፡፡
2. ዘበኛ የላቸው፡፡
3. ገረድ የላቸው፡፡
4. ሠራተኛ የላቸው፡፡
5. ልጅ የላቸው፡፡

14.10

1. ጋዜጣዎች የሉት፡፡
2. የአጣርኛ ጋዜጣዎች የሉት፡፡
3. የኢገገሬሬ መጽሐፍት የሉት፡፡
4. የሂሳብ መጽሐፍት የሉት፡፡

14.11

1. ብዙ ልቦቦች የሉዋት፡፡
2. ወጥቤትና ዘበኛ የሉዋት፡፡
3. ገረድና አሸከር የሉዋት፡፡
4. ሠራተኞች የሉዋት፡፡

14.12

1. የጧጧ ሱቅ የሉዋቸው፡፡
2. የለበስ ሱቅ የሉዋቸው፡፡
3. ሆቴል ቤቶች የሉዋቸው፡፡
4. በና ቤቶች የሉዋቸው፡፡

14.13

1. ትምህርት አለገ፡፡
2. ሥራ አለገ፡፡
3. ብዙ ሥራ አለገ፡፡
4. በአገድ በዓት ትምህርት አለገ፡፡
5. ገንዘብ አለገ፡፡

14.14

1. ትልቅ ቤት አላቸሁ፡፡
2. ጥሩ መኪና አላቸሁ፡፡
3. ጥሩ ወጥቤት አላቸሁ፡፡
4. ዘበኛ አላቸሁ፡፡
5. ገረጃ አላቸሁ፡፡

14.15

1. ፈረስ አሳጥ፡፡
2. አጥር አሳጥ፡፡
3. ገረፍ አሳጥ፡፡
4. ወጥ አሳጥ፡፡
5. ሰብ አሳጥ፡፡

14.16

1. በዙ ገጽ አሳ፡፡
2. የረ ገጽ አሳ፡፡
3. በዙ ወጥ አሳ፡፡
4. የረ አስተግፍጽ አሳ፡፡

14.17

1. ፈረስ አሳጥ፡፡
2. ሰብ አሳጥ፡፡
3. የሰብ ሰብ አሳጥ፡፡
4. ታሰብ አሳጥ፡፡

14.18

1. ሆቴል ቤቶች አሉዋቸው፡፡
2. ሰባት ሰሩ ቤቶች አሉዋቸው፡፡
3. ሁለት ቢኒን ቤቶች አሉዋቸው፡፡
4. ሰባት ተልቅ ወኪና ያቸ አሉዋቸው፡፡

14.19

1. ተዎህርት የለገዎ፡፡
2. ጊዜ የለገዎ፡፡
3. ቀጠር የለገዎ፡፡
4. ጉዳይ የለገዎ፡፡

14.20

1. ወጥ ቤት የላቸሁም፡፡
2. ገረድ የላቸሁም፡፡
3. አሸከር የላቸሁም፡፡
4. ዘበኛ የላቸሁም፡፡

14.21

1. ጥናት የላቸው፡፡
2. መጽሐፍ የላቸው፡፡
3. እርሳስ የላቸው፡፡
4. የእንገልጽ መጽሐፍ የላቸው፡፡

14.22

1. መጽሐፍት የሉን፡፡
2. በዐርቶ የሉን፡፡
3. እርሳስ የሉን፡፡
4. መኪና ያቸ የሉን፡፡

14.23

1. ጋደኛ የሉዋቸው፡፡
2. አሸከርቶ የሉዋቸው፡፡
3. ወጥቤቶች የሉዋቸው፡፡
4. ገረዶች የሉዋቸው፡፡

14.24

1. ሱቁፕ የሉዋጥወዎ::
2. የጢጣ ሱቁፕ የሉዋጥወዎ::
3. የሰብሰ ሱቁፕ የሉዋጥወዎ::
4. ሠራተኛ የሉዋጥወዎ::

አሥራ ስድስተኛ ትምህርት

16.1

1. ተግሪ ነበርኩ፡፡
2. እዚህ ነበርኩ፡፡
3. ጸሐፊ ነበርኩ፡፡
4. ገበረ ነበርኩ፡፡
5. አዲስ አበባ ነበርኩ፡፡
6. ከአገዱ ወር በፊት አዲስ አበባ ነበርኩ፡፡
7. ጠዋት ከፍለ ነበርኩ፡፡
8. ነጋዴ ነበርኩ፡፡

16.2

1. አስተግሪ አለ ነበርኩም፡፡
2. ጸሐፊ አለ ነበርኩም፡፡
3. ነጋዴ አለ ነበርኩም፡፡
4. ገበረ አለ ነበርኩም፡፡
5. ተላገተኛ እዚህ አለ ነበርኩም፡፡

6. ተላገተና እዚያ አልነበርኩም::

7. ከሁለት ወር በፊት እዚያ አልነበርኩም::

8. ባለፈው ዓመት አስተማሪ አልነበርኩም::

16.3

1. ተማሪ ነበርክ::

2. አስተማሪ ነበርክ::

3. ገበሬ ነበርክ::

4. ነጋዴ ነበርክ::

5. ገበዝ ተማሪ ነበርክ::

6. አስተዋጅ ተማሪ ነበርክ::

7. ጥሩ አስተማሪ ነበርክ::

8. ገበዝ ነጋዴ ነበርክ::

16.4

1. ጸሐፊ ነበርኸ::

2. አስተማሪ ነበርኸ::

3. ተማሪ ነበርኸ::

4. ጥሩ ጸሐፊ ነበርኸ::

5. ጥሩ አስተጻፊ ነበርኸ::
6. ጥሩ ተጻፊ ነበርኸ::
7. ገበዢ ተጻፊ ነበርኸ::
8. አስተጻፊ ተጻፊ ነበርኸ::

16.5

1. ነጋሳ ነበሩ::
2. ገበሬ ነበሩ::
3. ተላገተና እዚህ ነበሩ::
4. ባለፈው ስዎገት ጁግ ነበሩ::
5. ዛሬ ጠዋት አወርጃለን ግረፊያ ነበሩ::
6. የዛሬ ስዎገት ጠረር ነበሩ::
7. የዛሬ ወር አሥጦራ ነበሩ::
8. የዛሬ ዓመት እኒስ አበባ ነበሩ::

16.6

1. ተጻፊ አልነበርክዎ::
2. አስተጻፊ አልነበርክዎ::
3. ገበሬ አልነበርክዎ::

4. ነጋዳ አልነበርክዎ::
5. ገበዝ ተግሪ አልነበርክዎ::
6. አስተዋፆ ተግሪ አልነበርክዎ::
7. ጥሩ አስተግሪ አልነበርክዎ::
8. ገበዝ ነጋዳ አልነበርክዎ::

16.7

1. ነጋዳ አልነበሩ::
2. ገበሬ አልነበሩ::
3. አስተግሪ አልነበሩ::
4. ባለፈው ዓመት ነጋዳ አልነበሩ::
5. የዛሬ ዓመት ሐረር አልነበሩ::
6. ዛሬ ጠዋት አፀርጥላን ግረፊያ አልነበሩ::
7. ባዎስት ሰዓት ፖስታ ቤት አልነበሩ::
8. አሁኑ ቤት ክርስቲያን አልነበሩ::

16.8

1. ጸሐፊ አልነበርኸዎ::
2. ተግሪ አልነበርኸዎ::

3. ባለፈው ዓመት ተግሪ አልነበርኸም::
4. ካገድ ወር በፊት ጸሐፊ አልነበርኸም::
5. የዛሬ ዓመት እዚህ አልነበርኸም::
6. ተሳገትና በክፍል ውስጥ አልነበርኸም::
7. ዛሬ ጠዋት በምገባ ቤት ውስጥ አልነበርኸም::
8. ተሳገትና ከሰዓት በኋላ እዚህ አልነበርኸም::

16.9

1. አስተግሪ: ባለፈው ዓመት ተግሪ ነበርክ?
 ተግሪ 1: የለም አልነበርኸም::
 የለም ባለፈው ዓመት ተግሪ አልነበርኸም::
2. አስተግሪ: የዛሬ ዓመት ጸሐፊ ነበርኸ?
 ተግሪ 2: የለም አልነበርኸም::
 የለም የዛሬ ዓመት ጸሐፊ አልነበርኸም::
3. አስተግሪ: ተሳገት የት ነበረ?
 ተግሪ 3: ተሳገት እዚህ ነበረ::
4. አስተግሪ: ተሳገትና እዚህ አልነበርኸም?
 ተግሪ 4: የለም አልነበርኸም::
 የለም ተሳገትና እዚህ አልነበርኸም::

5. ለስተጻፈ: ከአንድ ዓመት በፊት ለጌታ ለበባ ውስጥ ለልነባረድ?

ተጻፈ 5: የለም ለልነባረድ::
የለም ከአንድ ዓመት በፊት ለጌታ ለበባ ውስጥ ለልነባረድ::

6. ለስተጻፈ: ተላንተና ለይርገላን ጣረፊያ ለልነባረድ?

ተጻፈ 6: የለም ለልነባረድ::
የለም ተላንተና ለይርገላን ጣረፊያ ለልነባረድ::

አሥራ ሰባተኛ ትምህርት::

17.1

1. ተግሪ ነበር::
2. መስፍን ተግሪ ነበር::
3. መስፍን ጥሩ ተግሪ ነበር::
4. መስፍን እዚህ ነበር::
5. መስፍን ባለፈው ዓመት እዚህ ነበር::
6. መስፍን ጠዋት ምገብ ቤት ነበር::
7. መስፍን ጠዋት በአንድ ሰዓት ከምገብ ቤት ነበር::
8. መስፍን ዛሬ ጠዋት በአንድ ሰዓት ምገብ ቤት ነበር::

17.2

1. ወይዘሪት አስቲር ተግሪ ነበረች::
2. ወይዘሪት ሣራ አስተግሪ ነበረች::
3. ወይዘሪት ሣራ ጥሩ አስተግሪ ነበረች::
4. ወይዘሪት ሣራ በጣም ጥሩ አስተግሪ ነበረች::
5. ወይዘሪት ሣራ ባለፈው ዓመት አስተግሪ ነበረች::
6. ወይዘሪት ሣራ እዚህ ነበረች::

7. ወይዘሪት ሣራ ተላንትና እዚህ ነበረች፡፡

8. ወይዘሪት ሣራ ተላንትና ከሰዓት በኋላ እዚህ ነበረች፡፡

17.3

1. ገበሬ ነበረ፡፡

2. እቶ አሰፋ ገበሬ ነበረ፡፡

3. እቶ ለማ ነጋዴ ነበረ፡፡

4. እቶ ለማ ገበዝ ነበረ፡፡

5. እቶ ለማ በሰረር ውስጥ ነጋዴ ነበረ፡፡

6. እቶ ለማ እዚህ ነበረ፡፡

7. እቶ ለማ ባለፈው ሳምንት እዚህ ነበረ፡፡

8. እቶ ለማ ከወገዬማቸው ጋር ነበረ፡፡

17.4

1. ተማሪ አለ ነበረዎ፡፡

2. ጌታሁን ተማሪ አለ ነበረዎ፡፡

3. ጌታሁን ጥሩ ተማሪ አለ ነበረዎ፡፡

4. ጌታሁን እዚህ አለ ነበረዎ፡፡

5. ጌታሁን ጠዋት እዚህ አለ ነበረዎ፡፡

6. ንታሁን ጠዋት በአገድ ሰዓት እዚህ አልነበረም::
7. ንታሁን የተሰፋ ዩ ገደኛ አልነበረም::
8. ንታሁን በተሰፋ ዩ ጋር አልነበረም::

17.5

1. ተግሪ አልነበረቸም::
2. ወይዘሪት አባቱር ተግሪ አልነበረቸም::
3. ወይዘሪት አባቱር ባለፈው ዓመት ተግሪ አልነበረቸም::
4. ወይዘሪት አባቱር አባተግሪ አልነበረቸም::
5. ወይዘሪት አባቱር ባለፈው ዓመት አባተግሪ አልነበረቸም::
6. ወይዘሪት አባቱር እዚህ አልነበረቸም::
7. ወይዘሪት አባቱር ተላገትና እዚህ አልነበረቸም::
8. ወይዘሪት አባቱር ተላገትና ሞት እዚህ አልነበረቸም::

17.6

1. ነጋዴ አልነበሩም::
2. አቶ ዓለሙ ነጋዴ አልነበሩም::
3. አቶ ዓለሙ ከአገድ ዓመት በፊት ነጋዴ አልነበሩም::
4. አቶ ዓለሙ በ፪ጣ ውስጥ አልነበሩም::

5. አቶ ዓለሙ ጦና ነጋዴ አልነበረም፡፡
6. አቶ ዓለሙ ሀብታም አልነበረም፡፡
7. አቶ ዓለሙ በፎቃ ውስጥ ጦና ነጋዴ አልነበረም፡፡
8. አቶ ዓለሙ ሸማገሉ አልነበረም፡፡

17.7

1. ተግሪያቸ ነበርን፡፡
2. ጸሐፊያቸ ነበርን፡፡
3. ነጋዴያቸ ነበርን፡፡
4. ገበሬያቸ ነበርን፡፡
5. አስተግሪያቸ ነበርን፡፡
6. የአማርኛ አስተግሪያቸ ነበርን፡፡
7. ጭንቅ ነጋዴያቸ ነበርን፡፡
8. የአቶ ገርጫ ተግሪያቸ ነበርን፡፡

17.8

1. ገበዝ ተግሪያቸ ነበርን፡፡
2. አዲስ ተግሪያቸ ነበርን፡፡
3. ጥሩ ጸሐፊያቸ ነበርን፡፡

4. የፋሪክተሩ ጸሐፊዎች ነበርን፡፡
5. የቋንቋ ስርዓተ-ጥያቄዎች ነበርን፡፡
6. የሰዓት ስርዓተ-ጥያቄዎች ነበርን፡፡
7. ጋዜጠኞች ነበርን፡፡
8. ንብዛት ሠራተኞች ነበርን፡፡

17.9

1. ነጋዴዎች ነበሩ፡፡
2. ጭማቂ ነጋዴዎች ነበሩ፡፡
3. ቦሌ ነጋዴዎች ነበሩ፡፡
4. የሂሳብ ተግባራት ነበሩ፡፡
5. የግልጽ ስርዓተ-ጥያቄዎች ነበሩ፡፡
6. የአቶ ገርጫ ጸሐፊዎች ነበሩ፡፡
7. የሂሳብ ስርዓተ-ጥያቄዎች ነበሩ፡፡
8. የታሪክ ስርዓተ-ጥያቄዎች ነበሩ፡፡

17.10

1. ተግባራት ስለ ነበሩት፡፡
2. ጸሐፊዎች ስለ ነበሩት፡፡

3. አስተማሪዎች አለ ነበርንም::

4. ገበረዎች አለ ነበርንም::

17.11

1. አስተማሪዎች አለ ነበሩቸዋል::

2. ጸሐፊዎች አለ ነበሩቸዋል::

3. ነጋዴዎች አለ ነበሩቸዋል::

4. ገበረዎች አለ ነበሩቸዋል::

17.12

1. ጸሐፊዎች አለ ነበሩም::

2. አስተማሪዎች አለ ነበሩም::

3. ነጋዴዎች አለ ነበሩም::

4. ገበረዎች አለ ነበሩም::

17.13

1. ተማሪ 1: የት ነበሩቸዋል?

ተማሪ 2: ፖስታ ቤት ነበርን::

ተማሪ 1: ከጣን ጋር ነበሩቸዋል?

ተማሪ 2: ከተስፋ ዩኒቨርሲቲ ከሌላ ከመስፍን ጋር ነበርን::

ተግሪ 1: ፖስታ ቤት በሰገት ሰዓት ነበራቸዋል?

ተግሪ 2: በአራት ሰዓት ነበርገ::

2. ተግሪ 3: እነ ገነት የት ነበሩ?

ተግሪ 4: በዕረፍት ላይ ነበሩ::

ተግሪ 3: ከግን ጋር ነበሩ?

ተግሪ 4: ከገታሁንና ከተስፋዬ ጋር ነበሩ::

ተግሪ 3: ከሳምንት በፊት የት ነበሩ?

ተግሪ 4: ከሳምንት በፊት እዚህ ነበሩ::

ተግሪ 3: ከእናንተ ጋር ነበሩ?

ተግሪ 4: አያን ከኛ ጋር ነበሩ::

አሥራ ስምንተኛ ተምህርት::

18.1

1. እርሳስ ነበረኝ::
2. መኪና ነበረኝ::
3. ገንዘብ ነበረኝ::
4. እህት ነበረኝ::
5. ወገድም ነበረኝ::
6. ጥፋ መጽሐፍ ነበረኝ::
7. አዲስ መኪና ነበረኝ::
8. የሂሳብ መጽሐፍ ነበረኝ::

18.2

1. እርሳሶቼ ነበሩኝ::
2. መኪናዎቼ ነበሩኝ::
3. ሦስት መጽሐፍቶቼ ነበሩኝ::
4. ሁለት የታሪክ መጽሐፍቶቼ ነበሩኝ::
5. ብዙ ጋደኖቼ ነበሩኝ::
6. አዲስ ወገድዎቼ ነበሩኝ::

7. ሁለት ብዕሮች ነበሩት፡፡
8. አራት አዲስ እርሳሶች ነበሩት፡፡

18.3

1. እርሳስ አልነበረም፡፡
2. መኪና አልነበረም፡፡
3. ገንዘብ አልነበረም፡፡
4. የታሪክ መጽሐፍ አልነበረም፡፡
5. አዲስ መኪና አልነበረም፡፡
6. ጥሩ መኪና አልነበረም፡፡
7. ረጅም እርሳስ አልነበረም፡፡
8. ጥቁር ጫማ አልነበረም፡፡

18.4

1. እርሳሶች አልነበሩም፡፡
2. መኪና ምች አልነበሩም፡፡
3. የጂኦግራፊ መጽሐፍት አልነበሩም፡፡
4. ብዙ መኪና ምች አልነበሩም፡፡
5. የአጣርኛ መጽሐፍት አልነበሩም፡፡

4. አዲስ መኪና ነበረች::

18.8

1. መጽሐፍቱ ነበረሁ::
2. ጥሩ መጽሐፍቱ ነበረሁ::
3. ብዕርቱ ነበረሁ::
4. አዲስ ብዕርቱ ነበረሁ::

18.9

1. ብዙ ልማዶች ነበሩ::
2. ብዙ አዲስ ልማዶች ነበሩ::
3. ብዙ ጋደኖች ነበሩ::
4. ሁለት መኪናዎች ነበሩ::

18.10

1. የታሪክ መጽሐፍቱ ነበረች::
2. ብዙ የታሪክ መጽሐፍቱ ነበረች::
3. ብዙ ጥሩ የታሪክ መጽሐፍቱ ነበረች::
4. ሃያ ተግራሚዎች ነበሩ::

18.11

ተግሪ 1: ጩና ነበረህ?

ተግሪ 2: ለጋን ነበረኝ፣ ለጋን ጩና ነበረኝ፡፡

ተግሪ 1: ጋን ዓይነት ጩና ነበረህ?

ተግሪ 2: ሸከሰ ዋገን ነበረኝ፡፡

ተግሪ 1: ጥሩ ጩና ነበረ?

ተግሪ 2: ለጋን በጣም ጥሩ ጩና ነበረ፡፡

ተግሪ 3: ጠዋት በላገድ ሰዓት ክፍለ ነበረሽ?

ተግሪ 4: ለጋን ነበረኝ፣ ለጋን ጠዋት በላገድ ሰዓት ክፍለ ነበረኝ፡፡

ተግሪ 3: ምንክፍለ ነበረሽ?

ተግሪ 4: የአጣርኛ ክፍለ ነበረኝ፡፡

ተግሪ 3: ተምህርት ጥሩ ነበር?

ተግሪ 4: ለጋን በጣም ጥሩ ነበረ፡፡

ተግሪ 5: የአጣርኛ መጽሐፍቱ ነበረዎት?

ተግሪ 6: አያን ነበረኝ? አያን የአጣርኛ መጽሐፍቱ ነበረኝ::

ተግሪ 5: ሆን ዓይነት መጽሐፍቱ ነበረዎት?

ተግሪ 6: ብዙ ዓይነት መጽሐፍቱ ነበረኝ::

ተግሪ 5: መጽሐፍቱ አዲስ ነበረ?

ተግሪ 6: አያን አዲስ ነበረ::

አሥራ ዘጠነኛ ተምህርት::

19.1

1. ጊዜ ነበረው::
2. ብዙ ጊዜ ነበረው::
3. ቀጠሮ ነበረው::
4. ጉዳይ ነበረው::

19.2

1. አዲስ መኪና ነበራት::
2. ብዙ ገንዘብ ነበራት::
3. የአግርኛ መጽሐፍ ነበራት::
4. ነጭ ፈረስ ነበራት::

19.3

1. ብዙ ሥራ ነበራቸው::
2. ብዙ ጉዳይ ነበራቸው::
3. ቀጠሮ ነበራቸው::
4. ጥሩ ቤት ነበራቸው::

19.4

1. በዙ ጠጽጠፍቸ ነበሩት፡፡
2. ሥህተ ፈረሶቸ ነበሩት፡፡
3. ሁለት ጥሩ ጋደኖቸ ነበሩት፡፡
4. በዙ ተግሪያቸ ነበሩት፡፡

19.5

1. ቀንጾ ተግሪያቸ ነበሯት፡፡
2. በዙ ጠጽጠፍቸ ነበሯት፡፡
3. ጥሩ ጠጽጠፍቸ ነበሯት፡፡
4. በዙ የአግርኛ ጠጽጠፍቸ ነበሯት፡፡

19.6

1. ሁለት ጠጽጠፍቸ ነበሯቸው፡፡
2. ሥህተ ፈረሶቸ ነበሯቸው፡፡
3. በዙ ሱቸ ነበሯቸው፡፡
4. ሥህተ ተለለቀ ሲቸ ነበሯቸው፡፡

19.7

1. ጊዜ አለ ነበረው፡፡
2. ገንዘብ አለ ነበረው፡፡
3. የአግርኛ መጽሐፍ አለ ነበረው፡፡
4. ወጥ ቤት አለ ነበረው፡፡

19.8

1. መኪና አለ ነበራት፡፡
2. ገንዘብ አለ ነበራት፡፡
3. የአግርኛ መጽሐፍ አለ ነበራት፡፡
4. ወጥ ቤት አለ ነበራት፡፡

19.9

1. አሸከር አለ ነበራቸው፡፡
2. ዘቦኛ አለ ነበራቸው፡፡
3. ገረድ አለ ነበራቸው፡፡
4. ሠራተኛ አለ ነበራቸው፡፡

19.10

1. ጋዜጣዎች ስለ ነበሩት፡፡
2. የአጣርኛ ጋዜጣዎች ስለ ነበሩት፡፡
3. የኢጋገራሬ መጽሐፍ ስለ ነበሩት፡፡
4. የሂሳብ መጽሐፍ ስለ ነበሩት፡፡

19.11

1. ብዙ ልቦቦች ስለ ነበሩት፡፡
2. ወጥ ቤትና ዘቦኛ ስለ ነበሩት፡፡
3. ገረድና አሸከር ስለ ነበሩት፡፡
4. ሠራተኞች ስለ ነበሩት፡፡

19.11

1. የዉግ ሱቶች ስለ ነበሩት፡፡
2. የልብስ ሱቶች ስለ ነበሩት፡፡
3. ሆተል ቤቶች ስለ ነበሩት፡፡
4. ቦና ቤቶች ስለ ነበሩት፡፡

19.13

1. ትምህርት ነበረገ፡፡
2. ሥራ ነበረገ፡፡
3. በዙ ሥራ ነበረገ፡፡
4. በአገዳ ሰዓት ትምህርት ነበረገ፡፡

19.14

1. ትልቅ ቤት ነበራቸዋል፡፡
2. ጥሩ መኪና ነበራቸዋል፡፡
3. ጥሩ ወጥቤት ነበራቸዋል፡፡
4. ዘበኛ ነበራቸዋል፡፡

19.15

1. ፈረስ ነበራቸው፡፡
2. አሸከር ነበራቸው፡፡
3. ገረድ ነበራቸው፡፡
4. መኪና ነበራቸው፡፡

19.16

1. ብዙ ጊደኛ ነበረ፡፡
2. ጥሩ ጊደኛ ነበረ፡፡
3. ብዙ ወጽኦኛ ነበረ፡፡
4. ጥሩ አስተማሪያ ነበረ፡፡

19.17

1. ፈረሶች ነበሩዋቸው፡፡
2. ሱዊቶች ነበሩዋቸው፡፡
3. የልብስ ሱዊቶች ነበሩዋቸው፡፡
4. ታክሲያቶች ነበሩዋቸው፡፡

19.18

1. ሆቴል ቤቶች ነበሩዋቸው፡፡
2. ስሶት ሰዓት ቤቶች ነበሩዋቸው፡፡
3. ሁለት ሲኒማ ቤቶች ነበሩዋቸው፡፡
4. ስሶት ትላቅ ወኪላት ነበሩዋቸው፡፡

ሃያ አንደኛ ተምህርት::

21.1

1. እቴጌ ሆኖ አደርኩ::
2. ከዎሽተ በአዎስተ ሰዓት ተኖሁ::
3. ከጠዋት በአንድ ሰዓት ተነሳሁ::
4. ፊቴን ታጠብኩ::
5. ቁርስ በሳሁ::
6. ወተት ጠጣሁ::

21.2

1. ፊስ ሆኖ አደርኩ::
2. ከዎሽተ በሰስተ ሰዓት ተኖሁ::
3. ከጠዋት በሁለት ሰዓት ተነሳሁ::
4. ገሳህን ታጠብኩ::
5. ቁርሱን በሳሁ::
6. የጠርተካን ድግድ ጠጣሁ::

21.3

1. ገነት ሆቲል አደርሽ::
2. በጊዜ ተኛሽ::
3. በጠዋት ተነሳሽ::
4. ጥርስሽን ታጠብሽ::
5. ምሳ በላሽ::
6. ሰሩ ጠጣሽ::

21.4

1. ኢትዮጵያ ሆቲል አደሩ::
2. ከምሽት በስተ ሰዓት ተኛ::
3. ከጠዋት በሁለት ሰዓቶች ተነሱ::
4. ገላጆን ታጠቡ::
5. ጥርስ በሉ::
6. የጥር ተከገን ጥግቷ ጠጡ::

21.5

ተላንተና ግታ አዲስ አበባ ሆቲል አደርኩ::
ከምሽት በስተ ሰዓት ተኛሁ::

ዛሬ ጠዋት በሁለት ሰዓት ተኩል ተነሳሁ፡፡

ከዚያ በኋላ ፊትን ታጠብከና ቁርሴን በላሁ፡፡

ከቁርሱ በኋላ ለገድ ስኒ በፍ ጠጣሁ፡፡

1. ተላገትና ግፍ የት ለደርኩ?

2. በሰገት ሰዓት ተኛሁ?

3. ዛሬ ጠዋት በሰገት ሰዓት ተኛሁ?

4. ከዚያ በኋላ ምን ለደረገሁ?

5. ከዚያስ በኋላ ምን ለደረገሁ?

6. ከቁርሱ በኋላ ምን ለደረገኩ?

21.6

1. ለቴን ሆቴል ለላደርኩም፡፡

2. ከምሽት በኋላ ሰዓት ለልተኛሁም፡፡

3. ከጠዋት በሁለት ሰዓት ለልተነሳሁም፡፡

4. ፊትን ለልታጠብኩም፡፡

5. ቫይ ለልጠጣሁም፡፡

21.7

1. ራስ ሆኖ ለሳደርከዎ::
2. ከዎሽተ በስድስት ሰዓት ለልተኛህዎ::
3. ከጠዋት በሰንድ ሰዓት ለልተነሳህዎ::
4. ቁርስ ለልበላህዎ::
5. ገላህን ለልታጠብከዎ::
6. ሰፍ በወተት ለልጠጣህዎ::

21.8

1. ገነት ሆኖ ለሳደርሽዎ::
2. በጊዜ ለልተኛሽዎ::
3. በጠዋት ለልተነሳሽዎ::
4. ፀገርሽን ለልታጠብሽዎ::
5. ዎሳ ለልበላሽዎ::
6. ጠላ ለልጠጣሽዎ::

21.9

1. ሊት ዩኦያ ሆኖ ለሳደረዎ::
2. በጊዜ ለልተኛዎ::

3. በጠዋት አልተነሱም፡፡
4. ጥርስዎን አልታጠቡም፡፡
5. ጥርስዎን በሁለት ሰዓት አልበሉም፡፡
6. ቢራ አልጠጡም፡፡

21.10

ተላገና ጫታ ሸዋ ሀቲል አላደርኩም፡፡ ከምሽት
በአምስት ሰዓት ተኩል አልተኛሁም፡፡ ዛሬ ጠዋት በአ
ገድ ሰዓት አልተነሳሁም፡፡ ጥርሴን አልበላሁም፡፡
ነገር ገን በአራት ሰዓት ቡና ጠጣሁ፡፡

1. ተላገትና ጫታ ሸዋ ሀቲል አደርኩ?
2. በአምስት ሰዓት ተኩል ተኛሁ?
3. ዛሬ ጠዋት በአገድ ሰዓት ተነሳሁ?
4. ጥርሴን በላሁ?
5. ቡና በሶስት ሰዓት ጠጣሁ?

ሃያ ሁለተኛ ትምህርት::

22.1

1. ወደ ተግሪ ቤት ሄደ::
2. አግርኛ ተግረ::
3. ደርሰት አነበበ::
4. ደብዳቤ ጻፈ::
5. እንገልጽ አስተግረ::

22.2

1. ወደ ተግሪ ቤት ሄደች::
2. ሂሳብ ተግረች::
3. ጋዜጣ አነበበች::
4. ደርሰት ጻፈች::
5. ታሪክ አስተግረች::

22.3

1. ወደ ተግሪ ቤት ሄዱ::
2. የኢትዮጵያ ታሪክ ተግረ::
3. የታሪክ መጽሐፍ አነበቡ::

4. በጥቁር ሰለጻው ላይ ጻፉ::

5. የኢትዮጵያ ጂኦግራፊ አስተማሪ::

22.4

መሥፍን ዛሬ ጠዋት በአንድ ሰዓት ተነሣና
ገላውን ታጠበ:: ከዚያ በኋላ ወደ ምገብ ቤት
ሄደና ቁርሱን በላ::

ቁርሱ በጣም ጥሩ ነበር:: ዳቦ ብቀቤና
የእንቁላል ጥበብ በላ:: አንድ ብርጭቆ የብር
ቱካን ጭጭፍ ሁለት ሰከ ጤና ጠጣ::

ከዚያ በኋላ በሁለት ሰዓት ወደ ከፍለ ሄ
ደና አጣርኛ ተሳረ:: የአጣርኛ አስተማሪው አቶ
ዩጠንሰ ናቸው:: አቶ ዩጠንሰ በጣም ጥሩ አስተ
ማሪ ናቸው::

1. መሥፍን ዛሬ ሁት በሰንት ሰዓት ተነሳ?
2. ከዚያ በኋላ ምን አደረገ?
3. ቁርሱ እንዴት ነበር?

4. ቁርቱን ምን በላ?
5. ምን ጠጣ?
6. ከቁርቱ በኋላ ምን አደረገ?
7. የአጣርኛ አስተማሪው ማን ነው?
8. እኛ የሰጠን ጥሩ አስተማሪ ናቸው?

22.5

1. በሩን አልከፈተም::
2. መጽሐፈን አልወሰደም::
3. ደብዳቤ አልጻፈም::
4. ቁርቱ አልበላም::
5. ወደ ከተማ አልሄደም::
6. እንገሊዝኛ አላስተማረም::
7. ጋዜጣ አላነበበም::
8. ደብዳቤ አልላከም::

22.6

1. መጽሐፈን አልከፈተቸም::
2. በሩን አልዘጋገቡም::

3. ደብዳቤ አልጻፈችም::
4. ወደ ክፍል አልሄደችም::
5. ሲነሣ አሳየችም::
6. ብዙ አልሠራችም::
7. ቲላገራም አልሳከችም::
8. ጫማ አልገዛችም:

22.7

1. በአይሮፕላን አለመጡም::
2. ራዲዮ አልሰጠም::
3. ገረድ አልቀጠረም::
4. ሥራ አልፈለገም::
5. ዋጋውን አልከፈለም::
6. ስልክ አልደወለም::
7. ቼክ አለመነዘረም::
8. ታሪክ አሳስተማረም::

22.8

ተላንተና ከሰዓት በኋላ ገነት ከአባቷ፣

ከወንድሟና ከእህቷ ጋር በመኪና ወደ ገበያ ሄደች።

እህቷ አንድ ነጭ ጨውና አንድ ቀጫጭ ገዛች።

ወንድሟ ገንዘብ አለ ነበረው። ስለዚህ ምንም አለ

ገዛም። ገነትም ምንም አለገዛቸው።

ከዚያ በኋላ አባቷ ከእናቷ ጋር ወደ ሲኒማ

ቤት ሄዱ። እህቷ ሙዚቃ ሰማች። ወንድሟ ገን

በጊዜ ተኛ። ገነት ደገፍ ለአከሰቷ ደብዳቤ ጻፈች።

1. ተላንተ ከሰዓት በኋላ ገነት ወዳት ሄደች?
2. ከማን ጋር ሄደች?
3. እህቷ ምን ገዛች?
4. ወንድሟ ምን ገዛ?

5. ገነት ምን ገዛቸ?
6. የገነት አባት ምን አደረጉ?
7. ከአራት በኋላ የገነት አህት ምን አደረገች?
8. የገነት ወንድም ሲነሣ ቤት ሄደ?
9. ገነት ከአራት በኋላ ምን አደረገች?

22.9

1. አዲስ አበባ ውስጥ ኖሮን::
2. ሁለት ዓመት ቆየን::
3. ጥሩ ቤት ተከራየን::
4. ሴታቸንን ለአቶ ገርጫ አባየን::
5. ከሁለት ዓመት በኋላ ተመለስን::
6. ብዙ ነገሮች አመጣን::

22.10

1. በአስመራ ውስጥ ኖራቸዋል::
2. ሻንጣቸውን ወሰዷቸዋል::
3. ትልቅ ቤት ተከራያቸዋል::

4. የቤት ዕቃ ገዛቸዋል፡፡
5. ዲረክተሩን ጋብዛቸዋል፡፡
6. በአግርኛ ተነጋገራቸዋል፡፡

22.11

1. በአዲስ አበባ ውስጥ ሁለት ዓመት ኖረ፡፡
2. ቤት ተከራ ዩ፡፡
3. ገረድ ቀጠረ፡፡
4. የቤት ዕቃ ገዙ፡፡
5. ዲረክተሩን ጋብዙ፡፡
6. ከሁለት ዓመት በኋላ ተመለሱ፡፡

22.12

እኔና ጋደኛዬ በአሥራ ዘጠኝ መቶ ሃምሳ ሁለት ዓመት ምህረት ወደ አዲሪካ መጣን፡፡ በአዲሪካ ውስጥ በኒውዩርክ ከተማ ሁለት ዓመት ኖርን፡፡ ተግሪ ቤታችንን አጠገብ አንድ ቤት ተከራ ዩን፡፡ ኪራዩም በወር ሰባ ብር ነበር፡፡

አንድ ቀን ጋደኛቻችንን ለእራት ጋብዘን፡፡

ለእራት የደሮ ወጥ ሠራገ፡፡ እራት ከበላገ
በኋላ የኢትዮጵያ ጠብቃ ሰጣገ፡፡ ገደኛቸገ
በጣም ደስ አላቸው፡፡ እኛም በጣም ደስ አለን፡፡

1. እኔና ገደኛዬ ወደ አጫሪካ በሰገት ዓመተ ምህረት መጣገ?
2. በየትኛው ከተማ ኖርገ?
3. ሰገት ዓመተ ኖርገ?
4. ቤት የት ተከራየገ?
5. ኪራዩ ሰገት ነበር?
6. ለእራት ምን ሠራገ?
7. እራት ከበላገ በኋላ ምን አደረገገ?

22.13

በአሥራ ዘጠኙ መቶ ሰላሳ አምስት ዓመተ
ምህጻት ተወለድኩ፡፡ አሁን ሃያ ስስት ዓመቱ
ነው፡፡ በሰድስት ዓመቱ አገደኛ ደረጃ ተምህርት
ቤት ገባሁ፡፡ በአሥራ እራት ዓመቱ የአገደኛ

ደረጃ ትምህርት ወረሰኩ። ከዚያ በኋላ ከሌጅ
ገባሁ። በከሌጅ ውስጥ የአስተማሪ ነት ትምህርት
ተግርኩ። የቤ፡ አ፡ ደገሪ ተቀበለኩ። አሁን
በቀላላዊ ኃይለ ሥላሴ ትምህርት ቤት የሳይንስና
የሂሳብ አስተማሪ ነኝ።

ሃያ ስስተኛ ትምህርት::

23.1

1. መጽሐፈን እወስዳለሁ::
2. መሰከትን እከፍታለሁ::
3. ገረድ እቀጥራለሁ::
4. በሰዓት እደርባለሁ::
5. ምሳ እፈልጋለሁ::
6. አሁን እጨርባለሁ::
7. ነገ እጀምራለሁ::
8. ስለክ እደውላለሁ::

23.2

1. መጽሐፈን አለወሰድም::
2. ገረድ አልቀጥርም::
3. ነገ ሥራ አልጀምርም::
4. ለእኛ ት ስለክ አልደውለም::
5. በሩን አልከፍትም::
6. መኪናውን አልቀለፍም::

7. አቶ ዩከንሰን አልጠይቀዎታል፡፡

8. መገታቱን ሲገልጽ አልጠርገኝም፡፡

23.3

1. ቢረ ትወስዳለህ፡፡

2. ወረቀቱን ትቀጥለህ፡፡

3. ዎሳ ትበላለህ፡፡

4. ጠላ ትጠጣለህ፡፡

5. ሸጫን ትገዛለህ፡፡

6. በአይሮፕላን ትመጣለህ፡፡

7. ራዲዮ ትሰማለህ፡፡

8. በአገድ ሰዓት ትተኛለህ፡፡

23.4

1. ዎሳህን አትበላም፡፡

2. ቢረ አትጠጣም፡፡

3. ጫማ አትገዛም፡፡

4. ራዲዮ አትሰማም፡፡

5. ደብዳቤውን ለአስተማሪው አትሰጥም፡፡

6. ዛሬ ሲኒማ አታይም፡፡

7. በአዲስ አበባ ውስጥ አተኖርዎ::
8. ነገ ወደ ቤተክርስቲያን አትሄዱም::

23.5

1. ቫንባቮን ተወስዳለሽ::
2. በመኪና ትሄዳለሽ::
3. ቀሚስ ትገዢያለሽ::
4. አስተማሪ ትሆናለሽ::
5. ደብዳቤ ትጽፈዋለሽ::
6. ቲላገራም ትለኪያለሽ::
7. ሁለት ዓመት ትቆያለሽ::
8. ዓቦ ትበያለሽ::

23.7

1. መጽሐፈን አትወስዷል::
2. በአይሮፕላን አትሄዷል::
3. መ ነጻር አትገዛ::
4. ደብዳቤ አትለኪ::

5. በፍ በወተት አትፈልገው::
6. ደርሰት አትጽፈው::
7. ለወንዶቻችን ስለክ አትደውላች::
8. ጣታ ጣታ ራዲዮ አትሰማው::

23.7

1. አጣርኛ ያውቃሉ::
2. እንገለጽኛ ያስተምራሉ::
3. የታሪክ መጽሐፍ ያነባሉ::
4. ምሳ ያዘሉ::
5. በባቡር ይሄጻሉ::
6. በአንድ ሰዓት ይተኛሉ::
7. በሐረር ውስጥ ይኖራሉ::
8. መኪና ያን ይሸጣሉ::

23.8

1. አጣርኛ አያውቁም::
2. ሂሳብ አያስተምሩም::
3. የአጣርኛ ጋዜጣ አያነጡም::

4. ገነት ሆተለ አያደረግ፡፡
5. ገገገር አያደርግ፡፡
6. ሲነጣ አያዳ፡፡
7. መኪና አይገዛ፡፡
8. ደብዳቤ አይጽፋ፡፡

ሃያ አራተኛ ትምህርት::

24.1

1. ሕክምና ይጻፈል::
2. ከአንድ ዓመት በኋላ ይመለሳል::
3. ቤት በመቶ ብር ይከፈያል::
4. ጠዋት በሁለት ሰዓት ይሣላል::
5. በወመብረ ላይ ይቆጣል::
6. ምስጢን በሰዓት ሰዓት ይበላል::
7. ወደ ፖስታ ቤት ይሄዳል::
8. ወደ ኢትዮጵያ ደብዳቤ ይልካል::

24.2

1. ጋደኛዋን አራት ትጋብዛለች::
2. በመመጣው ዓመት ኢትዮጵያን ትገብኛለች::
3. ፈረስ ትጋሰባለች::
4. በመርከብ ትመጣለች::
5. ገንዘብ ታገኛለች::
6. ደዋዚን ትቀበላለች::

7. ቤቷን ታስታለች፡፡
8. ምገብ ታዘጋጃለች፡፡

24.3

1. እቴጌ ሆኖ ያድራሉ፡፡
2. በሰድስት ሰዓት ይተኛሉ፡፡
3. በጠዋት ይነሳሉ፡፡
4. ገሳያን ይታጠባሉ፡፡
5. ቁርስያን ይበላሉ፡፡
6. የብርቱካን ጭቂ ይጠጣሉ፡፡
7. ሥራ በሶስት ሰዓት ይጀምራሉ፡፡
8. በአሥራ ሁለት ሰዓት ይጨርሳሉ፡፡

24.4

ተስፋ ይሁልጊዜ ከምሽት በኋላ ሰዓት ይተኛሉ፡፡
 ሁልጊዜ ጠዋት ጠዋት በሁለት ሰዓት ወደምገብ ቤት ይሄድና
 ቁርሱን ይበላል፡፡ ቁርሱን ከበላ በኋላ ወደ ተግሪ ቤት
 ይሄዳል፡፡ ከክፍል በሰድስት ሰዓት ይወጣና ምሳውን ይበላል፡፡
 ምሳውን ከበላ በኋላ እንደገና ወደ ተምህርት ቤት
 ይሄዳል፡፡

1. ተስፋዬ በሰገት ሰዓት ይተኛል?
2. ጠዋት ጠዋት በሰገት ሰዓት ይነሳል?
3. ወደ ምገብ ቤት በሰገት ሰዓት ይሄዳል?
4. ቁርሱን ከበላ በኋላ ምን ያደርጋል?
5. ከከፍል በሰገት ሰዓት ይወጣል?
6. ከሰዓት በኋላ እንደገና ወደ ተግሪ ቤት ይመለሳል?

24.5

ወይዘሪት እስቲር በእርሻ ሚኒስትር

ወስጥ ትሠራለች:: ዛሬ ደዋዚን ትቀበላለች::

ከነገ ወዲያ ለዕረፍት ወደ ፎጣ ትሄዳለች::

ነገ ጣታ እቃዋን ታዘጋጃለች::

የወይዘሪት አስቲር ቤተሰቦች በ፩ዓ ከተማ
 ውስጥ ይኖራሉ። አባትዋ ትልቅ ገበሬ ናቸው።
 ሰፊ የእርሻ ቦታና ብዙ ፈረሶች አሉዋቸው። ወይ
 ዘሪት አስቲር ፈረሶችን ወጋለባ ትወጻለች።

1. ወይዘሪት አስቲር የት ትሠራለች?
2. ደዋዚን ወጽ ትቀበላለች?
3. ወደ ፩ዓ ወጽ ትሄዳለች?
4. ዕቃዋን ወጽ ታዘጋጃለች?
5. የወይዘሪት አስቲር ቤተሰቦች የት ይኖራሉ?
6. የአባትዋ ሥራ ምንድን ነው?
7. ወይዘሪት አስቲር ፈረሶችን ወጋለባ ትወጻለች?
8. ወይዘሪት አስቲር ለዕረፍት ወፋት ትሄዳለች?

24.6

1. ሕክምና አይጣርም።
2. ከሰዓት በኋላ አይመለስም።

3. ቤተ በጦተ ብር አይከራይም::
4. በአዲስ አበባ ውስጥ አይኖርም::
5. ፈረሶቹ አይገዛም::
6. ዛሬ ደብዳቤ አይጽፍም::
7. ለእህት ተለገራም አይልከም::
8. ለገደኛው ስልክ አይደውለም::

24.7

1. ገደኛዋን አራት አትጋበዝም::
2. አይርገላን ጣረፊያውን አትገባም::
3. ከሰዓት በኋላ ፈረስ አትጋለብም::
4. ዲገሪዋን በዚህ ዓመት አትቀበልም::
5. ነገ ገንዘብ አታገኝም::
6. ከሶስት ቀን በኋላ አትመለስም::
7. ትልቅ ቤት አትከራይም::
8. ዛሬ ጣታ አራት አታዘጋጅም::

24.8

1. ሕክምና አይጣሩም::
2. አስተማሪ አይሆኑም::
3. አራት አይበሉም::
4. ዛሬ ከሥራ አይመጡም::
5. ገንዘብ አያገኙም::
6. ኪራይ አይከፍሉም::
7. በላክ አይደፁሉም::
8. አፍሪካ አፋሪሽን አይገባቸውም::

24.9

1. ወደ ሕክምና ቤት አንሄዳለን::
2. ቲያትር አንገዛለን::
3. ቼክ አንመነዘራለን::
4. ሲኒማ አናያለን::
5. በጊዜ አንተኛለን::
6. አጣርኛ አናፈቃለን::
7. ተምህርት ቤትን አንገብኛለን::

24.10

1. ወደ ከተማ ትሄዳለች፡፡
2. ጋዜጣ ትገዛለች፡፡
3. ሽክ ትወክራለች፡፡
4. ሲኒማ ታያለች፡፡
5. አፍሪካ አካራሽን ትገብኛለች፡፡
6. ገዳን ሆቴል ምሳ ትበላለች፡፡
7. ከምሳ በኋላ ሲገራ ታወቃለች፡፡
8. በአሥራ ሁለት ሰዓት ትወለዳለች፡፡

24.11

1. ትምህርት ቤት ይውላሉ፡፡
2. ትምህርት ተቋማት ያጠናሉ፡፡
3. ወጽኦች ያነባሉ፡፡
4. ደብዳቤ ይጻፋሉ፡፡
5. ከሰዓት በኋላ ይሄዳሉ፡፡
6. ከሰዓት በኋላ ይጻፋሉ፡፡
7. ኪስ ይጨውታሉ፡፡
8. በአውቶቡስ ይወለዳሉ፡፡

24.12

ነገ ለሀገሪቱ ፡ ስራዊቱ ገዢ ልማት ፡
ከፍተኛነት ይላሉ ፡ ከፍተኛነት ልማት ልማት
ይወሰዳሉ ፡ በዚያ በኋላ ለሰጠ ልማት ልማት ተቃራኒ
ነው ያለፍሉ ፡ በደባ በኋላ በሰጠ ልማት ፡ ወደ ድ በኋላ
በሰጠ ይላሉ ይቻሉ ፡ በድረው በኋላ ለሰጠ የረ ዓላ
አሉ ፡ ለዚያ ስጦ ይወሰዳሉ ፡ በሰጠ ለገደ ልማት በሰጠ
ተሰጠ ወደ ተቃራኒ ስት ይወሰዳሉ ፡

1. ነገ ቀላ ያገደነው?
2. ስራዊቱ ገዢ ነገ ልማት ወላት ይላሉ?
3. ከፍተኛነት ልማት ልማት ይወሰዳሉ?
4. ለሰጠ ልማት ልማት ያገ ያደርጋሉ?
5. በሰጠ ልማት ወላት ይላሉ?

6. ወደ ዋና ቦታ ለምን ይሄዳሉ?
7. ከዋናው ቦታ በስንተ ሰዓት ይመለሳሉ?
8. በምን ይመጣሉ?

24.13

1. ሕክምና ለንግርም::
2. ሀኪም ለንሀንም::
3. ነገ ሸርሸር ለንሂደም::
4. ምገባቸንን ለናዘጋጃም::
5. በዚህ ባምንት ደቆዝ ለንቀበልም::
6. የቤተን ኪራይ ለንከፍልም::
7. ነገ ገንዘብ ለናገኛም::
8. ለጋደኛቸን ቲላገራም ለንልከም::

24.14

1. ለጋደኛቸሁ ቲላገራም ለንልከም::
2. ነገ ገንዘብ ለታገኛም::
3. በዚህ ባምንት ደቆዝ ለንቀበላም::
4. የቤተን ኪራይ ለንከፍላም::

5. ነገ ሸርሸር አትሄዳም::
6. ምገባቸሁን አታዘጋጁም::
7. ሕክምና አትጣሩም::
8. ሀኪም አትሆኑም::

24.15

1. ከምሽት በሶስት ሰዓት አይተኙም::
2. ጠዋት በአገዳ ሰዓት አይነሱም::
3. ቁርሳቸውን በአገዳ ሰዓት አይበሉም::
4. ዛሬ ወደ ክፍል አይሄዱም::
5. በአራት ሰዓት አጣርኛ አይጣሩም::
6. ከክፍል በስድስት ሰዓት አይመጡም::
7. ወደቤት በታክሲ አይመጡም::
8. በሰባት ሰዓት ተኩል ወደ ክፍል አይመለሱም::

24.16

ነገ እሁድ ነው:: መሥፍንና ጌታሁን
የትም አይሄዱም:: ሰኞ ፈተና ሰላሳቸው ያጠ
ናሉ:: ዘውዲቱ ገነትም ወደ ቤተክርስቲያን

አይሄድም:: እነሱም ፈተና ስላላቸው ያጠናሉ::

ተስፋዬ ገን እስከ ስድስት ሰዓት ያጠናና
ከሰዓት በኋላ ከሙሉ ጋር ወደ ሲኒማ ይሄዳል::
ተስፋዬና ሙሉ ሲኒማ በጣም ይወዳሉ::

1. ነገ ምንድን ነው?
2. ነገ መሥፍንና ገታሁን ወዳት ይሄዳሉ?
3. መሥፍንና ገታሁን ነገ ምን ይሠራሉ?
4. ዘውዲተና ገነት ወደ ቤተ ክርስቲያን ይሄዳሉ?
5. ዘውዲተና ገነት ነገ ምን ይሠራሉ?
6. ተስፋዬና ሙሉ ነገ ያጠናሉ?
7. እስከ ስንት ሰዓት ያጠናሉ?
8. ከዚያ በኋላ ወደ ዋና ይሄዳሉ?

አቶ "አፍ አላውቅም"

በናከሰ ስለፎ ነው ዩርክ፣ ዊላምስ ካር ጣይከለ
በጣም ገዝተው ነበር። ተምህርቱን በአሥራ ዘጠኝ ወቅት
ሰድሳ ወርሶ የሰላም ጋድ አባል ሆነ።

ዊላምስ በሰላም ጋድ የክረምት ተምህርት በጣም የተ summer training
ወደደና ጥሩ አስተማሪ ነበር። ነገር ገን በአጣርኛ ቋንቋ
ተምህርት የመጨረሻው ሰነፍ ነበረ። ሲሆንም ወደ ኢትዮጵያ
ለመሄድ ከተመረጡት አንዱ ሆኖ ሄደ።

በኢትዮጵያ ውስጥ በመጀመሪያው ሳምንት በቻውን መጽሐፍ
ፍቱን ተሸክሞ የግጥ ስራውን ታጥቆ ሲገባለቸር ሳየውና ለተመ shorts
ለከተው አገሩን የሚያውቅና ጥሩ አጣርኛ የሚናገር ይመስለው
ነበር።

አንድ ቀን ዊላምስ ተለቀ የሰለፍ ተርዕይት አየ። parade/procession
ይኸውም ¹የሰርገ ሰለፍ ነበር። ²አለለተውና ጭብጨባው በጣም
ያስደገቀ ነበር። ዊላምስ በጣም ደንቅት አጠገቱ ቁጭ የነ
በረውን ኢትዮጵያዊ በአገልግሎት "ጣ ነው ያገባው" ብሎ ጠየቀ።
ኢትዮጵያዊውም አገልግሎት ሰለጣውን በአጣርኛ "አፍ አላውቅም"
አለው። ዊላምስም ደጋገሞ ሲጠይቅ ኢትዮጵያዊው አንደገና
"አፍ አላውቅም" ብሎ እየተገላመጠ ሄደ።
1. wedding
2. shouts of joy

ዊላምስም ለመጀመሪያ ጊዜ አጣርኛ አለጣው ቀ እየቀጨው regretting
ወደ መኖሪያው ተመለሰ። በጣገሰቱም ሲገባለቸር ሰዎች በብዛት
እየተለቀቱ ሲያለፉ አየ። ከዚያም አንዱን ኢትዮጵያዊ ጠጋ ብሎ weeping
"ጣ ነው የዎተው" ብሎ ጠየቀ። ኢትዮጵያዊውም አፍ አላውቅም
ብሎ መለሰለት። I don't know the language

ዊላምስ በነገሩ ተደንቆና አዘኖ የኪስ ደብተረን
አውጥቶ "አፍ አላውቅም" ትናንት አገብቶ ዘራ ዋታ ብሎ ጻፈ።

የአካል ስሞች::

body

እኔ አንድ ልጄ ነኝ:: የግሳግሳት ¹ሬስ አለኝ:: የግዳ ²head
 ባቸው ሁለት ¹ዐይኖቼ የግሳግሳት ሁለት ¹²ፆርቼ የግሳግሳት 1. eyes 2. ears
³አፍገፄ የግሳግሳት ⁴አፍ አለኝ:: 3. nose 4. mouth
 ባፈውስ የግሳግሳት ¹ፆላስ የግሳግሳት ²ጥርስ 1. tongue 2. teeth
 አፈገግ የግሳግሳት ³ከገፈርቼ አለኝ:: 3. lips
 በራሴ ¹ጠገር ይበቅላል:: ሁለት ²ከገፈቼ አለኝ:: በከ 1. hair 2. arms
 ገጽቶ ሄፍ እጅ በእጄ ላይ አንድ አውራ ጣት አራት ጣቶች
 በጣቶቼ ሄፍ ጥፍር አለ::

በእጄ በከ ነገር ግድረገ እቸላለሁ:: ደገፍ ለመራመድ to do
 ና ለመዘለል ሁለት ቀለጥዎቼ ሁለት አገርቼ አለኝ:: በያንዳንዱ
 አገር አዎስት ጣቶች በያንዳንዱ ጣት አንዳንድ ጥፍርቼ አለ::
 ሁሉንም ግድረገ እቸላለሁ እንጂ የበለተቸገና የለ
 ባላትን ሰው መናገር አለቸለሁ:: እገዛለበጠር እንጠቅጠው በሉ
 አካላትን በጥቸልና በውነትን ገጽቶ ግድረገ ይገባኛል::

ጥያቄ::

1. ልጄ የግዳሰበው በጽኑ ነው?
2. የግዳሰበውና የግሳግሳት አካላቸው ምን ይባላሉ?
3. የግሳግሳት በጽኑ ነው?
4. አፈውስ ምን ይገኛል?
5. በሁለት ከገፈቼ ሄፍ ምን አለ?
6. ለመራመድና ለመዘለል የግሳግሳት አካላቸው ምን ይባላሉ?
7. አካላትን የሰጠው ማን ነው?
8. በውነት ምን ግድረገ ይገባል?

ለመስረት መጣጣር::

አንድ ሌላ ሊሰርቅ ያንቶን ሰው ቤት መዘገያ
ሰብር ገባ፣ ነገር ገን ¹ የሰራረቀን ጊዜ ባይመርጥና ባ
ያውቅ ሲንከረፈፍ ² ባለቤት መጣና ያዘው::

unaware of the opp-
ortune time to
steal

2. the owner
truth

ለባውም ዎንዎ አሰራረቅሁም እውነትን ስናገር
ታየኛለህ አለው:: ባለቤት ገን እኔ የያዘሁ በመስረ
ቅህ ብቻ እይደለዎ:: ለመስረት በጣሰብህ ነው ብሉ
ነገረው::

ጥያቄ::

1. ለባው የሰውየውን ቤት መዘገያ ሰብር የገባው ለዎን ነበር?
2. ባለቤት መጥቶ የያዘው ዎን ሲሆን ነው?
3. ለባው ባለቤት በያዘው ጊዜ ዎን አለ?
4. እውነት ስናገር ታየኛለህ ያለው አንዳት ነው?
5. ለባው ስርቀ ነበር?
6. ባለቤት ለዎን ያዘሁ አለው?

አስተዋይ ሸረሪት :: spider

ሸረሪት ከር ¹ፈተላፍና ከገደ ²ቀርገጧፍ ላይ ጠምጥጧ

- 1. thread
- 2. branch

ወደ ውሃ እስኪደርስ አገጠለጠለቸው ::

ከረገ እንዲህ አድርገሽ የምትለቂው እስከዚህ ዕብድ

ነሽገ በሉ የጠር ትል ሸረሪትን ተናገራት ::

silkworm

ሸረሪቷ መለሳ ዕብደትስ ነገረገ ሳያስቡ መናገር ነው
እንጂ እኔ አይደለሁም አለቸ ::

race/side/part

ነገር ገን ነፋስ በነፈስ ጊዜ ከረ ከገደ ወገን

ወፋንድ ወገን ሲወዛወዝ በመጨረሻው በጣዶ ቀርገጧፍ ላይ

ተገጠለጥሉ ለሸረሪት መሻገሪያ ድልድይ ሆናት ::

bridge

ጥያቄ ::

1. ሸረሪት ከረገ ምን አደረገቸው?
2. የጠር ትል ምን በሉ ተናገራት?
3. ሸረሪት መለሳ ምን አለቸው?
4. ነፋስ በነፈስ ጊዜ ከረ ምን ሆነ?
5. ለሸረሪት ይህ የከረ መገጠለጠል በምን ጠቀሟት?
6. ሸረሪትን አስተዋይ ያስኖት ምንድነው?

ሕልምና ግድረገገ፡፡

እንደ የግድረገገ ሰነፍ ለፎ ወጥቼ ለጫወትን ብሎ
እና ተን ጠየቃት፡፡ good for nothing

እና ተም ተምህርተህን አጥንተሃለን? ብላ መለሰ
ብትጠይቀው፤ እሱም እናቱ ሀይ ተኝቼ ነበርና ተምህርቱን
እንደጨረስሁ አለምሁት እንጂ አላጠናሁትም ብሎ ነገረት፡፡ dear mother

እርስዎም እንጊዳም ጩዋታህን በሕልምህ ጨርሰና
ወደ ተምህርትህ ተመለስ ብሎ መለሰቸለት፡፡

ሕልም የግድግዳ ተከፋ ነው፡፡ እንዲሁም አሳቡ
ያለተፈጸመለት ሰው የሕልም እንጀራ ሀ ነበኝ ይላል፡፡ useless

ጥያቄ፡፡

1. ከላይ የተጠቀሰው ለፎ ምን ዓይነት ነው?
2. እና ተን ምን ብሎ ጠየቃት?
3. እና ተስ መለሰ ምን ጠየቀው?
4. የለጁ መለስ ምን ነበር?
5. እና ተ ምን እንዲያልም ነገረው?
6. ሕልም ምን ዓይነት ተከፋ ነው?
7. አሳቡ ያለተፈጸመለት ሰው ምን ይላል?

የተማረ ሰው::

ከዕለታት ለንድ ቀን ለንድ የተማረ ዐዋቂ ሰው ከንድ
ገደኛው ጋር ሲጠቅ የተማረ ሰዎች ከተረው ሰው የሚበልጡት
በምንድን ነው ብሉ ቢጠይቁት ሰውየው በጣም የተማረ ነበርና
ይህ የምታየው ተራ ሰው ወይም ሕዝብ ሁሉ በሰላም የሚኖረው
በልጋም ተይዞ ነው:: ለጋሙም ሕገና ዓዋጅ ናቸው:: ሕገና
ዓዋጅ ባይኖሩ ገን ለርስ በሕርስ ይፋቸዋል:: በእውነት የተ
ማሩ በልሀቸ ገን ራሳቸው የሕግ ምንጭ ስለሆኑ ያለ ሕገና
ያለ ዓዋጅ ተስማምተውና ተከባብረው በጤና ሊኖሩ ይቻላሉ::
ይኸውልህ ¹ዐዋቂዎች ከሌላው ከግና ቸውም ተራ ²ሰው የሚበልጡት
በዚህ ነው ብሉ ወለሰሉት::

wise/learned

proclamation

fountain

1. here you're(m)

2. common

የዕውቀት ብልጭታ
ከከበደ ሚካኤል::

ጥያቄ::

1. ሰውየው ገደኛውን ምን ብሉ ጠየቀው?
2. የገደኛውስ ምልስ ምን ነበር?
3. ለጋም የተባሉት ምንድን ናቸው?
4. ሕገና ዓዋጅ ባይኖሩ ሕዝብ ምን ይህናል?
5. ያለሕገና ያለዓዋጅ ተስማምተና ተከባብሎ የሚኖሩ
እንግን ናቸው?
6. የተማረ ሕዝብ ማለት ምን ማለት ነው?

ሁለት ልቦቸ::

ጋደኛቸ የህጉ ሁለት ልቦቸ ቢተወና ጀገብረ ከአገዱ ሆኑል ተገናኙ:: ቢተው ጀገብረን ምኑው አዘነሃል ምን ከፈ ነገር አ ገኘህ ብሎ ጠየቀው:: ምኑው አላዘን በጣም የሚያሳዝን ነገር ሲደርስበት:: እወደው ደነበር ጋደኛዬ ማገደፍርት ተስቅሎ መቅተን ሳትሰማ ቀርተህ ነወይ ሲሆንላ ለአገተም ጋደኛህ ነበር:: ከቆተ ይገኘው ዛሬ ሶስተኛ ቀኑ አይደለም ወይ ብሎ መለሰለት:: ቢተው ይህን ሰዎች በጣም አዘነና ማገደፍርት ለእነሱ ዋና ወጻጼ አለ ነ በረምን እኔ ሲያበላ ሲያጠጣ ሲያስፈነገዝ ለወጻጀት ቸር ነበር:: ጽረ በላ ከሀነስ ሀነና ምን ባጠፋ ያን የመለለ ገዝዝ ዉክነው ሰቀሉት ብሎ ጠየቀው::

by the way

ጀገብረም መለሰና ያጠፋው ጥፋት ተለቅ ነገር አለ ነበረም:: አገተ ወይም እኔ በእሱ ቦታ ብንሆን የምንሠራው ነው ተገሽ ነገር ነው:: አገዱ ¹ሰጋም ²አመንገድ ወድቀ አገኘት ባነሃ ሌላ ቅሉት አይመስለኝም አለው:: ጀገብረም ወዲያው ቀጠለና ያው ነው አባክህ ምን ይጨምራል ብለህ ነው ብቻ ከሰጋው ጨፍ ላይ አገዱ ፈረሰ ነበር አለው::

error/mistake

1. rein
2. street

edge/tip

የዕውቀት ብልጭታ
ከከበደ ጫካለ::

ጥያቄ::

1. የሁለት ጋደኛቸ ስም ማን ነው?
2. ቢተው ጀገብረን ምን ጠየቀው?
3. ማገደፍርት ማን ነው?
4. ቢተው ጀገብረን ስለማገደፍርት ምን ጠየቀው?
5. ጀገብረ ለቢተው ጥያቄ ምን መልስ ሰጠ?
6. ማገደፍርት ለምን ተስቀለ?

ዕ ድ ለ ::

አበበ የዚህ ዓለም ነገር በጣም መርት በመበሰወትና
በመገባቱ ሰውነትን በሙሉ ወረሰ:: ጋደኛዎች ወቸገሩንና
መራቶችን አይተው አንድ መርሳት ፈንታ ይሸሱት ይመር::
በአንቅርት ላይ ጀር ደገፍ አንደግባለው ይህ በተወግፈ ያና
ድደው ይመር::

misfortune upon
misfortune

አንድ ቀን ከተማ ሲዘር አኳሉ በነበረቸው ሃያ አምስት
ሳንቲም የበጩት ሉተሪ ገዛ:: ወቹም አገዚአብሔር ጥሉ አይ
ጥለዎት፤ አንደኛ ዕጣ ሃያ አምስት ሺህ ብር ወጣለት:: አበበም
በደስታ እየፈነደቀ አንዲህ አለ፤ አወይ ጋደኛዬ ይህ ሲሳይ
ሊያመልጣቸው ኖርዋል እንን ያስጠላቸው::

fortune

፲ ያ ቁ ::

1. ያበበን ሰውነት ምን ወረሰው?
2. ጋደኛዎች ምን አደረጉለት?
3. አበበ በኳሉ ምን ያህል ገንዘብ ነበረው?
4. አበበን ምን ዓይነት ዕድል አጋጠመው?
5. የአበበን የመወረቻ ገንገር አሰረዳ::

¹ ²
አንድ ንጉሥና አንድ ሊቀ::

1. king
 2. wise man

ሰው በጣም የታወቀ አንድ ትልቅ ደራሲ ስድ ሊነሣ ወደ author
 አንድ ንጉሥ ዘንድ ሄደ:: ንጉሡም በደስታ ተቀበለውና የምሳ happily
 ሰዓት ሲደርስ ሊቀን ሰው አጠገቡ አስቀምጦ ከአቡ ጋር በአንድ
¹ ገበታ ላይ ² ምሰውን አበላው:: ³ ወኪላት ወዳጆቹ ይህ ሰው ከ 1. table(for food)
 ንጉሡ ጋር ተቀምጦ ሲበላ አይተኑ በጣም ደነቃቸው:: በሕልሞችን 2. his lunch
 ነው ወደስ እውነት ነው እያሉ ዓይናቸው ያየውን ለማወን ቸገሩ 3. officials
 ቸው:: ንጉሡ ሀይ ይህ ከብር ከዚህ ቀደም ለማንኛውም ትልቅ 4. in our dreams
 ወኪላን ሲሰጠው አላየንም:: በምን ምክንያት ለዚህ ሰው ተሰጠው
 ብሉ አንዱ ወዳጁ ንጉሡን ጠየቀው:: ንጉሡም ወለሰና፤

ወኪላትና ወዳጆቹን የፈጠርኳቸው እኔ ነኝ:: ፈጠርኳ
 ቸው ማለቱም ማንኛውንም ደህ ሰው እኔ ከወደዱትና ከቀረብሁት poor person
 ከደህነት እንገሥቼ ወኪላንና ሀብታም ላደርገው አቸላለሁ ስለ ነው:: wealthy
 ይህን የምታየትን ሊቀ ሰው ለመፍጠር የሚቻል ገን አንድ አጭላክ Almighty
 ብቻ ነው:: ስለዚህ ነው የእርሱ ከብር የበለጠ መሆኑ ብሉ አጠ
 ገቡ ለነበሩት ሰዎች ተናገረ::

የዕውቀት ብልሄት
 ከክ.ጊ.

ጥያቄ::

1. የታወቀው ደራሲ ወደ ማን ዘንድ ሄደ?
2. የሄደበት ምክንያት ምን ነበር?
3. ንጉሡ የጽላ ሰዓት ሲደርስ ምን አደረገ?
4. ወኪላትና ወዳጆቹ ያስደነቃቸው ምንድን ነው?
5. ከወዳጆቹ አንዱ ንጉሡን ምን ብሉ ጠየቀው?
6. የንጉሡ ወልስ ምን ነበር?
7. ወኪላትና የፈጠርኳቸው እኔ ነኝ ሲል ምን ማለት ነው?
8. ሊቀን መፍጠር የሚቻል ማነው?

መስከረም፡፡

የመስከረም ወር በጣም ደስ የሚል፣ የማይጠገብና
የማይሰለቸ ወብት¹ አለው፡፡ መስከረም የክረምት ብርድ²
ዝናብ¹፣ ፍገገና² ደመና³ የሚያልቅበት ጊዜ ነው፡፡ ተራሮቹና
ሜዳዎቹ በመስቀል አበባ ይሸፈናሉ፡፡

- 1. beauty
- 2. cold
- 1. rain 2. fog
- 3. cloud

መስከረም አንድ ቀን የኢትዮጵያ የአዲስ ዓመት መለ
ወጧ ቀን ነው፡፡ እንዲሁም መስከረም አስራ ሰባት ቀን የ
መስቀል ዓመት በዓል ይከበራል፡፡

ተማሪዎች ለዕረፍት ከሄዱበት መምጣት ይጀምራሉ፡፡
ተምህርት ቤቶች መስከረም አስራ ስምንት ቀን ይከፈታሉ፡፡
ለተማሪዎች በዚህ ቀን ረጅሙ የዕረፍት ጊዜ ያልቃል፡፡ የመ
ስከረም ወብት ገን ከቀን ወደ ቀን ይጨምራል፡፡

beauty

ጥያቄ፡፡

1. የመስከረም ወር እንዴት ያለ ሰዓት ይሰጣል?
2. የክረምት ብርድና ዝናብ የሚያልቅበት ጊዜ መቼ ነው?
3. የኢትዮጵያ የአዲስ ዓመት መለወጫ መስከረም አሥራ ስምንት ቀን ነው?
4. ተምህርት ቤቶች መስከረም አንድ ቀን ይከፈታሉ?
5. የመስቀል በዓል የሚከበረው መቼ ነው?

አገድ ትርጉም::

citron

አገድ ሰው ወደ ወጭ አገር ሊሄድ ሲሣለ አዚያ የሚሄድበት አገር ሌላ ዋላቷልና አገላትታለል ብለው ሰዎች አስቀድመው አስጠገንቶቸው ስለነበር አዚያ በደረሰ ጊዜ ወደ ሰው አገድ ተጠገታ አገላያደር ፈርቶ ራሱን ከሀቲል በላና ለቁርቡ የሚሆን አገድ ትርጉም ገዝቶ ትርጉሟን ከአገሩ ጋር በቁጥን ገመድ አስር ከአገድ ዛፍ ሥር ሣር ገዝገዝ ተኖ::

1. supper
2. breakfast
- thin
- rope

ለሊት አገቀልፍ ወስዶት ባለ አገድ ሌላ ወጥቶ ትርጉሟን ከአገሩ ላይ ፈተቶ ወሰደና አገላይበላው በጣም ጠገቦ ስለነበረ ጥቂት ራቅ ብሉ ሄዶ ትርጉሟን ከአገሩ ላይ አሥር ተኖና አገቀልፍ ¹ወሰደው:: በጣገሥተ ²ጠዋት አገገላው ³ሰው ከአገቀልፋ አስቀደመ ነቅቶ ሲመለስ ትርጉሟን አጣው:: ደንገጦ ከወገታው ተሣና በተኖበት ቦታ አቅራቢያ እየዘረ ሲያይ ሌላው ትርጉሟን ከአገሩ ላይ አሥር ባገድ ዛፍ ሥር ተኖቶ አገኘው:: የነገሩ አኳኑን አላገባህ ስላለው አገተ፣ አገተ፣ ብሉ ቀስቀሶ ሌላውን ከአገቀልፋ አስነሳውና ሌላው ሲነፃ ይህ ነገር በፍጹም አላገባኝም:: አረ በሊት አገተ ነህ እንጂ የህገክው ወይስ እኔ ነኝ አገተን የሆነኩት ብሉ ጠየቀው::

at night^t

1. he fell asleep
2. on the morrow
3. the guest

Say!

የዕውቀት ብልጽታ
ከክ.ሚ.

ጥያቄ::

1. ወደ ወጭ አገር የሚሄደውን ሰውዬ ሰዎች ምን ብለው አስጠነቀቁት?
2. አዚያ በደረሰ ጊዜ ምን ማድረግ ፈራ?
3. እራቱን የት በላ?
4. እራቱን ከበላ በኋላ ምን አደረገ?
5. ትርጉሟን የት ደበቀው?
6. ለሊት አገቀልፍ ወስዶት ባለ ምን ሀነ?
7. ሌላው ትርጉሟን ምን አደረገው?
8. አገገላው ሲነፃ ሌላውን ባገኘው በኋላ ምን ብሉ ጠየቁት?

ሶስት መንገደኛቸው፡፡

ሶስት መንገደኛቸው ወደ ሩቅ አገር አገድነት ሲሄዱ መሸባቸው travellers
ወደ አመንገድ አደሩ፡፡ ሰንቃቸውን ፈተተው አራታቸውን ከበሉ በኋላ
አንገላህ ሁላቸውም ከምንተኛ ሁለት ሰዎች ሲተኙ በተራ በተራ አንዱ
ነቅተኛ ቢጠበቅ መልካም ነው ብለው ተረካብረው በዚህ ተሰማው፡፡ ከሶስት
ሶስት ሰዎች አንዱ ተንኮለኛ አንደኛው ደገዋ መላጧ ነበረ፡፡ መጀመሪያ bald
ጋደኛቸውን ጠበቅ ብለውት ተንኮለኛውን መላጧ ተኙ፡፡ ተራውን ከጠበቀ
በቀ በኋላ ነቅተኛ የነበረው ጋደኛቸው ተንኮለኛውን ቀስቀሶ አስነሣውና
እሱ ተራውን ተኛ፡፡ ተንኮለኛው ሰው ጥቂት ተቀምጦ አንደጠበቀ አንድ
የተንኮለ አሰብ በመገፈሱ መጣበት፡፡

ቀስ ብሎ መጀመሪያ ጠበቅ ወደ ነበረው ሰው ተጠገተ ራሱን ብድገ
አደረገና ከኪሱ ምላጭ አውጥቶ ጠጉሩን ላጩ፡፡ ላጭቱም ከጨረሰ በኋላ razor
ቀስቀሰውን አንገላህ ተራህን ጠበቅ እኛ ሁላታችን ተራቸንን ጠበቀን
ጨርሰናል አለው፡፡ ሰውየው እያዘጋገጠና እየተጠራራ ተነሥቶ መጀመሪያ
የጠበቀሁ እኔ አይደለሁም አንዱ በምን ምክንያት ነው አሁን ደገዋ
መጠበቁ አለና ወዲያው ቅዝቃዜ ተሰምተት ኖር ራሱን በሁለት አጀቶ cold
አሸሽና ለካ ያስነሳሽኝ መላጧውን ሰው ነው እኔን እኔን መስሉኝ ተኛ
ድጄ ነበር ብሎ ተቀምጦ ይጠበቅ ጀመር፡፡ ተንኮለኛው ሰው ቀስ ብሎ
እየሰቀ ተመለሶ ተኛ፡፡

የዐውቀት ብልጭታ
ከከበደ ጫካለል

ጥያቄ፡፡

1. ሶስት መንገደኛቸው በመሸባቸው ጊዜ ምን አደረጉ?
2. ከመተኛታቸው በፊት ምን ተማከሩ?
3. መጀመሪያ የጠበቀው ማን ነው?
4. ቀጥሎ የጠበቀው ማን ነው?
5. ተንኮለኛው ሰው ምን አደረገ?
6. ጠጉሩን የተላጩው ሰው ሲነቃ ምን አለ?
7. ተንኮለኛው ሲተኛ ምን ያደርገው ነበር?
8. ከሶስት መንገደኛቸው ያለጠበቀው የተኛው ነው?

ንብና ቢራቢር::

bee and butterfly

ለንዲት ቢራቢር ¹ወብ ከህኑ ጽጌረዳ ላይ ተቀምጦ ²በላፊውና
በገዳጣው ነፍሳት ታላገጣለች:: ¹በጽጌረዳው ²ወዳዝ የተጣረከች ንብ
 አቢራቢርው ንን ቁጭ በላ አበባውን መቀሰም ጀመረች:: ቢራቢርም
 ንገገጅን ለንዲህ ሰተላ ጀመረች:: አዩ ዋጥ ንብ? አኔ ጨፍረሰት
 የጨረሰኩትን አበባ ያን አድርገ ተይዋለሽ ንቢተም ለንዲህ ሰተላ
 መለሰች:: ለንቺ የምትፈለገው ወዳዘውንና ዘላዩን ነው:: አኔ
 ንን ለንዳንቺ አለደላኝም? የምትፈለገው ጣር ጣሩን ነው? በላ
 ጥላት ሌላ አበባ ላይ ሰፈረች::

honey

ጥያቄ::

1. ቢራቢር ለጽጌረዳው ላይ ሆና ያን ታደርገ ነበር?
2. ለጠገብዋ ጣን መጥቶ አረፈ?
3. የቢራቢርዋ ሥራ ያን ነበር?
4. ንቢተሰ የምትፈለገው ያን ነበር?

የገደል ጥሟት

Echo

አንድ ልጅ ¹ከፋር ²ከገደል ሥር ከብት ³አሰማር ተሰጠቅ ባለ
 እየሆነ በተናገረ ጊዜ፣ የገደል ጥሟት አንድሱ እየሆነቸ በተናገረ
 እየሰማ እሱም ለላውን ነገር ሁሉ እየደጋገመ የገደል ጥሟት ¹ፋቦ
 ለሰጥሽ ²ድፍ እያለ ሲጨህ እሱ የተናገረውን መልባ ተመልሶለታለች፡፡
 ከዚህ በኋላ ሲሰለጥው ከብትቸን ይዞ ወደ ቤት ይመለሳል፡፡
 ነገር ገን ዘወትር ጥታ ጥታ ልጅ ከብትቸን ይዞ ከቤት ሲገባ ለእ
 ባት እንዲህ ይለዋል፡፡ አባቱ ከብትቸን ከማሰማራበት ቦታ የሚሰድ
 በኛ አንድ ነገር አለ፡፡ ደጋገሜ በተናገረሁ ጊዜ እንደነው እየደ
 ጋገመ ይናገራል፡፡ ይሰድብኛለች፣ እውነተኛነቷ ይለኛል፣ እንዳይሰድብኝ
 እንተ አንድ ጊዜ ሄደህ ተቆጣላች እያለ ሁልጊዜ ያደከመዋል፣ ያሰለ
 ጥዋል፡፡ አባቱም ይህንን በሰማ ጊዜ እውነት እየመሰለው አንደኛን
 ያለ በው ልጁን ይሰድብብኛል፣ አንደኛን ለደርጉ ለመቻቻ ያሰበ
 ዋል፡፡ ልጅ ያመጣው ¹ጸብ አይበርድም፡፡ ወይም የሰው ²ሰብል ቢያበላ
 ሸና ቢያበላ ወደኔ መጥቶ እንደመናገር እሱን ይመቱበኝ ይህን እያለ
በሃሳብ ቢያወጣ ቢያወርድ ሰንበት አንድ ቀን ተነሥቶ ልጁን አስከትሎ
 ሄደ፡፡ በሰ ልጁ እንገዲህ እኔ አባትህ መጣሁህ የሚጣላህ በው የት
 አለ አባየኝ አለው፡፡ እንደቀድሞው ¹ልማት ²የገደል ጥሟት እያ ተጣርቶ
 ተናገረ፡፡ ተገደብኩ፡፡ ድምፁም ወደ አባት በተመለሰ ጊዜ ሰምቶ ልጁ
 ሀይ ከገተ አፍ ከፈ ነገር ባይወጣስ ነር ያም ከፈ ባለመለሰሁ ነበር
 አለው፡፡ ያም ልጅ ይኸንን ¹ጥልቅ የሆነ ልብ የሚነካ ያባትን ²መክር
 በሰማ ጊዜ እውነትህን ነው አባቱ ሀይ፣ ሁልጊዜ ከኔ አንደበት እን
 ደሚወጣው ያለ መልስ ይሰጠኛል እንጂ፣ አንድ ጊዜም መጀመሪያ ሰደባኝ
 አያውቅም ብሎት ተመልሰው ወደ ቤታቸው ሄዱ ይባላል፡፡

1. forest
 2. ditch
 3. gathering
 (herd)
 1. bread
 2. large bread

cattle
 always
 repeatedly

truthfully
 1. fight/
 quarrel
 2. crops
 thought

1. as usual
 2. experience
 habit
 1. deer
 2. advice
 mind

ጥያቄ፡፡

1. የገደል ጥሟት ማለት ምንድን ነው?
2. በገደል ላይ ምን ዓይነት እንስሶች ይኖራሉ?
3. ልጁ ለአባት ምን ብሎ ተናገረው?
4. አባት ከገደሉ አጠገብ ሄዶ ምን አለው?
5. በመጨረሻው ምን ብሎ አባረዳው?

ተረክኖ ምሳሌ
 1ኛ መጽሐፍ
 ከት/ጣ/

ፍ ቅ ር ::

አያት፣ አየቸው፣ ወደፋት፣ ወደደቸው፡፡ ስለ ውበቱ
ውበትዋ ሲደነቁ የፍቅር ግዕበል ይዘላቸው ሄደ፡፡

storm/tide

ለጋብቻም ጠየቃት፡፡ እሺ፣ ብቻ ትንሽ አንተን የማውቅ
በት ጊዜ ስጠኝ አለቸው፡፡ እሱም በመልስዋ ተገርቶ፣ ሰውን
ለማወቅ ጊዜ ይጠይቃል እንዲ አሳት፡፡ እሷም እንዲታ ብላ እጅ
ዋንቡ ዘረጋለት ምንም ልትደርስበት አልቻለችም፡፡

indeed/of
course

በድንጋጤ ዓይኖቿዋን ከፈተች፡፡ በእጅዋም ጥልጣውን ትፋ
ስሱ ደመር፡፡ የምትነካውን ነገር ገን አሳገኘችም፡፡

darkness

ምነው እምላኬ በውኔ ላገኘው ያልቻልኩትን ወጣት በሕልግ
አሳይተህ ታጓጓሻለህ ብላ ተወልሳ ተኛች፡፡

በደገ አድራጊ ከፋ መኖል አይገባም::

አንድ ቀን አንድ ከፋ ተንኩለኛ ሌባ በመንገድ ላይ ተኝተ shrewd/cunning
ሰለ አገዚአብሔር አተለፈኝ፣ ሀፃን ቀርጠት አዋኝ ለመሄድ ያቃተኝ my stomach
ነኝ፣ ቤቴም እዚያ ማዶ ከተራራው አጠገብ ነው። ለመሄድ ባለመ cramps(abdominal)
over there
ቻለ እዚህ የምሽት አውራ ልቦላኝ ነው፣ እያለ ሲሆን በፈረስ የ wild animal
ተቆጣጠ አንድ ሰው ሰዎች ወደ እሱ ቀርቦ ምንው ምን ሆነሃለ
ወንድሜ የመጨረሻ ምንህን ነው ብሎ ጠየቀው። አታላም ሆኖ ቀ what ails you?
ርጠት አዋኝ እገራ አልገባቸው ብሎኝ እዚህ እንደተኛሁ ለመሸብ
ኝ ነው፣ አባከህ ተንሽ መንገድ ወሰደህ ከዚያ ማዶ መንገድ አስ
ጠጋኝ ብሎ ለመነው። ያም ባለፈረስ በነገሩ አዘኛ ከፈረሱ ወርዶ
ና ከፈረሱ ላይ ውጣ አለው።

አታላም ተነሥቼ ከፈረሱ ለመውጣት ኃይል የለኝምና እርዳታ I need help
ያስፈልገኛለሁ አለው። እሱም ደገ ሰለ ነበር ከተኛበት አቀንቶ በእ
ቹ ደገፍ አንስቶ ከፈረሱ ላይ አስቆጠው። ከተቆጣጠ በኋላ ሰጋም
ይዞ እየመራ ሲወስደው ሳለ አታላም ወንድሜ ሆይ፣ በእገርህ ከመሄድ
ህ ይልቅ ሰጋም ይዞህ እንን ስትመራኝ እንቅፋት ይመታሃል። ተሰና rein
ከለህም በተወደቀ ጉዳት ይህና ሌላ እርከቡን አስቀንጥጠንኝ ሰጋሙን stirrup
አሲዘኝ፣ ቀስ እያልሁ አዘገግላለሁ አለው።

የፈረሱም ባለቤት ደገ ነበርና እንደ ፈቃዱ ከለቀቀለት በኋላ
አታላም ሌባ ፈረሱን እስከሥቶ በገልቢያ ደህና ዋል ሰው፤ ብሎ ጋለባ። galloped
ሲጋለብ ሳለ ያ ደገ ሰው ተጣርቶ አንተ ሰው ፈረሱንስ ወሰደው
ነገር ገን አንድ ነገር ለእገርህ ስጣኝ ብቻ ይህን ነገር ጣንም ሰው
እንዳይሰማው አለው። ስለምን ቢለው ይህንን የሰማ ሰው ሁሉ በእውነት

ለታመመና ለወደቀ የደገ ለሰብ ርዳታ፣ ርዳታም ለንጻዎቻቸው
ይፈረሳና ነው ብሎ በተናገረው ጊዜ፣ በዚህ ነገር ልቡ ተነክቶ
ተጸጽቶ መለሰ ፈረሱን ሰጠው፡፡

touched deeply

ምክር፣ ክፋን ነገር ለሰብ ቀደም ለሰብ፣ ቢያስጠም ሳያደ
ርኑ ተጸጽቶ መተው መለካም ነው፡፡

ጥያቄ፡፡

- 1ኛ. ደገ ሥራ ለንጻት ያለ ነው?
- 2ኛ. ተንኮለኛው ለባ ከመንገድ ዳር ምን ለለ?
- 3ኛ. ደገ ሰው ቀርቦ ምን ለደረገለት?
- 4ኛ. ተንኮለኛው ለባ ከፈረሱ ከወጣ በላይ ምን ለደረገ?
- 5ኛ. ሲጋለብ ሳለ ያ ባለፈረሰ ተጣርቶ ምን ለለው?
- 6ኛ. ተጸጽቶ ምን ለደረገ?
- 7ኛ. የመጸጸትሰ ተርጉም ምንድር ነው?

ታሪክና ምሳሌ

1ኛ መጽሐፍ

ከተምህርትና ከሥነ ጥበብ ግንኙነት

በሌ ሰብት ልቦቻ::

በአንድ ሰፊ አገር አንድ ሀብታም በእህሉ፣ በላሙ፣ በበረው፣
በገጠሉ፣ በፍየሉ፣ በበገፍ በከብት ደስ ያለው በለፀገ ነበር ይባላል::

a rich man
rich

ከሀብታም ይቆርና ከደካም ቢሆን ለባ መሰረቅ ለጥፋ ነው።
ለቦቹ ባንድነት ተግክረው በሌሊት ከቤት ገብተው ከከብቱ ከገንዘቡ
በርቀው ይዘውወደ በረሃ ገቡ:: ከበረሃም ሁነው ሁለት ልቦቹ ሶስት
ተኛውን ወደ ከተማ በደብቅ ምገብ ገዝተው አምጥተዋል አንዲበሉ ልክ
ወታ ሄደ:: ከሄደም በኋላ እነዚህ ከበረሃ የቀሩት አንዲህ ብለው
ተወካክሩ:: ባለንጀራቸንን ባገጧቸው ይህን ሁሉ ገንዘብ ብንካፈል
ብዙ ይጠቅመናል:: ይኸውም ባለንጀራቸን ሲመጣ ተደብቀን አንገደለው
ብለው ሰጥተው ቀረጡ::

at night
forest
food
our friend

ያኛውም ወደ ላኩት ሰፍራ ሲሄድ ለራሱ አንዲህ ያስብ ነበር::
ፋንታዩን በሌቹ እነሱን በዚህ በምወሰድላቸው ምገብ ላይ መርዝ ገ
ዘጅ ነሰንጄ ገደያቸው ገንዘቡን ሁሉ ለበቻዩ አወርሷልሁ ብሎ እን
ጻሰበው አድርጎ ሲመለስ እነዚያ ከበረሃ የቀሩት ባለንጀሮቹ እንደ
ተግክሩት ተደብቀው ተኩሰው ገደሉት:: ፈጥነውም ሄደው ምገቡን በ
ላታው ሩብ ሰዓት ባይቆዩ ወታ:: እነዚያም ለሁለት፣ ለሶስት ለራሱ
ሲያስብ ምንም ሲያገኙ የሁሉም ልቦቹ ፈባ ከዚያው ተገኙ:: የተሰ
ረቀውም ገንዘብ አንድ ባንቲ ባይነሣለት አብርቀው ባንድነት ተ
ገኝተው ለባለቤት ገንዘቡ ተመለሱት ይባላል::

poison
corps/dead
body

የሌባ ትርፋ ጥፋት ነው:: የባው ገንዘብ በከገት ቢሄድ እ
ለመጥቱን እኒህ ምሳሌያቸው ያስረዳናል::

ጥያቄ፡፡

1. ሀብታም ምን ምን ኖርታል?
2. ላቦቹ ምን አደረገዋቸው?
3. ሰር ቀውስ ወዳት ይዘው ሂዱ?
4. ወደ ከተማ የተሳከው ምን ተገኝቶ አሰበ?
5. አሰቦስ ምን አድርጎ ወጣ?
6. ከበረሃ የቀዳሽ ምን ለማድረግ አሰቡ?
7. ባለገደራቸውን ምን አደረጉ?
8. በመጨረሻ የቀረተ ምን አገኘው?

ታሪክና ምሳሌ

1ኛ ወጽጤ

ከትምህርትና ከሥነ ጥበብ ጭነት
ተዘጋጀ፡፡

አንድ ረጅም ሰውና አንድ አጭር ሰው::

አንድ ረጅም ገበዝ ሰውና አንድ አጭር ሰው ወጋጆች ሆነው
 እየተረዳደና ምንም ነገር ሲጠጣ ሰይለያዩ ደስታንና መከራን አኩላ joy & trouble
 ለከፈሉ ተዋዋሉ:: ከዕለታት አንድ ቀን አብረው እየተጠወቱ ሲሄዱ
 ወንበዳዎች አገኙ:: አጭሩ ሰው በጣም ኃይለኛና ደፋር ስለነበር daring
 አስቀደሞ አንደኛውን ወንበዳ መታው:: የመታውም ወንበዳ ታጥቶ thief
 የነበረውን ጌዳ መዘዞ አጭሩን ሰው ከጉዳን ቀረጠው:: ሁለተኛ sword
 ሊደገመው ሲሰነዘር ረጅሙ ሰው ደረሰና ሁለቱንም ወንበዳዎች መተቸ
 ጣላቸው:: አጭሩም ሰው ደሙን እያፈሰሰ የሁለቱንም ወንበዳዎች
ጥንቅለት ቀርጦ ጣለ:: head

አንድ ቀን ደገሞ በጣም ቀጥቶ አገር ሲሄዱ ሦስት ጭራቆች
 አንድ ልጅ ይዘው ሲሄዱ አገኙ:: አጭሩ ሰው ጠባቢ ሲነሳ አንደበ fight
 ፊቱ አለደፈረም:: ቢሆንም አስቀደሞ አንደኛውን ጭራቅ መታው:: giant
 ጭራቅም መለስ አለና በጠጫ ሲጠቃው አንድ ዓይኑን አፈረጠው::
 ጋደኛው ርጦ መጣና ሲደርስለት ጭራቅቹ አቋቋሙን አይተው ጉልበትን strength
 በለገመ ተት ልጁን ጥለው ሸሹ:: እሱም ባያመልጡኝ ነር ሦስቱንም
 አገድላቸው ነበር ብሎ እየኖከረ ሄደ:: ከጭራቅቹም እጅ የጓነው
 ልጅ በጣም አመሰግነው:: አጭሩን ሰውዩ ገን አላመሰግነውም::
 ለሦስተኛ ጊዜ ወደ ውጭ አገር ሲሄዱ በአንድ ጉድባ ውስጥ ሲያ
 ለፉ ሸፍቶቹ ገጠሙባቸው:: ከእነርሱ ጋር ሲደባደቡ ቀይተው ረጅሙ
 ኃይለኛ በመሆኑ ሸፍቶቹ ተሸነፉ:: አጭሩ ሰው ስለተጉዳ ሰውነት
 ሁሉ ዘለፉ አገሩም ተሰበር ያነከሰ ጀመር::

ረጅሙ ገበዝ ምንም ሳይቀበል አጭሩ ሰው አንድ እጁ ተቀርጦ
 አንድ ዓይኑ ጠፍቶ አንድ አገሩ ተሰበር አካለ ጉደሉ ሆነ::

ረጅሙ ሰው አጭሩን ¹ ጋዳ አሁን ደገዋ አንድ ጊዜ ጠላት ² ገጥሞን
የተደባደበን እንደሆነ ሰጣቸን የሚመሰገንበትን ሥራ ሠርተን ገን
ዘብዎ እናገኛለን አለው። አጭሩ ሰው መለሰና እውነተኛነትን ነው።
አንተ ዎን ታደርገው ያስገናኙን አገኘህ እንጂ ጉዳት አልደረሰህም
እኔ ገን ጉዳት በጣም ተሰዎቼኛል። ከአገገዲህ ወዲያ ያለው ከ
ብርና ገንዘብ ይቀርብኝ የተረፈውን ገላጭን ይዞ አቤት ብገባ ይ
ሻለኛል ብሎት ተለያዩ።

1. buddy

የዕውቀት ብለኝታ
ከከ. ጊ.

ጥ ያ ቁ፡፡

1. አጭሩ ሰውና ረጅሙ ሰው ዎን ብለው ተዋዋሉ?
2. መጀመሪያ ዎን ስጋጠማቸው?
3. አጭሩ ሰው ዎን ዓይነት ነበር?
4. በመጀመሪያ ጠባቂ ዎን ሆነ?
5. በሁለተኛ ጊዜ ዎን ስጋጠማቸው?
6. ጭራቀቸው ዎን ይዘው ነበር?
7. ከጭራቀቸው ጋር ሲደባደብ አጭሩ ሰው ዎን ሆነ?
8. አጭሩ ሰው ለረጅሙ ዎን ብሎት ተለያዩ?

አንድ ብለህ ዓይነ ሰው ሰው፡፡

blind

ዓይነ ሰው የነበረ አንድ ሰው ገንዘብ አጠራቅሞ የሚያስ
ቀምጥበት ቦታ ቸገረው፡፡ አደራም እንዳይሰጥ የሚያምነው ሰው አ
ጣ፡፡ አንድ ቀን እኩሉ ሌሊት ሲሆን ከመገታው ተነሥቶ በሩን ከ
ፍቶ ከአትክልት ውስጥ ገባና ጉዳጌድ ቆፍር ወርቅን በከረጢት ቋ
ጥር ቀበረው፡፡ ገረቤት የሆነ አንድ ሰው በር ሲከፈት ሰዎች ቀ
ስ ብሉ ተነሥቶ ከደጅ ወጥቶ ጨረቃ ስለነበረቸ ተመልክቶ ኖሮ ዓ
ይነ ሰውሩ ተመልሶ ወደ ቤት ሲገባ ጠባቂ የቀበረውን ጥርቅ ወሰ
ደበት፡፡

ጥቂት ቀን ቀይቶ ዓይነ ሰውሩ ወርቅ መኖሩንና አለመኖሩን
ለማወቅ ሂደ ከቀበረበት ቦታ ቢፈለግ አጣው፡፡ ነገሩን በአባቡ
አየመረመረ የወሰደበትን ሰው ለማወቅ በብዙ ዓይነት መንገድ አመ
ዘዘኖ ከጠና በኋላ ይህ የሠራጥ ይህ ገረቤት ነው ብሉ ጠረጠረው፡፡
ከገረቤት ዘንድ ሂደና ከዚህ ቀደም አንድ ምስጢር አካፍሏል ሃለሁ
በዩ ረስጼው ሳላነገርና ቀየሁ፡፡ መጽዋ ያለ አንተ ሌላ ዘመድ
የለኝምና ልንገርህ ጥቂት ወርቅ በእኔ ስለነበረ በቀደምለት የማ
ስቀምጥበት ቦታ ቢቸገረኝ አትክልት ውስጥ ወሰኔ ቀበርሁት፡፡ አሁን
ደገፍ ከሰው ዘንድ ወርቅ አስቀምጧል ሲኖር ሰውየው ወደ ወጭ አገር
ለመሄድ ስለተነሣ ገንዘብህን ተረከበኝ ብሉ ዘረ እቤት ድረስ እኛ
ጥቶ ሰጥተኝ ሂደ፡፡ ስለዚህ ይህን አሁን ከእሱ የተቀበለሁትን
ወርቅ ፊት ቀበረው ከነበረው ጋር አንድነት አድርጎ ለቀበረው ወይስ
ለባቸው ከሌላ ሥፍራ ለቀበረው ብሉ ጠየቀው፡፡

tiny/little

ገረቤቱም ዝም ብሎ ሲያስብ ጥቂት ቀየና ለባቸው ማድረግ
ይሻል አይመስለኝም አንድነት ብትቀበረው የተሻለ መስሉ ይታየኛል

plance/
environment

አለው፡፡ ወዲያው ገረቤቱም በፊት የቀበረውን ከቦታው ሲያጣው ይህን ሊቀበር ያሰበውን አይቀበርም ብሎ አሰበና የሰረቀውን ወርቅ ከነከ ረጢት ወሰደ ጫሶ እዚያው አነበረበት ቦታ አስቆመው፡፡

ሌሊት ዓይነ ሰውሩ በሩን ከፍቶ ተለቀ ከረጢት ተሸክሞ ከቤት ወጣና አትክልት ውስጥ ገብቶ ቀደም የቀበረበትን ቦታ ቆፍሮ ከቤት ይዞ የመጣውን ቀበሮ አፈሮ አለበሰና በፊት የቀበረውን አውጥቶ ወደ ቤት ይዞ ገባ፡፡ ገረቤቱ አትክልት ውስጥ ተደብቆ ይጠብቀው ኖሮ ዓይነ ሰውሩ ያደረገውን ዓይቱ ነገሩ ከነከነው፡፡ የሀኑ ሆኖ አሁን የቀበረው ከረጢት ተለቀ ነው እያለ ነገሩን በሌላ ሲያሰብ ቀይቶ ዓይነ ሰውሩ እስቲገባ ድረስ ከጠበቀ በኋላ ገብቶ በሩን እንደዘጋ ወርቅ የተቀበረበትን ሰፍራ ቆፍሮ ከረጢትን አውጥቶ ማሰሪያውን ፈተቶ በውስጡ ያለውን አውጥቶ በጨረቃ ብርሃን ሲመለከተው ጠጠር ሆኖ አገኘው፡፡ ዓይነ ሰውሩም በብልሃት ገንዘቡን እስመለሰ፡፡

የዕውቀት ብልጭታ
ከከ. ሟ.

ጥያቄ፡፡

1. ዓይነ ሰውሩ ምን ነበር የቸገረው?
2. ጉድጓድ ቆፍሮ ወርቁን ሲቀበር ማን አየው?
3. ወርቁን ከአስቆመበት ሲያጣው ምን ሊያደርግ አሰበ?
4. የገረቤቱ ምክር ምን ነበር?
5. ወርቅ ከተመለሰለት በኋላ ዓይነ ሰውሩ ምን አደረገ?
6. ሌባው ገረቤቱ ሁለተኛ ጊዜ ለመሰረቅ ሲመጣ ምን ሆኖ አገኘው?
7. ጊዜው ምን ዓይነት ነበር?

ለክርክር የተዘጋጀ ትንሽ ታሪክ

አንዲት ልጅ አገረድ "የ " በር ሳትሰለቸ ታን she knocks tirelessly
ኪኳለቸ:: አንድ ሸጣጥ ሰው በረን ከፍተኛ ይወጠና ያነጋገር
ዋታለ::

ለምን መጣሽ ልጄ?

ለመገባት አፈሰጋለሁ::

እዚህ ውስጥ ምን እንዳለ ታውቋለሽ?

አላውቅም፣ ገን ገድ የለኝም::

አባክዎን ልገባ::

ምናልባት ቸገር፣ ጭካኔ፣ ረሃብና በሽታ እንደሚያጋጥሙ አስበሻለሁ

እያን ሁሉንም አስቤያለሁ::

ከጠላት ብቻ ሳይሆን ከወጻጅና ዘመድም እርገጣን ጥለቻ እንደሚደር curse hatred
በብሽ አስበሻለሁ?

እያን አስቤያለሁ፣ አባክዎን ልገባ::

ምናልባት ይህ ሁሉ ከገተህ ሆኖ የልጅነትሽን ጊዜ እንዲያው እንዳሳ

ለፍሽ አውቀሽ ትጽጽቼ ይህኛል::

ገድ የለም ሁሉንም እቸለዋለሁ፣ ልገባ::

በጣም አስቢበት::

አስቢበታለሁ::

እንገዲያውስ ገቢ::

in that case

እንደገባቸው በረ በኃይል ይዘጋል:: ሁለት ሰዎች ውጭ ቆመው
ያጻምጡ ኖር፣ አንፋ ጥርሱን ነክሶ እየተናደደ ዋጥ ናት አለ::

ለላውም መልእክ እንጂ ብሉ መለሰ::

ጥያቄ

1. ልጅ አገረዲቷ ሳትሰለቸ ያንኳታው የምንገን በር ይመስለሃል?

ሀ/ የሕይወትን በር?

ለ/ የዋትን በር?

ጠ/ የገዳምን በር?

መ/ የሥልጣኔን በር?

ሠ/ የሃይማኖትን በር?

ረ/ የጀገንነትን በር?